

10—438/1983.

16/1983
BM parancs

FOGDAÉPÍTÉSI, ELHELYEZÉSI ÉS BERENDEZÉSI SZABÁLYZAT

10—438/1983.

*Működési elv. Hozzájárulás
rak. (Ortk) László
2006.03.21.*

FOGDAÉPÍTÉSI, ELHELYEZÉSI ÉS BERENDEZÉSI SZABÁLYZAT

A FOGDÁK RENDELTELT SZEMÉNYI TÍPUS VÁLTOZATAI	3
1. A fogda bérbeadásának szabályai	3
2. A fogda típusváltásának szabályai	3

A FOGDÁK HELSŐ TÁJÉKOZTATÁSA ÉS HELYSÉGI IGENTE	10
1. A fogda 10. rész	10
13-14. I. típusú fogda	10
15-16. II. típusú fogda	13
19-21. III. típusú fogda	14
22-23. IV. típusú fogda	15
24. Egy személyes zárak építése	16

A ZÁRKAS ALAPTERÜLETE ÉS LÉGTERE, A HELYSÉGEK ALAPRAJZI ELRENDEZÉSE ÉS KIALAKÍTÁSA	18
---	----

T A R T A L O M J E G Y Z É K

	oldal
I.	
A SZABÁLYZAT HATÁLYA	7
1. A szabályzat alkalmazási területe	7
2. Intézkedés a hatálybalépés előtt megkezdett munkákra	7
II.	
A FOGDAÉPÍTÉS ALAPELVEI, A FOGDA ÉS A NYÍLT TERÜLET KAPCSOLATA	7
3—4. A fogda telepítése	7
5—9. A fogdához vezető útvonalak és a külső nyílászárók kialakításának alapkövetelményei	8
III.	
A FOGDÁK RENDELTETÉS SZERINTI TÍPUS VÁLTOZATAI	8
10. A fogdák befogadóképesége	8
11. A fogdák típusváltozatai	9
IV.	
A FOGDÁK BELSŐ TAGOLÁSA ÉS HELYISÉG IGÉNYE	10
12. A fogda fő részei	10
13—15. I. típusú fogda	10
16—18. II. típusú fogda	12
19—21. III. típusú fogda	14
22—23. IV. típusú fogda	15
24. Egy személyes zárkák építése	16
V.	
A ZÁRKÁK ALAPTERÜLETE ÉS LÉGTERE, A HELYISÉGEK ALAPRAJZI ELRENDEZÉSE ÉS KIALAKÍTÁSA	16

25—26.	A zárkák alapterülete és légtere	16
27—48.	A helyiségek elrendezése, és a kialakítás általános követelményei	16

VI.

AZ ŐRZÉSBIZTONSÁGGAL KAPCSOLATOS KIALAKÍTÁSI KÖVETELMÉNYEK	20
49—50. Általános előírás	20
51—55. Szerkezetek, szerelvények kialakítása és beépítése	21
56—66. Térrelhatároló szerkezetek	22
67—97. Nyílászárók, rácsok, betekintést biztosító szerkezetek ...	24
98—103. Fűtőtestek és szerelvények védőtakarása	30
104—107. Zárak és zárrendszerek	31
108—114. Burkolatok, felületképzések	32

VII.

ÉPÜLETGÉPÉSZETI KÖVETELMÉNYEK	33
115—129. A fogda fűtése	33
130—144. Vízellátás, csatornázás	36
145—165. Elektromos energiaellátás, mesterséges világítás	39
166—179. A fogda mesterséges szellőztetése	43

VIII.

AZ ŐRZÉSVÉDELEM TECHNIKAI KÖVETELMÉNYEI	46
180—182. Általános előírás	46
183—185. Kizárólag fogdai használatra szolgáló felvonók kialakítása	47
186. Riasztó rendszerek	47
187—193. A nyomógombos riasztó kialakítási követelményei	47
194—196. Személyi riasztó készülékek hálózatának kialakítási követelményei	49
197—201. Jelző berendezések	50

202—208. Az őrzésbiztonságot fokozó egyéb berendezések	51
209—212. További követelmények	52

IX.

TÁVBESZÉLŐ ELLÁTÁS	52
213—218. A távbeszélő hálózat kialakítása	52

X.

A FOGDA BÚTOROZÁSI NORMÁJA	53
219. Általános előírás	53
220—226. Beépített bútorok	54
227—230. Rögzített bútorok	55
231—237. Mobil bútorok	57

XI.

A MELLÉKLETEK ALKALMAZÁSA	59
238—239. A rajzmellékletek iránytervként történő felhasználása	59

XII.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS	59
240. A fogdákra is vonatkozó, általános érvényű építési előírások	59
241. Eljárás a kialakítást érintő vitás kérdésekben	60

M e l l é k l e t e k :

- I. típusú fogda alaprajzi funkció sémája
- II. típusú fogda alaprajzi funkció sémája
- III. típusú fogda alaprajzi funkció sémája
- IV. típusú fogda alaprajzi funkció sémája

5. Sétáltató udvar felső lezárása
6. Fogdai zuhany elválasztó fal
7. „ISKOLA” típusú WC válaszfal és ajtó
8. Zárka ablak és üvegvédő szerkezet
9. Átbeszélő ablak ügyvédi beszélő fülkéhez
10. Figyelő nyílások elhelyezése, fülke kialakítása
11. Zárka ajtó
12. Idomacél ajtó sétáltató udvarhoz
13. Központi fűtési radiátorfülke kialakítása
14. Falba süllyesztett szerelvények lezárása
15. I. típusú fogdaegység vizesblokk berendezése, és csővezetékek elhelyezésének vázlata
16. IV. típusú fogdaegység vizesblokk berendezése, és csővezetékek elhelyezésének részletei
17. Zuhany és WC elhelyezés, kifolyócsövek függőleges metszetei
18. Elektromos energiaellátás kapcsolási vázlata
19. Zárka fénycsöves világítása
20. Szellőző csatorna végződése a fogva tartottak által használt helyiségekben
21. Riasztó- és jelzőközpont elvi kapcsolási vázlata
22. Befogadó helyiségek beépített ülőpadja
23. Fali szekrény tisztálkodó szerek részére
24. Zárkai fekhely

I.

A szabályzat hatálya

1. A Fogdaépítési, Elhelyezési és Berendezési Szabályzatot alkalmazni kell
 - a) teljes terjedelmében
 - az új épületekkel egyidejűleg készülő fogdáknál,
 - a meglevő épületekhez építendő, különálló, új fogdák esetében,
 - b) gazdasági és őrzésbiztonsági szempontok mérlegelése alapján
 - a meglevő fogdák generálfelújítása során,
 - c) külön intézkedés alapján, meghatározott mértékben
 - a meglevő, korszerűtlen, tovább üzemelő fogdáknál.
2. Az 1. pontban foglaltakat a hatálybalépéskor már megkezdett (tervezés, vagy kivitelezés alatt álló) munkáknál a BM Közbiztonsági Miniszterhelyettesi Titkárság és a BM Anyagi és Technikai Csoportfőnökség Építési és Elhelyezési Osztálya (a továbbiakban: BM Építési és Elhelyezési Osztály) közös állásfoglalása alapján meghatározandó mértékben kell alkalmazni.

II.

A fogdaépítés alapelvei, a fogda és a nyílt terület kapcsolata

3. A fogda a létesítmény területén megépítendő új, vagy meglevő épületben, esetleg különálló épületként kerülhet elhelyezésre.
4. A fogdaegység — pince kivételével — az épület bármely szintjén elhelyezhető, de telepítése a következő követelményeknek feleljen meg:
 - a) az épület többi részétől és annak környezetétől elkülönítve, biztonságosan zárható legyen,

- b) elhelyezése és kialakítása olyan módon történjen, amely az idegen területről történő betekintést, illetve kitekintést nem teszi lehetővé,
- c) bejárata lehetőleg más forgalomtól mentes helyen biztosítandó.

Az előzőek érdekében célszerű — ahol erre lehetőség van mindenütt — a fogdát az épület legfelső szintjére telepíteni. Az illetéktelen betekintés meggátolására — szükség esetén — védőszerkezet felszereléséről is gondoskodni kell.

- 5. A bejárásthoz vezető útvonal objektumon belüli szakaszának kijelölése és megépítése során gondoskodni kell a gyors, egyszerű megközelíthetőségről, a személykísérés és szállítás biztonságos feltételeiről.
- 6. A fogdabejárásthoz vezető lépcsőházban — teljes magasságú rács, vagy fal beépítésével — meg kell akadályozni a pihenőről vagy lépcsőkarról másik lépcsőkarra, illetve az orsótérbe történő leugrás lehetőségét.
- 7. A fogdabejárásthoz vezető függőfolyosó építését lehetőleg mellőzni kell. Ha ez nem kerülhető el, (vagy meglevő épületben) a függőfolyosó külső oldalát szintmagasságig terjedő védőráccsal, vagy fallal kell határolni.
- 8. A külső nyílászárókra biztonsági védőrács szükséges.
- 9. A fogda feleljen meg az Országos Tűzvédelmi Szabályzatban foglalt előírásoknak. Ha a hivatkozott szabályzat alapján vész kijárat építése is szükséges, azt a bejárat ajtóhoz hasonlóan biztonsági ráccsal is védeni kell.

III.

A fogdák rendeltetés szerinti típusváltozatai

- 10. A fogdák típusát és befogadóképességét — az adott terület bűnügyi fertőzöttségének megfelelően — a beruházások, vagy felújítások tervezési programjában kell meghatározni.

Az építendő (felújítandó) fogda típusát — a helyi rendeltetésnek megfelelően — a 11. pont változatai szerint kell meghatározni, a zárkák számára és férőhely szerinti összetételére pedig az üzemeltető szerv tegyen javaslatot. A férőhely meghatározása szempontjából a fogdát üzemeltető rendőri szerv vezetőjének véleménye a mérvadó, annak megváltoztatására az ORFK jogosult.

11. A fogdák típusváltozatai:

I. típus:

Rendőr-főkapitányság központi fogdája.

II. típus:

Rendőrkapitányságok körzeti fogdája.

Rendeltetése:

- a megyei rendőr-főkapitányságok területén több rendőrkapitányság részére összevont fogda,
- a budapesti kerületi rendőrkapitányságok részére összevont fogda.

Kialakításában és felszerelésében közelítőleg megegyezik az I. típussal.

III. típus:

Rendőrkapitánysági fogda.

Valamennyi járási, városi és járási, városi, illetve budapesti kerületi rendőrkapitányság önálló fogdája.

A fogdai (zárkai) férőhely nagyságától függően a III. típusú fogdák egy vagy két órήςesek lehetnek, ez azonban építési szempontból csak a zárkák számában jelent változást.

IV. típus:

Átmeneti fogda.

Ideiglenes fogva tartásra alkalmas.

Olyan rendőrkapitányságok részére kell létesíteni, ahol a fogva tartottak elhelyezése más — körzeti vagy központi — fogdában történik, de elszállításukig ideiglenes fogva tartásukról gondoskodni kell.

IV.

A fogdák belső tagolása és helyiség igénye

A fogda fő részei

12. A fogda — típusától függetlenül — három fő részt foglal magába, az alábbiak szerint:

a) Kezelőegység:

Rendeltetése elsősorban az őrizetbe vett személyek befogadása, a fogdai őrség elhelyezése, anyagok és eszközök tárolása.

A befogadó egységben kell elhelyezni azokat a kiegészítő helyiségeket is, amelyek a vizsgálati munka elősegítése, a fogva tartottak egészségügyi ellátása, jogi képviselőjük biztosítása érdekében szükségesek, továbbá azokat az üzemviteli helyiségeket (pl. kazánház, szellőzőgép-ház, akkumulátor kamra, stb.) amelyek fogdai területen történő megépítése egyes esetekben szükségessé válhat.

b) Zárkarész:

A fogva tartottak állandó tartózkodására, biztonságos őrzésére, táplálkozási és tisztálkodási szükségleteinek kielégítésére szolgál.

c) Sétáltató udvar:

Célja a fogva tartottak részére egészségügyi szempontból szükséges mozgás lehetőségének biztosítása. Csak az I—III. típusú fogdákhoz épüljön.

13. I. típusú fogda kezelőegységének helyiségsszükséglete (1. számú melléklet).

a) Befogadó I, 1 db 1 m ² -es várakozó fülkével	12 m ²
b) Befogadó II, 2 db 1 m ² -es várakozó fülkével	18 m ²
c) Befogadóhoz tartozó WC fülszoba előtérrel,
az előtérben szerelt kézmosóval	2—3 m ²
d) Technikai szoba (lehetőleg 6,0 m hosszú)	15 m ²
e) Parancsnoki iroda kézmosókagylóval	12 m ²
f) Fogdaőr szoba mosdó kagylóval	18 m ²

- g) Fogdaőri pihenő (a berendezési igénynek megfelelő alapterülettel) 12—14 m²
- h) Fogdaőri WC fülke előtérrel, kézmosóval 2—3 m²
- i) Kéziraktár 10—12 m²
- j) Ruha raktár 10—12 m²
- k) Orvosi vizsgáló 8—10 m²
Felszerelése: 1 db mosdókagyló,
orvosi csapteleppel
- l) Kihallgató szoba 2—3 db á 12 m² 24—36 m²
- m) Ügyvédi beszélő egység (két beszélő-
helyes) 16—18 m²
- n) Fertőtlenítő helyiség (csak a BM Közbiz-
tonsági Miniszterhelyettesi Titkárság, BM
Egészségügyi Csoportfőnökség Közegész-
ségügyi és Munkavédelmi Osztály, BM Épi-
tési és Elhelyezési Osztály egyetértésével,
külön kidolgozandó program alapján épít-
hető) 16 m²

14. I. típusú fogda zárkarészének helyiségszükséglete (1. szá-
mú melléklet).

- a) Étellelegítő-mosogató 10—12 m²
Felszerelése: 1 db elektromos főzőzsámoly,
1 db kétmedencés csepptálcás
mosogató,
1 db beépített edénypolc,
- b) Mosdó-zuhanyozó 10—12 m²
Felszerelése: 2 db mosdókagyló,
2—5 zuhanyfülke,
(igénytől függően)
- c) Női WC csoport 5—10 m²
Felszerelése: 2 db WC,
1 db bidet,
1 db kézmosó,
1 db falikút,

- d) Férfi WC csoport 5—6 m²
 Felszerelése: 2 db WC,
 1 db pissoire,
 1 db kézmosó,
 1 db falikút,
- e) Szerelvény kezelő helyiség az ételmelegítő, mosdó-zuhanyozó és WC csoportok vízvezetéki szerelvényeinek működtetésére, az alaprajzi kialakításnak megfelelően, általában 2 db á: 6 m² 12 m²
- f) Zárkák konkrét igény szerinti számban és méretben
- g) Ágynemű raktár a zárkák férőhelyének megfelelő méretben 0,3 m²/férőhely alapterülettel
15. I. típusú fogda sétáltató udvar helyszükséglete (1. számú melléklet).
 Udvar 2 db á: 25 m² 50 m²
16. II. típusú fogda kezelőegységének helyiségszükséglete (2. számú melléklet).
- a) Befogadó I, 1 db 1 m²-es várakozó fülkével 12 m²
- b) Befogadó II, 2 db 1 m²-es várakozó fülkével 18 m²
- c) Befogadóhoz tartozó WC fülke előtérrel, az előtérbe szerelt kézmosóval 2—3 m²
- d) Fogdai technikai szoba (lehetőleg 6,0 m hosszú) csak külön igény esetén szükséges 15 m²
- e) Fogdaór szoba mosdókagylóval 14 m²
- f) Fogdaóri pihenő 10 m²
- g) Fogdaóri WC fülke, előtérrel, kézmosóval 2—3 m²
- h) Kéziraktár 8—10 m²
- i) Ruharaktár 8—10 m²

- j) Orvosi vizsgáló 8—10 m²
 Felszerelése: 1 db mosdókagyló,
 orvosi csapteleppel
- k) Kihallgató szoba 2—3 db á: 12 m² 24—36 m²
- l) Ügyvédi beszélő egység (a konkrét igénytől
 függően egy, vagy két beszélőhelyes) 8—18 m²
17. II. típusú fogda zárkaigényének helyiségszükséglete (2. számú melléklet).
- a) Étellemelegítő-mosogató 10—12 m²
 Felszerelése: 1 db elektromos főzőzsámoly,
 1 db kétmedencés cseptálcás
 mosogató,
 1 db beépített edénypolc,
- b) Mosdó-zuhanyozó 10—12 m²
 Felszerelése: 2 db mosdókagyló,
 2 db zuhanyfülke
- c) Közös WC csoport 5—7 m²
 Felszerelése: 2 db WC 1 db bidet,
 1 db kézmosó,
 1 db falikút,
 1 db pissoire
 (felszerelése csak akkor szükséges,
 ha elhelyezését az
 alaprajzi kialakítás lehetővé
 teszi)
- d) Szerelvény kezelő helyiség az I. típusú fogda követelményei szerint, 2 db á: 6 m² 12 m²
- e) Zárkák konkrét igény szerinti számban és méretben
- f) Ágynemű raktár a zárkai férőhelynek megfelelő méretben, 0,3 m²/fő férőhely alapterülettel
18. II. típusú fogda sétáltató udvar helyszükséglete (2. számú melléklet).
- Udvar 2 db á: 25 m² 50 m²

19. III. típusú fogda kezelőegységének helyiségszükséglete (3. melléklet).

- a) Befogadó 2 db 1 m²-es várakozó fülkével 16 m²
- b) Befogadóhoz tartozó WC fülke előtérrel, az előtérbe szerelt kézmosóval 2—3 m²
- c) Fogdaőri szoba mosdókagylóval 15—16 m²
- d) Fogdaőri WC fülke előtérrel, kézmosóval 2—3 m²
- e) Kéziraktár 8—10 m²
- f) Ruharaktár 8—10 m²
- g) Orvosi vizsgáló 8—10 m²
Felszerelése: 1 db mosdókagyló
orvosi csapteleppel
- h) Kihallgató szoba legalább 1 db 12 m²
- i) Ügyvédi beszélő egység (egy beszélőhelyes) 8—9 m²

20. III. típusú fogda zárkarész helyiségszükséglete (3. számú melléklet).

- a) Étellemelegítő-mosogató 8—10 m²
Felszerelése: 1 db elektromos főzőzsámoly,
1 db kétmedencés cseppfali mosogató,
1 db beépített edénypolc,
- b) Közös mosdó-zuhanyozó-WC csoport (egy légtérű helyiségben kialakítva) 10—12 m²
Felszerelése: 1 db zuhanyfülke,
1 db bidet (konkrét igény esetén),
1 db mosdó, 2 db WC,
1 db falikút,
- c) Szerelvénykezelő helyiség az I. típusú fogda követelményei szerint, de 1 db 6 m²
- d) Zárkák konkrét igény szerinti számban és méretben
- e) Ágynemű tároló fülke (esetleg szekrényként is kialakítható 70 cm mély, mintegy 120 cm széles tárolóhellyel, 200 cm nyílás-

magasságú ajtókkal, beépített vagy falhoz rögzített kivitelben) 1—2 m²

21. III. típusú fogda sétáltató udvar helyszükséglete (3. számú melléklet).

Udvar 1 db 25 m²

22. IV. típusú fogda kezelőegységének helyiségszükséglete (4. számú melléklet).

- a) Fogadó előtér

(A közlekedő folyosó bejáratí részének ki-szélesítésével alakítandó ki. A helyiség mé-retét úgy kell meghatározni, hogy ott egy-idejűleg négy személy részére beépített ülőhely biztosítható legyen) 6—8 m²

- b) Fogdaőr szoba mosdó kagylóval 8—10 m²

- c) Fogdaőri WC fülke előtérrel, kézmosóval 2—3 m²

- d) Raktár, a helyiségen belül kialakítandó, kb. 1,5 m²-es, zárható fülkével 6 m²

23. IV. típusú fogda zárkarész helyiségszükséglete (4. számú melléklet).

- a) Étellelegítő-mosogató fülke 6 m²

Felszerelése: 1 db elektromos főzőzsámoly,
1 db kétmedencés cseptálcás
mosogató,
1 db beépített edénypolc,

- b) Közös mosdó-zuhanyozó-WC csoport (egy légtérű helyiségben kialakítva) 10 m²

Felszerelése: 1 db zuhanyfülke,
1 db mosdó,
1 db WC,
1 db falikút,

- c) Szerelvény kezelő helyiség az I. típusú fog-da követelményei szerint, de 1 db 6 m²

- d) Két férőhelyes zárka, a konkrét igények-nek megfelelően 2—4 db.

Egyszemélyes zárakák építése

24. Az I., II. és III. típusú fogdáknál építeni kell — az üzemeltető szerv igényének megfelelő számban — egyszemélyes zárakát is.

A IV. típusú fogdában erre — indokolt esetben — csak kivételesen kerülhet sor.

V.

A zárakák alapterülete, légtere, a helyiségek alaprajzi elrendezése és kialakítása

A zárakák alapterülete és légtere

25. A zárakakat — közelítőleg — az alábbi terület nagysággal kell megépíteni;

1 személyes zárka alapterülete	6 m ²
2 személyes zárka alapterülete	9 m ²
3 személyes zárka alapterülete	12 m ²

Háromnál több személy befogadására szolgáló zárka nagyságát — a fenti értékhez képest — többlet férőhelyenként további 3 m²/fő alapterülettel kell növelni.

26. A zárakák legkisebb beépített légtere:

1 személyes zárka	18 lm ³
2 személyes zárka	27 lm ³
3 személyes zárka	36 lm ³

Három fősnél nagyobb zárakák légtere többlet férőhelyenként további 9 lm³ növeléssel biztosítandó.

A helyiségek elrendezése és a kialakítás általános követelményei

27. A fogdaegység belső helyiség elrendezése — az épület szerkezeti és más kötöttségeitől függően — középfolyosós vagy oldalfolyosós lehet.

Emeleten levő fogdáknál — a zárka ablakok kívülről történő kezelése érdekében — nyitott kezelőfolyosó is épít-

hető, ha az épület szerkezeti megoldása ezt lehetővé teszi. Többszintes fogda építése csak kivételesen indokolt esetben, a BM Közbiztonsági Miniszterhelyettesi Titkárság hozzájárulásával építhető. Ilyen esetben törekedni kell arra, hogy az alsó szinten a kezelőegység, a felső szinten pedig a zárkarész összes helyisége elhelyezhető legyen. A szinteket a 6. pontban előírtaknak megfelelő belső lépcsőházzal kell összekötni.

28. A kezelőegység — a fogdai bejáraton át — közvetlenül kapcsolódik a fogda környezetéhez. Bejáratára ajtó és biztonsági védőrács szükséges. A zárkarész a kezelőegységből nyílik, attól biztonsági védőráccsal kell elválasztani.
29. A befogadó helyiség a kezelőegységben a bejárat közelébe telepítendő. A befogadóhoz tartozó WC közvetlenül mellette, vagy a folyosó másik oldalán, a befogadóval szemben legyen, a fogdaőri WC-vel együtt.
30. A fogdaparancsnoki és fogdaőri helyiségek a zárkarész közelében legyenek.
31. Az ügyvédi beszélő egységet közvetlenül a bejárat mellett, úgy kell megépíteni, hogy oda a fogva tartott a kezelőegység területéről, az ügyvéd pedig a fogdán kívülről közvetlenül bemehessen. Készülhet — igénytől függően — egy vagy több beszélőhelyes nagyságban, az 1., 2. és 3. számú rajz melléklet szerinti kialakításban.
32. Az ügyvédi beszélő egység
 - a) előtér (csak kettő, vagy több kezelőhelyes egységnél),
 - b) a fogva tartott által használt fülke,
 - c) ügyvédi fülkehelyiségekből áll, amelyeket egymástól biztonságosan elválasztva, külön bejáratokkal, úgy kell megépíteni, hogy az elválasztó szerkezeteken át a zavartalan beszélgetés megtörténhessen, de tárgyak átadása és közvetlen érintkezés ne váljon lehetővé.
33. Az ügyvédi beszélő egység kialakítása úgy történjen, hogy a fogdaőr a beszélgetést folytató személyeket az előtérből

láthassa, de az átlagos hangerővel történő beszélgetés az előtérbe ne legyen érthető.

34. Az ügyvédi beszélő egységben — ahol lehet — természetes szellőzést és világítást kell biztosítani. Ha ezt az alaprajzi elrendezés nem teszi lehetővé, a megfelelő mesterséges világítás mellett kürtös (gravitációs) szellőzésről kell gondoskodni. A gépi szellőzés lehetőleg kerülendő.
35. A kihallgató szoba, orvosi vizsgáló, fogdai technikai szoba, a raktárak és az esetleges üzemviteli helyiségek a kezelőegység bármely részén elhelyezhetők.
36. A zárkarész szociális helyiségei (ételmelegítő-mosogató, mosdó-zuhanyozó, WC) és az ágynemű raktár a folyosóra nyíló ajtókkal, lehetőleg a zárkarész bejárata mellé kerüljenek.
37. Az ágyneműtároló szekrényt a zárkarész folyosóján kell elhelyezni (beépített, vagy rögzített kivitelben) úgy, hogy ezáltal a folyosó szélessége ne csökkenjen.
38. A szerelvénykezelő helyiség rendeltetése azon épületgépeszeti felszerelési tárgyak (WC, mosdó, zuhanyozó, stb.) hálózati szerelvényeinek (WC-tartály, kifolyó és áteresztő szelepek, boyler, keverőtartály, stb.) elhelyezése, amelyeket a fogva tartottak nem kezelhetnek.
39. A szerelvénykezelő helyiség a zárkarészben levő vizesblokkok szerelvényfala mögé telepítendő. A gazdaságos terület kihasználás érdekében egy kezelő helyiségre lehetőleg két vizesblokkot kell rákötni.
40. A szerelvénykezelő helyiség szélessége akkora legyen, hogy az ott elhelyezett szerelvények kezelése, karbantartása balesetmentesen megtörténhessen, és a belső közlekedésre legalább 70 cm széles szabad terület maradjon.
41. A zárkák a zárkarész folyosójáról nyíljanak.
42. A zárkák külső falába — a lehetséges legnagyobb homlokzati hosszban — természetes világítást és szellőzést biztosító ablakokat kell beépíteni. Az ablakok parapetmagassága legalább 2,00 m legyen, de a nagyobb nyílás biztosítása ér-

dekében lehetőleg a földem alsó síkjáig, vagy a hosszgerendáig terjedjenek.

43. A beépített zárkai fekhelyeket a következők szerint kell elhelyezni:

- a) Emeletes fekhelyek a fogdában nem alkalmazhatók.
- b) A fekhelyek hossz tengelye a folyosóval lehetőleg párhuzamos irányú legyen úgy, hogy a fejtámaszok ne a falhoz kerüljenek.
- c) A fekhelyek között legalább 60 cm távolság biztosítandó.
- d) A fekhelyek távolsága az ablak felőli külső fal, valamint a folyosó felőli belső síkjától egyaránt legalább 80 cm legyen. A fekhelyek megfelelő elhelyezésével biztosítani kell azonban, hogy a fejtámaszokat a betekintő nyíláson át látni lehessen, és a bejárati ajtó nyitását a fekhely ne akadályozza.

44. A sétáltató udvar a zárkarész folyosójáról nyílóan bárhol elhelyezhető. Két udvar esetén célszerű közbeiktatott figyelőfolyosót is építeni, amely a zárkarész folyosójáról nyíljon.

45. A zárkák előtti folyosószakasz lehetőleg egyirányú, törés nélküli legyen és természetes — óránként háromszoros légcserét biztosító — szellőzéssel rendelkezzen.

Ha a természetes légcsere gazdaságosan vagy — a használat, illetve fenntartás szempontjából — biztonságosan nem oldható meg úgy gépi szellőzésről kell gondoskodni.

46. A fogdai közlekedő folyosók megengedett legkisebb szélessége 2,00 m.

47. A sétáltató udvarok figyelőfolyosója 1,50 m széles legyen. A kívülről nyitható ablakok előtt — emeleti elhelyezésnél — olyan szélességű kezelőfolyosót kell építeni, hogy a teljesen nyitott ablakszárnyak mellett még legalább 60 cm közlekedésre alkalmas terület maradjon. A kezelőfolyosó szélességének meghatározásánál figyelemmel kell lenni arra is, hogy az ablakszárnyak — javítás céljából történő — bal- és jobb- és le- és felfelé fordítására elegendő hely álljon rendelkezésre.

48. A fogdai technikai szoba megfelelő alaprajzi elhelyezésével biztosítani kell, hogy a hossztengelyre merőleges egyik végfala nyílás nélküli legyen. Ezt a falat — fényképezésre alkalmas háttérnek — összefüggő, sík felületként kell kialakítani.

VI.

Az őrzésbiztonsággal kapcsolatos kialakítási követelmények

Általános előírás

49. A fogva tartottak biztonságos őrzése, a szökések megelőzése, a balesetek, vagy szándékosan okozott sérülések lehetőségének minimálisra csökkentése, továbbá a fogdaór biztonsága érdekében általános követelmény, hogy
- a) a fogda határoló szerkezetei megfelelő erősségűek legyenek,
 - b) a helyiségek padlója és a vakolatlan mennyezet közötti belmagasság legalább 3,0 m legyen,
 - c) a külső nyílásokat, nyílászáró szerkezeteket a behatolást, szökést megakadályozó ráccsal kell védeni,
 - d) a határoló és nyílászáró szerkezetek megfelelő kialakításával gondoskodni kell arról, hogy a fogdába, vagy onnan tárgyak, eszközök ellenőrizetlenül ne legyenek be-, illetve kijuttathatók,
 - e) a beépítésre kerülő szerkezetek kialakítása olyan legyen, amely a szándékosan okozott sérülések, egészségrontás elkövetését megnehezíti, továbbá a fogva tartottak által támadó eszközként való közvetlen felhasználásra alkalmatlanok legyenek, ezért — szükség esetén — védőtakarásról is gondoskodni kell.
50. A továbbiak értelmezése szempontjából a fogva tartottak által használt helyiségeknek kell tekinteni a következőket:
- folyosó (mind a kezelőegységben, mind a zárkarészben),
 - fogdaór szoba,
 - befogadó helyiségek,

fogdai technikai szoba,
WC helyiségek (kivéve a fogdaőri WC-t),
orvosi vizsgáló,
fogdai kihallgató szoba,
ügyvédi beszélő egységben a fogva tartott beszélő fülkéje
a hozzátartozó előtérrel,
ételmelegítő-mosogató,
mosdó-zuhanyozó,
zárkák,
ágynemű raktár helyiség,
sétáltató udvar.

Szerkezetek, szerelvények kialakítása és beépítése

51. A fogva tartottak által használt helyiségekben testi sérülés okozására alkalmas éles falkiugrások, falból és padlóból kiálló szerkezetek, falonkívüli csővezetékek, csővégződések, csapok, kifolyószelepek, kiemelhető padló összefolyók, fűtőtestek és más épületgépészeti, elektromos szerelvények nem lehetnek.

52. Az 51. pontban foglaltak alól kivételt képeznek:

- a) a folyosói vezetékek és szerelvények, amelyek 2,40 m magasság felett falon kívül is elhelyezhetők, de azokat 2,40 m magas — lehetőleg fém szerkezetű — állmennyezzel kell eltakarni.
- b) A mosdó és WC kagyló, pissoire, bidet és falikút, a mosogató, továbbá a villanyfőző, amelyeket — falbaszilyesztett leágazó vezetékekkel — a fogva tartottak által használt vizesblokkokban és ételmelegítőben is fel kell szerelni.
- c) Az orvosi vizsgáló mosdója csapteleppel, bűzelzárával, amelyet ott kell felszerelni.
- d) A riasztó és jelzőrendszer falakon kívül elhelyezendő szerelvényei, lámpatestek és kapcsolók a vonatkozó külön előírás szerint szerelve.

53. A zuhanyozó rózskákat 2,0 m magas cementrubic állmennyezetbe úgy kell felszerelni, hogy a mennyezzel egy síkban

legyenek, és tisztítás céljából csak megfelelő szerszámmal lehessen kiszerezni.

54. A mosdók, falikutak és mosogatók kifolyócsövét a szerelvény helyiségből úgy kell átvezetni, hogy a keverőszelep a a szerelvényfülkében legyen. (17. számú melléklet).
55. A befogadóhoz tartozó WC helyiségek épületgépészeti kialakítása azonos legyen a zárkai rész WC helyiségével, de ott — tekintettel a kevés épületgépészeti berendezésre — külön szerelvényfülke nem szükséges. A befogadói WC öblítő tartálya és a kézmosó kifolyószelepe — a 17. számú melléklet szerinti megoldással — az ör WC-ben szerelendő fel.

Térelhatároló szerkezetek

56. A térelhatároló szerkezetek kellő szilárdság és erősség mellett feleljenek meg az érvényes tervezési utasításokban és e szabályzatban előírt épületfizikai követelményeknek. A külső légtérrel érintkező falak és födémek hőszigetelőképességének meghatározásakor az egész fogdaegységet állandó emberi tartózkodás céljára szolgáló épületnek kell tekinteni.
57. A külső határfalak, a kezelőegység és a zárkai rész közötti, továbbá a zárkák más helyiséggel határos falai a H 10 habarcsba rakott I. o. km téglából készített, 25 cm vastag téglafalnál kisebb szilárdságú és erősségű anyagból nem készülhetnek.
58. A sétáltató udvarok falait — beleértve az udvarok közötti, illetve a figyelőfolyosóval határos falakat is — az 57. pontban meghatározott erősségűre kell megépíteni. A határoló fal a 60. pont szerinti lamellák felső síkjánál ne legyen alacsonyabb. A falvégződés csapadék ellen védő lefedéséről (bádog vagy fedkő) gondoskodni kell.
59. A fogda alsó és felső födeme csak szilárd anyagú (téglabe-tetes, beton vagy vasbeton) lehet. A közbenső födém 2 kN/m² (200 kp/m²) hasznos teherre kell méretezni, a rak-tárak hasznos teherbírása azonban 5 kN/m² (500 kp/m²) legyen.

60. Gondoskodni kell a sétáltató udvarok belátást gátló, és a szökést akadályozó felső lezárásáról. Ennek érdekében legalább 12 cm széles és 50 cm magas keresztmetszetű, belátást gátló vasbeton, vagy ilyen magasságú fém lamella-sor, esetleg rács készítenő, amelynek alsó síkja a padlótól legalább 3,0 m-re legyen. A lamellák tengelytávolsága 1,0 m. A lamellák irányát vagy az $1,0 \times 1,0$ m-es rács szükségességét a környező épületek magasságának és irányának figyelembevételével úgy kell meghatározni, hogy a külső területről történő betekintés lehetősége a legnagyobb mértékben csökkenjen. A lamellák tetejére 15×15 cm lyukbőségű védőrács, erre 2×2 cm lyukbőségű $\varnothing 2$ mm drótfonat szerelendő. (5. számú melléklet.) A lezáró szerkezet hasznos teherbírása $1,0 \text{ kN/m}^2$ (100 kp/m^2) legyen.
61. A zárkák, befogadó helyiségek, kihallgató szobák és ügyvédi beszélők egymás közötti, továbbá szomszédos helyiségekkel határos válaszfalai hangszigetelést biztosító megoldással, kettős rétegben készüljenek. Nem kell azonban így megépíteni a fenti helyiségek és a közlekedő terek közötti válaszfalakat.
62. A hangszigetelő fal 2×10 cm vastag, H. 10. habarcsba rakott válaszfal téglából (közte hangelnyelő anyaggal) készülhet, amelyet a csatlakozó szerkezetekhez $\varnothing 1,5\text{—}2,5$ mm lágyhuzallal soronként be kell kötni. Beépíthető a 66. pont szerintiek kivételével más anyagú válaszfal is, ha annak merevsége, szilárdsága és hangszigetelése az előzővel megegyezik. Ezeknél a válaszfalaknál — a két szilárd réteg közötti hanglágy anyag beépítésével — kopogóhang gátlásról is gondoskodni kell.
63. A zuhanyfülkék közé üvegszál szövetrel erősített poliészter betétes, fém szerkezetű válaszfalak szerelendők. A zuhanyfülkék elülső részét „iskola” típusú ajtóval úgy kell felszerelni, hogy az ajtó a fülkében tartózkodó személyt — a padlótól számítva — 60—130 cm magassági méretek között takarja. (6. és 7. számú melléklet.)
64. A zárkai rész WC fülkéinek válaszfal-, illetve előfalait „iskola” típusú fallal kell elkészíteni, a hozzátartozó ajtókkal (7. számú melléklet.)

65. A fogda egyéb helyiségeinek válaszfalai H. 10. habarcsba rakott, soronként $\varnothing 1,5-2,5$ mm lágyhuzallal bekötött válaszfal téglából, vagy olyan anyagból készüljenek, amelyek szilárdsága legalább azonos az előzőekben körülírt válaszfallal.

66. A fogdáknban vázas szerkezetű, szerelt válaszfalak építése tilos! (Pl. „KÖZFAL”, „DURINIP”, stb.)

Nyílászárók, rácsok, betekintést biztosító szerkezetek

67. Az ablakok az állandó emberi tartózkodásra szolgáló helyiségekre vonatkozóan előírt hőszigetelő képességgel rendelkezzenek és biztosítsák az ilyen helyiségek óránként 3-szoros, természetes légcseréjét.

68. A fogva tartottak által használt helyiségek ablakai befelé vagy (kezelőfolyosó esetén) kifelé nyílhatnak. A befelé nyíló felül nyíló bukó ablakok legyenek, a kifelé nyíló pedig alulról felfelé nyíljanak. (8. számú melléklet.)

69. A befelé nyíló ablakokra kívülről, a kifelé nyíló ablakokra pedig belülről biztonsági védőrácsot kell szerelni.

70. Az ablaküveget szándékos törés ellen a belső oldalon szerelt, idomacél keretre rögzített 5 mm lyukbőségű 2 mm $\varnothing$ drótfonattal kell védeni, amely a tisztíthatóság érdekében biztonsági zárral legyen nyitható. A drótfonatot a nyíló keretbe behajlítottan befogva, a zárhely kiképzésnél pedig szálanként külön-külön pontheggesztéssel, vagy kemény forrasztással kell a kerethez rögzíteni. A keret rögzítése — legalább négy helyen — befalazó karmokkal, vagy más szerkezettel úgy történjen, hogy a fal vagy födém síkjából kiálló sarkok, kapaszkodásra alkalmas szerkezeti elemek ne legyenek, de az ablak nyitását ne akadályozza.

A rögzítő elemek egyenként legalább 1 kN (100 kp) húzóerőt legyenek képesek kilazulás nélkül elviselni.

71. A fogva tartottak által használt helyiségek befelé nyíló ablakait falba süllyesztett távnyitó szerkezettel kell felszerelni. A távnyitónak a 103. pontban előírt védőszerkezettel történő eltakarásáról gondoskodni kell. A kifelé nyíló ab-

lakok távnyitói a kezelő folyosón, falon kívül szerelendők fel.

72. A fogda további — fogva tartottak által használnak nem minősülő — helyiségeinek külső ablakai befelé nyílnak, kívülről biztonsági védőrácscsal kell ellátni. Üvegbetörés ellen védő szerkezet felszerelése ezekben a helyiségekben nem szükséges.
73. Az illetéktelen betekintés lehetőségének csökkentése érdekében — ha ezt a környező épületek elhelyezkedése és magassága szükségessé teszi — a homlokzati sík elé belátást gátló lamellasort kell felszerelni. Ennek szerkezeti megoldása az árnyékvető szerkezethez hasonló lehet, és kombinálható a külső védőrácscsal is.
74. Az ügyvédi beszélő egységekben a fogva tartott és az ügyvéd által használt fülkék közötti elválasztó falba — 80 cm parapet magassággal — olyan átbeszélő ablakot kell beépíteni, amelyen át a két személy egymást láthatja, a közvetlen beszélgetés lefolytatható, de tárgyak, eszközök átadását nem teszi lehetővé. (9. számú melléklet.)
75. Az ablak műanyag, vagy szilikát bázisú biztonsági üvegből készüljön, amely beépítve, a tábla közepén $0,25 \text{ dm}^2$ felületen ható 1 kN (100 kp) nagyságú statikus erőhatást képes legyen törés nélkül elviselni.
76. Az ablak függőleges tengelyében, a parapettől 35 cm középponti magasságban, 160 mm $\varnothing$ átbeszélő nyílást kell kialakítani. A nyílást $\varnothing 1 \text{ mm}$ acélhuzalból készített, 1 mm lyukbőségű drótháló takarja, amelyet mindét oldalon elhelyezendő sajtoló fémkerettel, 6 db M 5-ös sülyesztett fejű anyáscsavarral kell az üvegtáblához rögzíteni. A csavaranyák az ügyvéd felőli oldalon legyenek, kilazulás ellen rögzítve.
77. Az üvegtábla rögzítése befalazó karmokkal, vagy más módon — legalább négy helyen — a falba erősített idomacél keretbe történjen, a 76. pont szerint rögzített és elhelyezett csavaranyákkal. A keretet rögzítő elemek egyenként legalább 1 kN (100 kp) húzóerőt legyenek képesek kilazulás nélkül elviselni.

78. A befogadó helyiség, zárkák és sétáltató udvar ajtóiba — esetleg az ajtó mellett a folyosó falába is — a padló felett 1,50 m magasságban olyan figyelőnyílást kell készíteni, amely a folyosóról történő áttekintéssel a helyiségben, illetve a sétáltató udvaron tartózkodók megfigyelését lehetővé teszi. (10. és 11. számú melléklet.)

79. Az ajtókba épített figyelőnyílás az alábbi változatok valamelyikével kerüljön kialakításra:

a) legalább 90°-os látószögű, fém foglalatú optikai betekintő beépítése az ajtólapba, amelyet 1 kN (100 kp) nagyságú statikus erőt törés nélkül elviselő biztonsági üveggel kell védeni,

b) 4 cm átmérőjű, befelé 90°-os látószögben bővülő nyílás kialakítása, amely az ajtó belső síkjában 5 mm lyukbőségű, $\varnothing$ 2 mm acéldrót hálóval védett, külső oldalán pedig 3 mm vastag eltolható biztonsági üveggel, és elfordítható acél takarólemezzel van elfedve,

c) 15×15 cm méretű nyílásba, az ajtó belső síkjába épített biztonsági üveg, 1 kN (100 kp) erőhatásra méretezve, kívül nyitható fémlemez ajtóval takarva,

d) az előző változatok együttes alkalmazása, konkrét igény alapján.

80. A fogda tervezése során — munkaközi tervek alapján — meg kell győződni arról, hogy a befogadó helyiség, a zárkák és sétáltató udvar a bejáratú ajtóknak kiképzett figyelőnyíláson át megfelelően ellenőrizhető-e?

a) Minden esetben követelmény, hogy

— a befogadó helyiség üléspadja a folyosóról teljes egészében,

— a zárkákban levő fekhelyek a fejtámasztól derékig a figyelőnyíláson át láthatók legyenek.

b) Ha az ajtóba építendő 1 db figyelőnyílás a 80. pont a) bekezdése alapján nem elegendő, akkor esetenkénti meghatározással a helyiségek bejáratú ajtajának két oldalán a folyosói falba, továbbiakat kell beépíteni. (10. és 11. számú melléklet.)

81. A betekintést biztosító szerkezet a 79. pontban előírtakkal azonos legyen.
82. A betekintést biztosító szerkezetet a falnak a befogadó vagy a zárkahelyiség, illetve a sétáltató udvar felőli síkjába kell építeni.
83. A folyosói oldalfalban — 10 cm-nél vastagabb falak esetén — 50 cm széles, 40 cm magas, alsó és oldalsó éleinél 45°-os szögben kifelé bővülő betekintő fülkét kell kiképezni a figyelőnyílás megfelelő használatának biztosítására. A fülke helyzete olyan legyen, hogy a padló felett 150 cm magasan beépítendő figyelőnyílás a folyosó felől nézve a fülke baloldalától 15 cm-re, és közép magasságába kerüljön.
84. A betekintő fülke — figyelőnyílást magába foglaló — hát-fala legfeljebb 10 cm vastag lehet, de a szükséges merőleges irányú teherbírás érdekében vasbetonból, vagy idomacél kerettel a falsíkba erősített, 5 cm vastag keményfából készüljön. Keményfa alkalmazása esetén — száradásból eredő hézagosodás elkerülésére — ki kell elégíteni a 89. pont szerinti követelményeket is. A befoglaló idomacélkeretet négy helyen, egyenként 1 kN (100 kp) húzóerő kilazulásmentes felvételére alkalmas rögzítő elemmel kell a falba építeni.
85. Egyedi esetekben szükségessé válhat — a fogva tartottak megfigyelésére — zárt láncú, ipari TV hálózat kiépítése is. Erre a BM Közbiztonsági Miniszterhelyettesi Titkárság külön igénye alapján és a BM Pénzügyi-Anyagi-Műszaki Főcsoportfőnökség Híradástechnikai Osztály (a továbbiakban: BM Híradástechnikai Osztály) egyetértésével kerülhet sor. Ilyen igény esetén a tervezési programban részletesen meg kell határozni azokat a helyiségeket, amelyekre a televíziós megfigyelést ki kell terjesztetni, valamint az alkalmazandó berendezések típusát, továbbá a telepítés és beépítés konkrét követelményeit.
86. A zárkákat 90/210 cm névleges méretű, befelé nyíló jobbos idomacél tokban elhelyezett, rejtett sarokpánttal szerelt, keményfa bejárati ajtóval kell ellátni (11. számú melléklet). A zárka ajtajára 3 db zár szerelendő:
- a) középmagasságban nyelves biztonsági zár csak külső kilinccsel és külső kulcs nyílással (a belső oldalon az ajtó-

lap faanyaga teljes felületen, összefüggően takarja a zár-szerkezetet),

b) a magasság alsó és felső harmadában, a merevítő hevederre 1—1 db bajonett tolózár felszerelése szükséges. A tolóretesz legalább $\varnothing 8$ mm, B. 38. 24. erősségű beton-acélból vagy más, azonos erősségű anyagból készüljön.

87. Az ajtólap középső harmadában, annak felső részén 25/20 cm belméretű ételbeadó nyílás készítendő, az ajtólappal egy síkban levő, az ajtóval azonos anyagból készült nyílászáró lappal. Az ételbeadó zárólapja kifelé, és felülről lefelé nyílnon, rejtett függesztő szerkezettel (pl. ollós pánt) vízszintes helyzetben rögzíthető legyen. Az ételbeadó zárt állapotát felülre szerelt bajonett tolózárakkal kell biztosítani.

88. A zárkaajtó középvonalában, 1,50 m magasan, figyelőnyílast kell kiképezni a 79. pontban előírtaknak megfelelően.

89. A zárkaajtók hézagossá válásának elkerülésére alkalmazandó kialakítási változatok:

a) zárkaajtó csak I. osztályú, légszáraz állapotú faanyagból készíthető, amelyet a gyártó, illetve kivitelező vállalat részéről bizonylattal dokumentálni kell,

b) az ajtó belső felületére ragasztással és sülyesztett fejú csavarokkal, 3 mm vastag félkemény műanyaglemez erősítendő, amelynek külső éleit le kell csiszolni.

c) az ajtó belső felületét — körben az ütköző horonyba (falba) behajlítva, a nyílásoknál sülyesztett szegélyléccel keretezve — horganylemezzel kell borítani, sülyesztett fejú rézcsavarokkal, a sarkoknál és csavarfejeknél forrasztva, simára csiszoltan összedolgozva.

90. A 86—89. pontokban előírtakkal azonos szerkezeti kialakítású ajtókat kell beépíteni a fogda bejáratához, a befogadó helyiségekbe, továbbá a sétáltató udvarok figyelő folyosója és a zárkai rész folyosója közé, de az alábbi eltérésekkel:

a) ételbeadó nyílast nem kell kialakítani,

b) a fogda bejárat, és a figyelő folyosója ajtajának mindkét oldalára kilincs és zárcím szerelendő,

c) a figyelő nyílások beépítése úgy történjen, hogy az áttekintést minden ajtónál a zárkai rész, illetve a kezelőegység folyosója felől tegye lehetővé.

91. A kihallgató szoba ajtaja 100/210 cm méretű, tömör, belülről párnázott, kívül-belül gombkilincses, kulccsal nyitható legyen.
92. Az ügyvédi beszélő fogva tartott által használt fülkéjének bejárati ajtaja 75/210 cm méretű, kifelé nyíló, balos, tömör, biztonsági záras, kívül kilinccsel nyitható legyen. Az ajtón a padlótól 1,20 m magasságban 50×50 cm méretű, nem nyitható áttekintő ablak készítendő, amely a 75. pont szerinti üvegezéssel készüljön. Az üvegszorító lécz a külső oldalra kerüljön.
93. A sétáltató udvarok bejárata a folyosói oldalon kilinccsel ellátott, az udvar felől kilincs és gomb nélküli, befelé nyíló jobbos, 90/210 cm méretű, idomacél tokos ajtó legyen. Az ajtón 1,50 m magasságban kívülről elfordítható fémlappal zárt, $\varnothing 60$ mm betekintő nyílással készítendő. (12. számú melléklet.)
94. A szerelvény kezelő fülkéjének ajtaja kilincs nélküli, kulccsal nyitható lemezelt típus faajtó, 100/210 cm méretben készüljön.
95. A fogdai technikai szobát, a fogdaparancsnoki irodát, a fogdaõri szobát, a fogdaõri pihenõt, a raktárat, az orvosi rendelõt, az ügyvédi beszélő folyosóját, az ételmelegítõt, a mosdó-zuhanyozó helyiségeket és a fogva tartottak által használt WC csoportok bejáratát 100/210 cm méretű, az ügyvédi beszélő ügyvéd által használt fülkéjét továbbá a fogdaõr WC helyiségeit pedig 75/210 cm méretű lemezelt, típusú faajtóval kell ellátni.
96. A kezelőegység és a zárkai rész folyosói szakaszát elválasztó biztonsági védőrácsba a rács anyagával és kiképzésével azonos 100/200 cm nyílásméretű, gumi, vagy műanyag ütközővel szerelt, befelé nyíló rácsajtó építendő.
97. A fogdaegységben beépített biztonsági védőrácsok függőleges rácsrudakkal készüljenek. A szabad rácsnyílás leg-

feljebb 12 cm lehet. A rudak méretét és a merevítéseket úgy kell meghatározni, hogy azok egy pontban ható, 0,5 kN (50 kp) nagyságú erőhatást maradó alakváltozás nélkül kibírijanak. A rácsokat befalazó karmokkal, vagy más rögzítő szerkezetekkel legalább négy helyen kell a falba erősíteni. A beépítésre szolgáló rögzítő elemek egyenként legalább 1 kN (100 kp) húzóerőt legyenek képesek kilazulás nélkül elviselni.

Fűtőtestek és szerelvények védőtakarása

98. A fogva tartottak által használt helyiségekben a fűtőtesteket olyan fali fülkébe kell szerelni, amely a fal síkjától nem áll ki, és amelyben a fűtőtestek a fogva tartottak által nem érhetők el, de a fülkét lezáró szerkezet lehetővé teszi a fűtendő helyiség levegőjének átáramlását.
A fülke nagyságát a fűtőtest méretei alapján kell meghatározni. A fülke méretcsökkentése érdekében célszerű magas, keskeny fűtőtesteket alkalmazni. (13. számú melléklet.)
99. A folyosói fűtőtesteknél törekedni kell arra, hogy a fülkék ne a fogva tartottak által használt helyiség falába kerüljenek.
100. A fülkék fűtőtest mögötti lezárása lehetőleg a fal anyagával azonos legyen, ha ezt a falszerkezet nem teszi lehetővé, válaszfallapból falazandó.
101. A fülkének a fűtendő helyiség felőli nyílását le kell zárni. Erre az alábbi — kinyithatóan felszerelésre kerülő — szerkezetek alkalmazhatók:
 - a) a nyíló keretbe behajlítva befogott $\varnothing 2$ mm acéldrótfonat 5 mm lyukbősséggel, a zárhely kiképzésnél szálszerűen külön-külön ponthegeztéssel, vagy kemény forrasztással rögzítve,
 - b) 1 cm nyílásközzel épített függőleges osztású védőrács, olyan merevségű fémből, amelynek rács pálcái 0,5 kN (50 kp) nagyságú, egy ponton ható erőt képesek maradó alakváltozás nélkül elviselni,
 - c) 6 mm lyukbősségű perforált lemeztakarás, melyen a perforációk széleit a helyiség felőli oldalon élmentessé kell csiszolni.

A védőtakarást biztosító rács vagy perforált lemez függőleges méretét úgy kell meghatározni, hogy az — a nyílások összes felületét figyelembevéve — alkalmas legyen a szükséges hőmennyiség leadására.

102. A fűtőtestek kezelő szerelvényeit a fülkén belül kell elhelyezni, a csővezetékek a folyosó felőli oldalon, 2,40 m magasság alatt kiemelhető takarószerkezettel fedett fali hornyba kerüljenek, 2,40 m felett szabadon szerelhetők az álmennyezetbe.
103. Azokat a szerelvényeket, berendezéseket, amelyeket a fogva tartottak által használt helyiségekben falba süllyesztve, vagy fülkébe kell beépíteni, nyitható takarólemezzel kell fedni (ablak, távnyitó hálózati elzáró szerelvények, vezetékek, stb.). Az eltakaró szerkezet idomacél keretbe foglalt 2 mm vastag acéllemez legyen, amely rendeltetésétől függően nyitható, vagy kiemelhető kivitelben, biztonsági zárral szerelve készüljön. (14. számú melléklet.)

Zárak és zárrendszerek

104. A fogdaegységekben bármely ajtóra, ablaküveget védő, vagy fűtőtestet, szerelvényt, távnyitószervezetet eltakaró — nyitást igénylő — védőszervezetre csak zárcím karika nélküli biztonsági hengerzár szerelhető.
105. Az ajtókra főkulcs rendszerű zárat célszerű felszerelni. Az erre vonatkozó igényt a tervezési programban a következők szerint kell megadni:
 - a) külön igény esetén minden fogdai ajtóra olyan zár szerelendő, amelyet másik ajtóba szerelt zár kulcsával nem lehet kinyitni. Ezeket a zárat 3—3 db kulccsal kell szállítani,
 - b) a fenti a) pont szerinti zárat olyan főkulcs rendszerbe tartozzanak, amellyel bármelyik ajtózár kinyitható. Meg kell határozni, hogy — a helyi adottságoktól függően — hány db főkulcs szolgáltatás szükséges, (ötnél több főkulcs beszerzését — indokolt esetben — a főkapitányság vezetője engedélyezze),

c) a fogda bejárati, a zárka folyosó bejárati, a raktári és a sétáltató udvari ajtók kulcsai nem lehetnek főkulcs rendszerűek, egyedi zárral szerelendők.

106. Az ablaküveget, fűtőtesteket és egyéb szerelvényeket védő szerkezetek hengerzárai egységes rendszerűek, legyenek tehát egyetlen kulccsal mindegyik zár nyitható legyen. Az egységes rendszerhez tartozó kulcsok mennyiségét — a tervezési programban — az őrszemélyzet létszámának és a szolgálat ellátásának megfelelően kell meghatározni. Főkulcsos, vagy vezérkulcsos rendszer alkalmazása esetén a szerelvények zárai a főkulcs rendszer részét képeznek.

107. Főkulcs rendszerre vonatkozó döntés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a gyártó vállalat a részletes és konkrét igény kézhezvételét követően kb. másfél év múlva tudja a készletet (tervezéssel együtt) legyártani, illetve szállítani.

Burkolatok, felületképzések

108. A helyiségekben alkalmazott burkolatok, felületképzések feleljenek meg a higiéniai és biztonsági követelményeknek.

109. A padlóburkolat anyag a zárkákban öntött műanyag vagy aszfalt, a sétáltató udvarban cement simítás, a folyosón a tűzvédelmi előírásoknak megfelelő műanyag, a fogda parancsnoki irodában és fogdaóri szobában, a technikai, orvosi és kihallgató szobában, pihenőben PVC, a többi helyiségben márvány mozaiklap, vagy kőagyaglap burkolat legyen. A fogva tartottak által használt helyiségekben a kísérő lábazat csak helyszínen felhordott műköből készülhet.

110. Az ételmelegítőben 1,50 m, a WC helyiségekben, mosdó-zuhanyzóban 2,0 m magasságig — lehetőleg fehér cementből — vassimítóval simított cementvakolat készüljön.

111. A befogadó helyiségben, a folyosón és a zárkákban 2,0 m magasságig olaj, vagy műanyag mázolás készítendő.

112. A fogdaegység lábazat feletti belső falfelületeit simított vakolattal és háromszori fehér meszeléssel kell kiképezni.

113. A nyílászáró és védőszerkezetek — anyaguknak megfelelően — a szokásos védő és színmázolással, lakkozással látnadók el.
114. A fogdai technikai szoba belső falfelületeit matt, fehér műanyag festéssel kell kialakítani.

VII.

Épületgépészeti követelmények

A fogda fűtése

115. A fogdaegységek fűtését 24 órán át, elsősorban központi fűtési rendszerrel, ha ez nem lehetséges, akkor éjszakai tarifás, hőtárolós villanykályhával kell biztosítani.
116. A fogdaegység központi fűtési hálózata szervesen kapcsolódjon a rendőrségi létesítmény fűtési rendszeréhez. Ha erre nincs lehetőség, úgy a fogda részére önálló — a BM Közbiztonsági Miniszterhelyettesi Titkárság eseti állásfoglalása alapján kezelőegységben telepített — kazánház építendő. A célszerű energiagazdálkodási szempontok alapján betervezendő energiahordozók sorrendben a következők;
- a) távfűtés,
 - b) gázüzemű kazántelep,
 - c) széntüzelésű kazántelep,
 - d) olajtüzelésű kazántelep.
117. A szén, illetve olajtárolót a fogda területén kívül kell megépíteni. A fogdai kazánházban csak 24 órára elegendő tüzelőanyag tárolható.
118. Hőtárolós villanykályha csak azokban a kisebb fogdaegységekben (pl. IV. típusú fogdáknak) alkalmazható, amelyeknél a rendőrségi létesítményben nincs kazánház, távfűtési vezetékre való csatlakozás nem lehetséges, önálló kazánház létesítése pedig gazdaságtalan lenne.

119. Az egyes helyiségek belső hőmérsékleti értékei:

befogadó helyiség	18 °C
fogdai technikai szoba	20 °C
fogdaparancsnoki iroda	20 °C
fogdaór szoba	20 °C
fogdaóri pihenő	20 °C
orvosi vizsgáló	22 °C
kihallgató szoba	20 °C
ügyvédi beszélő	20 °C
ételmelegítő-mosogató	18 °C
mosdó-zuhanyozó	22 °C
WC-k	16 °C
zárkák	20 °C
raktárak	12 °C
folyosó	16 °C

120. A befogadó helyiség, fogda parancsnoki iroda, fogdaór szoba, fogdaóri pihenő, továbbá a zárkák folyamatos fűtéssel, a többi helyiség éjszakai temperáló fűtéssel tervezendő.

Az épületfizikai és hőveszteség számításokat, az alkalmazott fűtési rendszer hőtechnikai és hidraulikai méretezését, az érvényes tervezési előírások és irányelvek szerint kell végezni.

Éjszakai időszakban a szabványok, műszaki előírások által megengedett fűtés csökkentés annak figyelembevételével alkalmazható, hogy a befogadó helyiségek, a fogda parancsnoki és fogdaóri helyiségek, továbbá a zárkák állandó emberi tartózkodás céljára szolgálnak.

121. A fűtőtestek méretezésénél — a transzmissziós hőmérlegen túlmenően — figyelembe kell venni a téli szellőztetésből adódó hőveszteséget is.

122. A központi fűtésnél alkalmazott hőhordozó közeg — az energiatakarékos szabályozási lehetőség érdekében — első sorban melegvíz legyen.

Alternatív megoldásként (meglevő rendszerre való csatlakozás esetén) kisnyomású gőzfűtés is létesíthető, legfeljebb 0,05 MPa (0,5 bar) túlnyomással.

123. A központi, szivattyús melegvíz fűtési rendszer két csöves,
a) nyomásviszonyait tekintve szívott, vagy nyomott,
b) az elosztóvezeték elrendezése szerint akár felső, akár alsó elosztású lehet.

Egycsöves fűtési rendszer új épületnél nem alkalmazható. Az alsó elosztású kétcsöves fűtési hálózat elosztó és gyűjtő vezetékeit a fogda alatti, más rendeltetésű épületszint menynyezet alá kell szerelni.

124. Kisnyomású gőzfűtésnél külön gondot kell fordítani arra, hogy a fűtőtest elhelyezésére szolgáló falifülke lezárását biztosító rács, vagy perforált lemez felületi hőmérséklete égési sérülést ne okozhasson.

125. Gőzfűtésnél, a fűtőtest utáni kondenzvíz leválasztó kiválasztása során törekedni kell a legkevesebb karbantartást igénylő típus alkalmazására.

126. A fűtési csőhálózat a fogva tartottak által használt helyiségekben — a folyosót kivéve — nem vezethető. A folyosóra beépített vezetékek és szerelvények szerelése feleljen meg az 51., 52. pontban előírt követelményeknek.

127. Hőleadóként a központi fűtési rendszerhez illeszkedő, bármely — lehetőleg kis alapterületet igénylő — fűtőtest alkalmazható. A fűtőtest kiválasztása és méretezése során, a hőleadás számításánál figyelembe kell venni a fülkén belüli elhelyezésből adódó korrekciós tényezőt is, amelyet a tervező a konkrét műszaki megoldás ismeretében számítással határoz meg.

128. A fűtőtest szabályozó, illetve elzáró szerkezeteit a falifülkében úgy kell elhelyezni, hogy azok a védőrács nyitott állapotában kezelhetők legyenek. A zárkai rész helyiségeiben — a folyosó kivételével — és a befogadó helyiségben az elzáró szelepeket csak forgató kerék nélkül szabad felszerelni. Ezek kezeléséhez a szelephez tartozó forgató kerekeket — a műszaki átadás, illetve az üzembehelyezés során — az üzemeltető szervnek kell átadni.

129. A központi fűtési berendezések megfelelő üzemeltetést biztosító szabályozásának lehetőségéről a tervezés és kivitelezés során, beszabályozásáról próbaüzemeltetéssel kell gondoskodni.

Vízellátás, csatornázás

130. A szabályzat alapján épülő, vagy generál felújítással korszerűsítendő fogdáknál mindenütt ivóvíz minőségű hálózati vízellátást és csatornázást kell biztosítani.
131. A hálózati vízellátás történhet:
- a) városi, vagy községi közműhálózatra történő csatlakozással, vagy
 - b) ásott, illetve fúrt kútról való víznyeréssel (hidroforral, padlás tartállyal).
132. Közműről biztosított vízellátás esetén a víz minőségének vizsgálata nem szükséges, kútból nyert vizet azonban a kivitelezési tervek készítése előtt, továbbá üzemeltetés közben — a helyi KÖJÁL által igényelt rendszerességgel — ellenőriztetni kell. Kútról is csak ivóvíz minőségű vizet szabad felhasználni. Szükség esetén víz minőségét javító berendezés építendő.
133. A szennyvíz elvezetés
- a) városi, vagy községi közcsatorna hálózatra való csatlakozással történjen,
 - b) ha közcsatorna nincs, vagy olyan távol van, hogy felhasználása nem gazdaságos, akkor — a talajvíz viszonyoktól függően — szikkasztó, vagy tároló medencét kell építeni.
134. A kút és a szikkasztó, vagy tároló medence között az érvényes településegészségügyi előírásoknak megfelelő távolság legyen.
135. A fogdaegység mértékadó terhelését a középületekre alkalmazott összefüggések szerint, az alábbi képlettel kell számítani:

$$\dot{V} = \alpha \cdot 0,2 \cdot \sqrt{N} \quad [l/s]$$

ahol $\dot{V}$ — a mértékadó terhelés (l/s)

α — az épület rendeltetésétől függő tényező, fogdánál $\alpha = 2$

N — a csőszakaszt terhelő csapolók egyenértéke.

A mértékadó terhelés és a rendelkezésre álló nyomás ismeretében, — bármely vízbeszerzési mód esetén — a vízcsőhálózat hidraulikus méretezését az érvényes tervezési előírások alapján úgy kell elvégezni, hogy fogyasztáskor a csapoló előtti vezetékben legalább 0,05 MPa (0,5 bar) nyomás legyen.

136. A használati melegvíz ellátást

a) központi fűtési hálózattal ellátott épületekben a fogda fűtésére szolgáló kazántelepről,

b) kazántelep hiányában elektromos forróvítártól(-k) felszerelésével

a fogda parancsnoki iroda, fogdaőri szoba kézmosójához, az orvosi vizsgáló mosdójához, az ételmelegítő helyiség mosogatójához és a mosdó-zuhanyozó helyiségekben a zuhanyozó, mosdó és bidet vízvételi helyekhez kell biztosítani.

137. A zuhanyozók, mosdók és a bidet csak kevert vizet kaphatnak. Ennek biztosítására

a) szabályozó-elzáró, visszacsapó szelepekkel és hőmérővel szerelt keverő edényt kell beépíteni,

b) műszaki és gazdaságossági megfontolás alapján (például gyakori hálózati nyomás ingadozás esetén) hőfokszabályozás keverő szelepek is felszerelhetők.

A 36 °C hőmérsékletű kevert víz átbocsátásához tartozó beállítási fokozatot a hőmérő skáláján — keverő szelep esetén annak szabályozó tárcsáján — jelzéssel kell ellátni.

138. A mosdókat és a falra szerelt mosogatót acél támaszokra kell szerelni. A támasz — szükség esetén — lábakon álló, padlóba épített állvány is lehet (pl. több részes, nagy méretű mosogatónál). A fogva tartottak által használt helyiségekben a támaszok, lábak kialakítása olyan legyen, hogy tárgyak felfüggesztésére, rákötésére ne legyen alkalmas.

139. A szerelvénykezelő helyiségben kell elhelyezni a zárkai részhez tartozó mosdó-zuhanyozó, WC csoport és az ételmelegítő, továbbá a befogadóhoz tartozó WC alábbi szerelvényeit (15. és 16. számú melléklet):

helyi melegvíz termelésnél az elektromos forróvíztárolót,
a keverő edényeket és azok szerelvényeit,

a zuhanyozó, mosdó, falikút, bidet és mosogató csapolóit,
azokat a bűzelzárókat, amelyek nem padlóba kerülnek beépítésre,

hőfokszabályozás keverő szelepeket (mosdóhoz, mosogatóhoz, stb.),

a WC és pissoire öblítő tartályokat, öblítőcsöveket,

csőben vezetett WC húzót,

tartalék elzárókat,

vezetékeket falon kívüli szereléssel, szigetelten.

140. A WC öblítésére — alternatív megoldásként — a WC helyiségben lábbal működtethető szelep is beépíthető, ha a fődémszerkezet lehetővé teszi a működtető karnak olyan mértékű besüllyesztését, hogy az a padló síkjában rögzített eltakaró szerkezettel lefedhető legyen. A padló síkjából csak a működtető gomb állhat ki (szükség esetén toldattal hosszabbítva). Ilyen megoldásnál gondoskodni kell a becsúrgó víz elvezetéséről is.

141. A zuhanyrózsát a zuhanyfülke felett kiépítendő, 2,0 m magas cementrubic álmennyezetben úgy kell felszerelni, hogy a rózsa — tisztítás céljából — kicsavarható legyen, de a rózsát és a zuhanykart összekötő csőszakasz az álmennyezet fölött, rejtett szereléssel készüljön. (17. számú melléklet.)

142. A mosdónál a szerelvényfülkében felszerelt keverő edénytől, vagy hőfokszabályozós keverő csapteleptől — a csatlakozó csónaknak megfelelő átmérőjű — 45°-os szögben lefelé hajlított kifolyócsövet kell a kagyló fölé a falon átvezetni, szerelvények nélkül. Ugyanilyen megoldású legyen a falikút és a mosogató kevert-víz ellátása is. (17. számú melléklet.)

143. A padlóra csurgó víz elvezetésére csatornatönköket — ahol a födémszerkezetben ez nem fér el, ott SUEZ szifont — kell beépíteni a következő helyiségekben:

befogadó helyiségek,
ételmelegítő,
mosdó-zuhanyozó,
zárkai WC csoportok,
szerelvény kezelő helyiségek,
sétáltató udvar.

144. A padlóösszefolyó fedeleket a kiemelés meggátolására 4/25 mm méretű laposacélból készített rögzítőpánttal kell ellátni, padlóba süllyesztett csavaros rögzítéssel. A rögzítés legalább 1 kN (100 kp) húzóerőt legyen képes kilazulás nélkül elviselni. Gondoskodni kell a rögzítőszerkezet korrozio elleni védelméről is. A védőrács a padlóvonallal egy síkban szerelendő, ennek megfelelően kell az összefolyót is beépíteni.

Elektromos energiaellátás, mesterséges világítás

145. A fogdaegység világítási hálózata, az őrzésvédelmi és jelző berendezések, továbbá az installációs céllal beépített elektromos berendezések (főzőlap, különálló kazánház berendezései, forróvíztároló, villanykályha, gépi szellőző, stb.) működtetésére megfelelő teljesítményű villamos energia ellátást kell kiépíteni, az épület főkapcsolójától külön fővezetékekkel. (18. számú melléklet.) A fogdai főelosztó a fogdaór szobában legyen.

146. Szünetmentes tartalék áramellátást is biztosítani kell az alkalmazott berendezés típusának megfelelő feszültség, teljesítmény és áramnem figyelembevételével, az alábbi hálózatok, illetve berendezések részére:

a) irányfény hálózat,

b) szükségvilágítás,

c) olyan jelző, riasztó berendezések, amelyeknek hálózati áram kimaradás esetén is üzemelni kell.

147. A tartalék energiát új rendőrségi épületekkel együtt épülő fogdáknaál, ha az épületben más célú akkumulátor telep is beépítésre kerül, úgy lehetőleg annak helyiségében felszerelt önálló akkumulátorról kell biztosítani. (Pl. a hírkörlet akku helyiségében helyezendő el a tartalék áramforrás akkumulátor telepe is.)
148. Utólag, vagy külön épületként épített fogda tartalékáram ellátása — ha más módon gazdaságosan nem oldható meg — a fogda kezelőegységében elhelyezendő akkumulátor teleppel történjen. A berendezések kiválasztásánál törekedni kell arra, hogy azok azonos feszültség igényűek legyenek.
149. Olyan létesítményekben ahol aggregátor is van, gondoskodni kell arról, hogy a 220 V váltófeszültséggel működő — a szabályzat alapján tartalék energiaforrással is ellátandó — hálózatok, berendezések a már működő aggregátorról is üzemeltethetők legyenek. (18. számú melléklet.)
150. Az egyes helyiségek általános világítása az alábbi fényforrásokkal és ajánlott megvilágítási erősséggel biztosítandó.

a) Fénycsővel:

belső közlekedők (folyosó, előtér)	200 lx
befogadó helyiség	400 lx
fogdai technikai szoba	400 lx
fogdaór szoba	300 lx
fogdaparancsnoki iroda	300 lx
fogadóri pihenő	300 lx
raktárak	200 lx
orvosi vizsgáló	400 lx
kihallgató szoba	400 lx
ügyvédi beszélő fogva tartott által használt fülkéje	300 lx
ügyvédi beszélő ügyvéd által használt fülkéje	300 lx
ételmelegítő-mosogató	200 lx
mosdó-zuhanyozó	200 lx
nagy terű, zárkai WC csoport	150 lx
zárkák	200 lx
sétáltató udvar	200 lx

b) Izzólámpával:

kezelőegységben levő WC helyiségek és előtereik	150 lx
szerelvény kezelő fülkék	150 lx
ablakok kezelő folyosója	150 lx

c) A fenti megvilágítási erősségek a javasolt, illetve őrzés-biztonsági és egészségvédelmi szempontból előnyösnek tekinthető értékek, amelyek a konkrét kialakítási lehetőségek függvényében mintegy 30%-kal csökkenthetők. A konkrét követelményeket — csökkentés esetén a település egészségügyi szakvéleményt adó szerv bevonásával — a kivitelezési munkaközi terv bírálata során kell véglegesen meghatározni.

151. A zárkák hálózatát úgy kell kialakítani, hogy az általános világítás mintegy 1/3-ad megvilágítási erősséggel éjszakai, csökkentett világításra is alkalmas legyen.

152. Szükségvilágítás biztosítandó a következő helyiségekben:

belső közlekedők (folyosó, előtér)	100 lx
befogadó helyiség	150 lx
fogdaparancsnoki iroda	150 lx
fogdaőr szoba	150 lx

153. Hálózati áramkimaradás esetén működő irányfény hálózatot kell kiépíteni:

a fogdai technikai szoba,
orvosi vizsgáló,
ügyvédi beszélő mindkét oldali fülkéje,
mosdó-zuhanyozó,
zárkai részben levő WC csoport,
sétáltató udvar,
kihallgató szoba
bejárati ajtóí főlé, belülről felszerelendő irányfény lámpatestekhez.

154. Az elektromos vezetékek falbasüllyesztett védőcsőben szerelve, az elosztó vezetékek a folyosói oldalra, illetve a folyosói álmennyezet fölé kerüljenek.

155. A zárkában az alábbi lámpatest típusok valamelyikét kell alkalmazni:
- a) fém védőhálós kivitelben gyártott, robbanásmentes fémcső armatúrák mennyezetre szerelve,
 - b) a mennyezet és a fal csatlakozásánál felszerelt normál fénycső lámpatestek lehetnek, de az utóbbiakat $\varnothing 5$ mm acélpálcából 20 mm rácshézaggal készített nyitható védőráccsal kell ellátni (19. számú melléklet),
 - c) más típusú fénycső armatúrák közül azok szerelhetők fel, amelyek hozzáférhetőség és mechanikai védelem szempontjából az előzőekkel azonos értékűek és azok beépítéséhez a BM Közbiztonsági Miniszterhelyettesi Titkárság előzetesen hozzájárul.
156. A folyosókon fém védőhálós robbanásmentes fénycső armatúrákat, illetve mechanikai védelem szempontjából azonos értékű más fénycső lámpatesteket az álmennyezethez süllyesztve kell felszerelni.
157. A fénycső világítást igénylő — fogva tartottak által használt — további helyiségekben a 156. pont szerinti lámpatesteket kell beépíteni, mennyezetre szerelve.
158. A befogadó helyiségekhez tartozó WC-kben és a szerelvény kezelő helyiségekben mennyezetre szerelt, fém védőhálós hajólámpák szerelendők.
159. Az előzőekben nem említett helyiségekben normál kivitelű opál búrás, vagy fémcsöves lámpatestek legyenek.
160. Az irányfény lámpatestet a fogva tartottak által használt helyiségekben 3 mm $\varnothing$ acélhuzalból készített, 25/25 mm lyukbőségű védőhálósval ellátva, 2,40 m padló feletti magasságra kell szerelni.
161. A fogva tartottak által használt helyiségek villany kapcsolóit — a kihallgató szoba, fogdai technikai szoba, orvosi, fogdaparancsnoki, fogdaőri, és pihenő szoba kivételével — a folyosóra, a bejárat ajtótól 10 cm távolságra, a nyitási oldalon kell felszerelni, a padló felett 1,40 m magasan.

- A zárkák világításához a kapcsolóval párhuzamosan kötve, nyomógombos pillanatkapcsolót (pl. csengő nyomó) is be kell építeni.
162. A kihallgató szobában az általános világítás legalább két fényforrással biztosítandó. Egyik lámpatest kapcsolója a bejárati ajtó mellett belülről, a másik az íróasztalon rejtve, jobb kézzel, vagy térddel működtethető legyen.
163. Védőföld érintkezős csatlakozó aljzatok szerelendők az alábbi helyiségekbe:
- fogdai technikai szobába 6 db, egyenként 1 kW teljesítményre, amelyek helyét munkaközi terv alapján kell véglegesen meghatározni,
 - fogdaparancsnoki irodába 2 db,
 - fogdaóri szobába 2 db,
 - fogdaóri pihenőbe 1 db,
 - orvosi vizsgálóba 3 db,
 - kihallgató szobába 3 db.
164. A kihallgató szoba rögzített íróasztalának felső fiókjában, polcos kivitelű asztalnál a felső polc tároló terében goumand táblára rögzített, 2 db védőérintkezős csatlakozóaljzat szerelendő.
165. A kihallgató szobai íróasztalra szerelt elektromos berendezéseket és vezetékeket a fogda elektromos tervezője az érintésvédelmi és tűzvédelmi követelmények betartásával tervezze meg. Ennek érdekében az íróasztal típusát is — lehetőleg a kereskedelemben kaphatót — a tervező választja ki.

A fogda mesterséges szellőztetése

166. A fogdaegység megfelelő természetes szellőzéséről gondoskodni kell. Amely helyiségekben ez nem lehetséges, ott gravitációs kürtővel, vagy gépi berendezéssel kell a légcserét biztosítani.
167. A szellőzés mértékét az alkalmazott szerkezetek, berendezések ismeretében, tervezés közben ellenőrizni kell. A szel-

lőzés tervezés szempontjából állandó emberi tartózkodás céljára szolgáló helyiségnek tekintendők a következők:

befogadó,
fogdaparancsnoki iroda,
fogdaőr szoba,
fogdaőri pihenő,
kihallgató szoba,
zárkák.

A méretezésnél alapadatként a legnagyobb létszámmal — a befogadó helyiségekben a levegőt fokozottan szennyező párolgással, italos személyek által okozott emisszióval, az ételmelegítőben ételek gőzével is — szükséges számolni.

168. A tervezés során — az alapadatok ismeretében — ellenőrzendő a helyiségek ablakainak szellőzésére való alkalmassága, ahol az óránkénti háromszoros légcseré nem biztosítható, ott

a) elsősorban az ablakokat kell erre alkalmasan, de a jelen szabályzat egyéb előírásainak megfelelő módon kialakítani, ha az nem biztosítható,

b) mesterséges szellőzéssel kell kiegészíteni.

169. Kizárólag kürtős, vagy gépi szellőzéssel csak a

WC helyiségek,

zuhanyozók,

raktárak,

ügyvédi beszélő,

ételmelegítő-mosogató,

szerelvénykezelő,

folyosó és,

installációs (kazánház, hidrofor, stb.)

helyiségek építhetők meg, de ezen helyiségeknél is — különösen a folyosó kialakításánál — törekedni kell a jó természetes szellőzés kialakítására.

170. A 169. pontban fel nem sorolt helyiségek szellőzését ablak beépítésével kell biztosítani.

171. Az ügyvédi beszélő szellőzésének tervezése során 1 órás időtartamú emberi tartózkodás tekintendő mértékadónak.
172. A fogdai helyiségek mesterséges szellőzése — nyomásviszonyait tekintve — csak depressziós lehet.
173. A szellőző berendezést nyári és téli üzemmódra kell méretezni, mindenkor az érvényben levő tervezési, méretezési előírások szerint.
174. Ha a szellőzőgépek gépház építését is szükségessé teszik, azt a kezelő egységben kell elhelyezni. A gépek távműködtető kapcsolói és ellenőrző lámpái — felirati táblákkal ellátva — a fogdaór szobába kerüljenek.
175. A szellőző csatornák nem szerelhetők fel és nem vezethetők át a fogva tartottak által használt helyiségekben. Ahová gépi szellőzés szükséges, a szellőzőcsatornák a helyiség belső falsíkján végződjenek. Kivételt képez a folyosó, amelyre a 176. pont szerinti előírás vonatkozik.
176. A folyosó szellőzését úgy kell megtervezni és megépíteni, hogy a levegő áramlásában rövidzár ne keletkezzen. Ennek érdekében a szellőző csatorna a folyosó teljes hosszán végig vezethető, de azt álmennyezettel kell takarni. Ugyancsak az álmennyezet felett kell vezetni a más helyiségek szellőzését biztosító légcsatornákat is.
177. Kerülni kell az olyan megoldást, amely a szellőztetett helyiségekben függőleges, padlóhoz vezető légcsatornák felszerelését is szükségessé teszi. Ha a megfelelő légáramlás csak így módon biztosítható, a légcsatornát falsíkon belül kialakított fülkébe kell beépíteni, amelynek lezárása a 103. pont szerint történjen.
178. A légcsatornák végén a szellőzőnyílást a falsíkba épített, 10×10 mm lyukbőségű, $\varnothing 5$ mm acélráccsal kell védeni. Ennek légáramlást csökkentő hatását a tervező a légellátó berendezés méretezésénél vegye figyelembe. A légáramlást szabályozó szerelvény (pl. fém zsalu) a védőrács mögött legalább 15 cm-re legyen. (20. számú melléklet.)
179. A szellőzőgépek kiválasztásánál és beépítésénél biztosítani kell, hogy a szellőztetett, továbbá a gépházzal szomszédos

helyiségekben a keletkező zaj a 40 db (A) szintet ne haladja meg.

VIII.

Az őrzésvédelem technikai követelményei

Általános előírás

180. A fogdában előforduló — az őrzés biztonságát, vagy a fogdaőr személyzet testi épségét veszélyeztető — váratlan események jelzésére technikai lehetőséget kell biztosítani. Gondoskodni kell továbbá arról, hogy a fogda és környezete közötti biztonságos közlekedés, személy kísérés által megkívánt berendezések (jelző csengő, esetleges hangos telefon, stb.) felszerelésre kerüljenek.
181. A 180. pontban foglaltak betartása érdekében biztosítani kell
 - a) a kizárólag fogdai célra használt felvonók megfelelő kialakítását,
 - b) riasztó berendezések,
 - c) jelző rendszerek,
 - d) az őrzés biztonságát fokozó, esetleges egyéb technikai berendezések felszerelését.
182. A tervezési programban minden esetben részletesen meg kell határozni azt is, hogy
 - a) mely elektromos berendezések részére szükséges szünetmentes tartalék áramellátás a 220 V hálózati váltófeszültséggel működők közül,
 - b) esetleg szükséges-e külön tartalék egyenáramú energia betáplálás az akkumulátor telepről működő berendezéseknek,
 - c) melyek azok a berendezések, amelyek kizárólag a tartalék energia forrásáról üzemelnek (pl. irányfény).

Kizárólag fogdai használatra szolgáló felvonók kialakítása

183. Azoknál a fogdákban, amelyek III. emeleten, vagy ennél magasabb szinten vannak elhelyezve és zárkaik befogadó-képessége 40 főnél nagyobb, a fogda részére külön felvonó építendő, a földszinten külön előtérből indítva.
184. A felvonót úgy kell megépíteni, hogy (az esetleges pince-szint kivételével) minden szinten legyen megállója. Elektromos működésű reteszeléssel gondoskodni kell azonban arról, hogy normál üzemben a felvonó csak a legalsó és a fogdai szinten álljon meg, a közbenso szintekre csak a reteszelés feloldása után lehessen vezérelni. A reteszelés oldása, vagy működtetése a fülkében felszerelt biztonsági hengerzárral, a közhasználatú felvonókétól eltérő kulccsal történjen.
185. A felvonóhoz nyomógombos riasztó és jelző berendezés is szükséges.

Riasztó rendszerek

186. A fogdákban, és a fogdákhoz csatlakozó — külön meghatározott — területeken az esetleg előforduló rendkívüli események jelzésére nyomógombos és személyi riasztó rendszer szükséges az alábbiak szerint:
- a) nyomógombos riasztó hálózatot és központot minden fogdában,
 - b) személyi riasztó készülékek működtetéséhez szükséges hálózatot az I., II. és III. típusú fogdába be kell építeni.

A nyomógombos riasztó kialakítási követelményei

187. Riasztó jelzést adó, piros színű nyomógombok szerelendők fel működtető hálózattal
- a) az önálló fogdai felvonó fülkéjében, továbbá a legalsó és a fogdai szinteken a felvonó ajtaja mellett kívülről,
 - b) a fogdai folyosók és a sétáltató udvarok közötti figyelő folyosó mindkét oldalfalán egymástól olyan távolságra, hogy a nyomógombok között legfeljebb 4,00 m távolság legyen,

- c) a fogda bejárati ajtajánál, a sétáltató udvarok ajtajánál, a figyelő folyosó és a fogda folyosó közötti ajtónál, az esetleges vészkijárásthoz vezető ajtónál, továbbá a befogadó helyiségek, fogdaőri, orvosi és technikai szoba bejárati ajtaja mellett, a folyosó felőli oldalon,
- d) az ügyvédi beszélő egység fogva tartottak által használt előterében az ajtó mellett, és az ügyvéd által használt fülkében 1—1 db nyomógomb az asztal közelében falra szerelve,
- e) a kihallgató szobákban az ajtó mellett belülről, továbbá az íróasztalra szerelve úgy, hogy jobb kézzel, vagy térd felemeléssel lehessen működtetni.

188. A falra kerülő nyomógombokat 1,40 m padló feletti magasságra kell szerelni.

189. A riasztást a fogdaőr szobába telepítendő riasztóközpont berendezésén megjelenítő fénnnyel, és hanggal kell jelezni.

- a) A hangjelzés erős hangú csengő, kürt vagy sziréna meg szólaltatásával a folyosókon is működjön.
- b) A rendszer — öntartó reteszeléssel — mindaddig jelezzen, amíg a jelzés törlése meg nem történik.

190. A riasztás jelzését az I., II. és III. típusú fogdáknak úgy kell biztosítani, hogy a fogdaőr szobából megállapítható legyen, a riasztás melyik hálózatról, berendezésről, illetve honnan történt. Ennek megfelelően külön fényjelzéssel kell megkülönböztetni az alábbi helyekről történő riasztást:

- fogdai felvonó alsó megállójától (kívülről),
- a felvonó fogdai szinten levő megállójától (kívülről),
- a fogdai felvonó fülkéből,
- zárkák előtti közlekedő folyosókról,
- kezelőegység folyosójáról,
- figyelő folyosóról,
- sétáltató udvarokról egyenként,
- ügyvédi beszélő előteréből,
- ügyvédi beszélő ügyvéd által használt fülkéiből egyenként,
- kihallgató szobákból egyenként,

személyi riasztó berendezés központjáról,
külön program alapján esetleg szükséges további riasztó
berendezésekről.

191. A nyomógombos riasztó rendszer elkülönített fényjelzéseit fogdaőr szobában az íróasztal közelében felszerelendő táblára, vagy tokozott szekrény előlapjára szerelt optikai megjelenítővel (pl. erősáramú, optikai hibajelző relével) kell biztosítani. A jelzőfények alá a riasztás helyére utaló feliratok készítenők. (21. számú melléklet.)
192. A riasztás törlésére csak a fogdaőri szobában legyen lehetőség olyan megoldással, hogy a törlés csak erre a célra szolgáló biztonsági kulcs behelyezése után történhessen meg.
193. Biztosítani kell, hogy a fogdai riasztó hálózatok bármelyikével történő riasztás esetén erről a rendőrségi ügyelet is önműködően jelzést kapjon. Az ügyeletre azonban csak a fogdai felvonótól, a fogdán belüli nyomógombos hálózatról (összefogottan) és a személyi riasztó berendezésről (összefogottan) kell különválasztott jelzést továbbítani. A kapukhoz összefogott hangjelzés továbbítandó, mely csak a riasztás tényét jelzi, a riasztást adó terület megkülönböztetése nélkül.

Személyi riasztó készülékek hálózatának kialakítási követelményei

194. Az I., II. és III. típusú fogdáknban — zárt hurokként kialakítva — $\varnothing 16$ mm műanyag védőcsövet kell beépíteni, 15 méterenként és a töréspontoknál $\varnothing 65$ mm-es átmenő dobozokkal. A védőcsőhurok a fogda folyosóját és a sétáltató udvarokat vegye körül, két végpontja a fogdaőr szobába telepítendő személyi riasztó központnál legyen. Ugyanott végződjön a személyi riasztó rendszer fogdán kívüli hálózata is, mely a rendőrségi épületek tervezési programjában kerül részletesen meghatározásra.
195. A riasztó központ fogdaőr szobán belüli elhelyezését munkaközi terven kell konkrétan meghatározni. A központtól 3 db $\varnothing 36$ mm műanyag védőcső vezetendő tovább az író-

asztalhoz, a válaszfalon, padló felett 1,00 m magas végződéssel.

196. A személyi riasztó központot az üzemeltető belügyi szerv biztosítja, de az épület tervezése és kivitelezése során gondoskodni kell a központ szünetmentes tápáram ellátásáról. A központ energia igénye: 220 V/100 W, védőföld érintkezés csatlakozóaljzatról biztosítva.

Jelző berendezések

197. Jelző csengőt kell biztosítani a fogda területére történő belépés szándékának jelzésére. A csengő nyomógomb a fogda bejárati ajtaja mellé kívülről, a jelző csengő pedig a fogdaór szobában kerüljön felszerelésre. A csengő a riasztó csengőtől eltérő hangú (dallamú) legyen.

198. A kizárólag fogdai használatra épített felvonók legalsó, és a fogda szinten levő ajtója mellé az aknafal külső felületére, valamint a felvonó fülkébe 1—1 db hangos telefon szerelendő, amelyeket a fogdaór szobában elhelyezett másik készülékkel kell összekötni.

199. Az ügyvédi beszélő egységben lehetőséget kell biztosítani a beszélgetés befejezésének jelzésére. Ennek érdekében az ügyvéd által használt fülkébe nyomógombot kell felszerelni, amellyel a beszélgetés befejezésének jelzése a fogdaór szobában felszerelésre kerülő lámpával történik. A lámpajelzés a riasztástól és egyéb jelzéstől jól megkülönböztethető legyen.

200. Ahol több beszélő fülke van, ott a fogva tartottak által használt fülkék ajtóí fölé külön jelzőlámpákat is fel kell szerelni, amelyek zöld fénnel jelzik, hogy a beszélgetés melyik fülkében ért véget. A fogdaóri szobában a jelző lámpák mindaddig működjenek, amíg a jelzés törlése a fogdaór szobában meg nem történik.

201. Az ügyvédi fülkében felszerelésre kerülő — a beszélgetés befejezését jelző — nyomógomb a riasztó gombtól jól megkülönböztetett, eltérő színű legyen.

Az őrzésbiztonságot fokozó egyéb berendezések

202. Az I. típusú fogdákban speciális hálózat részére a 203—207. pontokban meghatározottak szerint műanyag védőcsövezést kell kiépíteni.

203. A gerincvezeték részére $\varnothing 36$ mm műanyag védőcsövet kell felszerelni a fogdán kívüli központi helyiségből kezdődően, a fogdai közlekedő folyosón az álmennyezet felett, továbbá a figyelő folyosón falhoronyban.

204. Leágazó vezetékek részére $\varnothing 13$ mm műanyag védőcső szerelendő falhoronyban,

a) az ügyvédi beszélőkben mind a fogva tartott, mind az ügyvéd által használt fülkében úgy, hogy a fülkék önálló ágvezetékei összefogottan,

1 beszélőhelyes egységnél $\varnothing 16$ mm,

2 és 3 beszélőhelyes egységnél $\varnothing 23$ mm,

4 beszélőhelyes egységnél $\varnothing 29$ mm

vastagságú műanyag csővel csatlakozzanak a gerinc vezetékekre,

b) sétáltató udvarokba,

c) valamennyi zárkába, 55 cm padló feletti magasságra szerelve, minden olyan válaszfalba, amely mellé legalább két zárkai fekhely lesz elhelyezve.

205. A végponti dobozok

a) az ügyvédi beszélő fülkékben az átbeszélő ablak mellé 1,20 m padló feletti magasságban,

b) sétáltató udvarokban a bejáratú ajtó mellé 1,50 m padló feletti magasságban,

c) zárkákban a külső (homlokzati) főfal melletti falsaroktól 20 cm távolságra, a padlótól 55 cm-re kerüljenek beépítésre.

206. A védőcső hálózatot a központi helyiségből a tervezési programban meghatározandó méretű dobozból vagy szekrényből kell indítani, a végpontokra $\varnothing 65$ mm dobozok szerelendők. Az átmenő dobozok 150/150 mm méretűek legyenek, amelyeket minden töréspontban és leágazásnál, egyes szakaszokon 10 m-enként kell beépíteni.

207. A védőcső hálózat kivitelezési munkaközi terveit véleményezésre meg kell küldeni a kábelépítésre illetékes belügyi szervhez. A végleges tervek a felmerülő észrevételek figyelembevételével készüljenek.
208. Külön igény alapján szükségessé válhat zárt láncú ipari TV vagy egyéb biztonsági, jelző technikai rendszerek beépítése is, ha azzal a BM Közbiztonsági Miniszterhelyettesi Titkárság és a BM Híradástechnikai Osztály egyetért, illetve azt szükségesnek tartja. Ezek konkrét műszaki követelményeit — a fenti két szerv bevonásával — a tervezési programban kell kidolgozni.

További követelmények

209. A 180—208. pontokban felsorolt riasztó és jelző hálózatokat egymástól független, önálló védőcső hálózattal kell megépíteni akkor is, ha a jelzések vétele egy központi berendezésen történik.
210. Az ügyvédi beszélő fülkében a riasztó gomb fölé „RIASZTÁS”, a beszélgetés befejezését jelző gomb fölé „BESZÉLGETÉS BEFEJEZVE” feliratú, a nyomógomb szerelvény-nyel megegyező szélességű táblát kell felszerelni.
211. A fogdai felvonóhoz felszerelésre kerülő riasztó gombok fölé „CSAK VESZÉLY ESETÉN SZABAD MEGNYOMNI” feliratot tartalmazó táblák szerelendők.
212. A szabályzat VIII. fejezetében előírt berendezések és a rendőrségi létesítményben telepítendő más riasztó, jelző rendszerek között létesítendő kapcsolat kialakításának itt nem szabályozott követelményeit — a létesítmény tervezési programjában — külön meg kell határozni.

IX.

Távbeszélő ellátás

213. A fogda területén a fogdaparancsnoki irodában és a fogdaór szobában kell távbeszélő ellátást biztosítani úgy, hogy a távbeszélő készülékekre közvetlenül, vagy közvetve kül-

ső városi vonal ne legyen kapcsolható. A fenti helyiségekbe 1 db $\varnothing 36$ mm műanyag védőcső vezetendő 100×100 mm méretű végdobozokkal úgy, hogy a védőcső a két helyiséget is összekösse.

214. Azokban a létesítményekben, ahol távbeszélő alközpont van, a fogda távbeszélő hálózata az alközpont kábelrendezőjére közvetlenül csatlakozzon.
215. A fogda területén csak a fogdai távbeszélő hálózat és annak alközponti hálózati elosztószekrénye építhető be. Az elosztószekrény — amennyiben szükséges — a fogdaór szobába kerüljön.
216. Olyan létesítményekkel együtt épített — vagy önálló — fogdáknál ahol nincs alközpont, a fogda távbeszélő ellátást külön igény alapján kell a tervezési programban meghatározni.
217. A védőcső hálózat a fogdaparancsnoki irodában és a fogdaór szobában lehetőleg fali horonyba, a folyosói szakasz pedig az álmennyezet felett, falon kívül szerelve készüljön.
218. A távbeszélő hálózat kialakításának egyéb szempontjai megegyeznek a rendőrségi épületekre vonatkozó követelményekkel.

X.

A fogda bútorozási normája

219. A fogdában — az épületgépészeti felszereléseken kívül (mosdó, mosogató, főzőlap, stb.) — az engedélyezett tárgyak tárolására és felhasználására, továbbá személyi használat céljára
 - a) beépített,
 - b) rögzített és
 - c) mobilbútorokat kell biztosítani, a továbbiakban részletezett követelmények szerint.

Beépített bútorok

220. A beépített bútorok egyedi terv alapján készüljenek. A beépítést a födém szerkezetbe (padlóba) vagy a helyiség falába befalazó karmokkal, vagy beépítés céljára alkalmas más szerkezettel úgy kell megoldani, hogy rögzítési pontonként legalább 1 kN (100 kp) húzó, és oldal irányú erőt kilazulás nélkül elbírjon.
221. A berendezéseket úgy kell kialakítani, hogy sem azokon, sem a szabadon maradó rögzítő elemeken szándékos testi sértés okozására alkalmas élek, sarkok ne legyenek. A tartós használat és a könnyű tisztíthatóság figyelembevételével a megfelelő felületkezelésről is gondoskodni kell!
222. A csavarkötéssel kialakított rögzítési pontokban — a csavarok kilazulásának megelőzésére — zártfejú imbisz ellenanyákat kell alkalmazni.
223. A befogadó helyiség ülőpadja a befogadó helyiségekben, az alaprajzi kialakítás lehetősége szerinti hosszúságban, fal mellé építendő. Ezt kell beépíteni 4 ülőhelyes méretben a IV. típusú fogdák befogadó előterébe is. Szerkezete idomacél váz, az ülő felületet és a támlát az acélvázra süllyesztett fejú csavarokkal felerősített, 43 mm vastag keményfa lécekből kell kialakítani. (22. számú melléklet).
224. A fogva tartottak részére a tisztálkodó eszközök tárolására szolgáló fali szekrényeket a zárkai rész folyosóján a zuhanyozó közelében, vagy ha a folyosó kialakítására előírt követelmények betartását az akadályozná, akkor a folyosóról nyíló külön fülkében kell felszerelni, a létszámnak megfelelő mennyiségben. (23. számú melléklet.)
- a) A szekrény mérete 95/22/21 cm legyen, három ajtós, egymástól elválasztott egységekből kialakítva, a felső részén beépített polcokkal.
 - b) A három ajtós szekrény hat fő részére készítendő, függőleges elválasztó falakkal hat részre megosztva.
 - c) A szekrény ajtaját süllyesztett mágnes zárral kell felszerelni.

- d) A szellőzés érdekében a hátfal hézagosan felerősített lécekből készüljön, ajtaja és teteje perforált legyen.
 - e) A szekrény a padló felett 80 cm-re, a faltól 3—5 cm távolságra kerüljön felszerelésre.
225. Az ételmelegítő helyiségben 55/90 cm lapméretű műanyagborítású, beépített asztal és beépített edénypolc szükséges.
- a) Az edénypolc asztallap alatti elhelyezéssel, az asztallal egybeépítve is elkészíthető.
 - b) A tároló polc nagyságát a tervezési programban kell előírni.
 - c) A berendezés erős kivitelű, lehetőleg egyedileg gyártott legyen.
226. A fekhelyek a zárakában a 43. pontban előírtak szerint kerüljenek beépítésre, 40/40/5 mm-es szögacél vázra csavarozott 36 mm vastag gyalult és csiszolt fenyőfából készüljenek (24. számú melléklet).
- a) A deszkák összezeresztése csaphoronnyal, a szögacél vázra történő felerősítésük súllyesztett fejű, imbisz anyával rögzített anyás csavarral történjen.
 - b) Huzalszeg és facsavar nem alkalmazható!

Rögzített bútorok

227. A rögzített bútorok lehetőleg kereskedelmi forgalomban kapható típusúak legyenek, amelyeket — az őrzésbiztonság érdekében, vagy más szempontok miatt — megfelelően rögzíteni kell.
228. A bútorok rögzítése a födémbe, vagy falba súllyesztett HILTI rendszerű rögzítő elemek és szögacél, vagy megfelelően kialakított laposacél kiegészítő szerkezetek segítségével, csavarkötéssel történjen, imbisz ellenanyás rögzítéssel.
229. Az ülőbútorok és a kihallgató szobai íróasztal rögzítése pontonként legalább 1 kN (100 kp) húzó és oldal irányú erőhatást kilazulás nélkül képes legyen elviselni.

230. Az egyes helyiségeket a következőkben felsorolt, rögzített bútorokkal és berendezésekkel kell felszerelni. (A felsorolásban a BM cikkszámok szerepelnek.)

a) Fogdai technikai szobában:

863 0151 000 fényképezéshez speciális szék 1 db

b) Fogdaőr szobában:

865 0105 000 falifogas 1 db

Cikkszám nélkül:

Készen kapható, vagy egyedileg készített gyógyszer tároló fali szekrény kb. 70 cm széles, 50 cm magas, 25 cm mély, 2 db polccal $15 \times 15 \times 20$ cm magas tárolórészekre megosztva, kívül-belül fehérre mázolva, az ajtókra 5×5 cm befoglaló méretű, 1,5 cm széles csikban felfestett vörös kereszttel, biztonsági zárral, üvegezés nélküli, tömör ajtóval 1 db.

Ha a fentieknek megfelelő szekrény a kereskedelembe nem kapható, akkor egyedileg le kell gyártani.

c) Orvosi vizsgálóban:

863 0154 000 legénységi ülőke 1 db

865 0105 000 falifogas 1 db

861 0110 001 kisméretű íróasztal 1 db

862 0301 000 egyajtós hálószoza szekrény 1 db

863 0130 000 fémvázás támlásszék 1 db

cikkszám nélküli belgyógyászati vizsgáló asztal 1 db

d) Kihallgató szobában:

861 0110 001 kisméretű íróasztal amely megfelel a 161., 163., 164. pontokban előírt követelményeknek és amelynek felső fiókjában, vagy polcán a 163. pont szerinti csatlakozó aljzatok mellett még 50 cm széles, 40 cm mély és 20 cm magas, tárolásra alkalmas hely marad. Ha a fenti igény kereskedelmi típussal nem elégíthető ki, egyedileg kell legyártani 1 db

863 0130 000 fémvázás támlásszék az íróasztallal szemben rögzítve, fa ülőlappal és támlával 1 db

e) Ügyvédi beszélő fogva tartott által használt fülkéjében:

863 0154 000 legénységi ülőke 1 db

Mobil bútorok

231. Az egyes helyiségekben az alábbi — kereskedelmi forgalomban készen kapható — mobil bútorokat kell biztosítani. (A felsorolásban a BM cikkszámok szerepelnek.)

a) Fogdaparancsnoki irodában:

861 0110 001	kisméretű íróasztal	1 db
862 0214 000	őrsparancsnoki szekrény	1 db
862 0216 000	vaslemez iratszekrény	1 db
863 0101 000	favázás támlásszék	2 db

b) Fogdaőr szobában:

861 0110 001	kisméretű íróasztal	1 db
861 0401 001	írógépasztal	1 db
862 0203 000	kétajtós iratszekrény	1 db
862 0216 000	vaslemez iratszekrény (közülük az egyik, letéti tárgyak részére)	2 db
863 0101 000	favázás támlásszék	2 db
864 0101 000	elektromos hűtőszekrény	
I. típ. fogdába	200 l-es	1 db
II. típ. fogdába	150 l-es	1 db
III., IV. típ. fogdába	60 l-es	1 db

c) Fogdaőri pihenőben:

861 0901 000	négyszemélyes éttermi asztal	1 db
862 0304 000	kétajtós hálószoba szekrény úgy hogy egy főre egy ajtóréssz jusson (szükség szerint)	
863 0101 000	favázás támlásszék	4 db
863 0208 000	kárpitozott heverő ágyneműtar- tóval (szükség szerint)	

d) Kéziraktárban:

862 0902 000	kétajtós raktári szekrény	1 db
865 0303 000	Dexion-Salgó raktári állvány (szükség szerint)	

e) Ruharaktárban:

865 0303 000	Dexion-Salgó raktári állvány (szükség szerint)	
--------------	---	--

- f) Orvosi vizsgálóban:
863 0101 000 favázás támlásszék	1 db
- g) Kihallgató szobában:
861 0401 001 írógépasztal	1 db
863 0101 000 favázás támlásszék	1 db
863 0113 000 forgatható támlásszék	1 db
- h) Ügyvédi beszélő ügyvédi fülkéjében:
861 0110 001 kisméretű íróasztal	1 db
863 0101 000 favázás támlásszék	1 db
865 0101 000 álló ruhafogas fából	1 db
232. A 231. pontban „szükség szerint” mennyiséggel előírt bútorból annyit kell biztosítani, amennyi a zárkai férőhelyek, illetve az őrsemélyzet létszáma alapján indokolt. Ennek meghatározása lehetőleg a tervezési programban, de legkésőbb a munkaközi tervek véleményezése során történjen meg.
233. A helyiségek célszerű méretezése érdekében a fogdában szükséges felszerelések, berendezések és bútorok elrendezését is meg kell tervezni. A berendezési terv tartalmazza
- a) a falakat és a nyílászáró szerkezeteket,
 - b) az épületgépészeti felszerelési tárgyakat (fűzőszámoly, mosogató, mosdó, stb.) és a fűtőtestek helyét,
 - c) az elektromos hálózat főelosztó szekrényének és a távbeszélő hálózat fogdai elosztószekrényének helyszükségletét,
 - d) az esetleg szükséges külön akkumulátor töltőt, ha az nem erre a célra szolgáló helyiségbe kerül,
 - e) a beépített, rögzített és mobil bútorokat.
234. Arról, hogy a tervező által javasolt elrendezés megfelelő-e, a 233. pontnak megfelelő tartalommal kidolgozott — a fogda minden helyiségére kiterjedő — munkaközi vázlatterv alapján kell meggyőződni.

235. A végleges terv csak az elfogadott munkaközi vázlattevé, illetve az arra adott észrevételek alapján készíthető el.
236. A fogda bútorokkal való ellátása és a bútorok elrendezése, a kivitelezési tervdokumentáció jóváhagyott berendezési terve és költségvetés szerint történjen, a szabályzatnak megfelelően.
237. A beépített — rögzített — és mobil bútorokat egymástól elkülönítetten kell a költségvetésben felsorolni és költségelni.

XI.

A mellékletek alkalmazása

238. A jelen szabályzathoz tartozó rajz mellékletek elvi megoldásokat tartalmazó iránytervként kezelendők, a szöveges előírások könnyebb megértése érdekében készültek. A mellékleteket a szabályzat szöveges részével együtt kell értelmezni, önállóan nem kezelhetők.
239. A fogda tervdokumentációját az iránytervek segítségével úgy kell kidolgozni, hogy az alkalmazott szerkezeti anyagok és megoldások a szabályzat előírásainak teljes mértékben megfeleljenek.

XII.

Záró rendelkezés

240. A fogda épületét, épületgépészeti elektromos hálózatát és berendezéseit érintő minden olyan — tervezéssel és kivitelezéssel kapcsolatos — kérdésben amelyre a jelen szabályzat nem tartalmaz külön előírást, az OÉSZ, a vonatkozó szabványok, tervezési irányelvek, műszaki előírások, és az ÉKSZ érvényes előírásai szerint kell eljárni. A rögzített és mobil bútorok tekintetében pedig — kivéve a bútorok rögzítésének megoldását — a mindenkor érvényben levő bútor-berendezési norma előírásait kell figyelembe venni.

241. A 239. pontban foglaltak alkalmazása során — a határese-
tek elbírálásával kapcsolatos — vitás kérdésekben

a) a fogda épületét és annak tartozékait, felszereléseit, há-
lózatait, beépített és az esetleg szükséges egyedileg le-
gyártandó bútorait érintő kérdésekben, továbbá a búto-
rok rögzítésére vonatkozóan a BM Építési és Elhelyezési
Osztály vezetőjének,

b) a rögzített és mobil bútorok típusával, minőségével kap-
csolatos kérdésekben a BM Anyagi és Technikai Csoport-
főnökség Anyagi Osztály vezetőjének

állásfoglalását kell kérni, aki az ügy jellegétől függően ma-
ga dönt, vagy más szerv elé terjeszti.

Budapest, 1983. május 10.

Készült: 580 példányban.

Kapják: elosztó szerint.

HIBA J E G Y Z É K

99. pont helyesen:

A folyosói fűtőtestek elhelyezésénél törekedni kell arra, hogy a fülkék ne a fogva tartottak által használt belső helyiség falába kerüljenek.

144. pont utolsó mondatában:

védőrács helyett **védőpánt** értendő.

159. pontban:

fémcsöves helyett **fénycsöves** értendő.

168. pont első bekezdése helyesen:

A tervezés során — az alapadatok ismeretében — ellenőrzendő a helyiségek ablakainak szellőzésre való alkalmassága. Ahol az óránkénti háromszoros légcseré nem biztosítható, ott

1. sz. rajz:

A fogdaparancsnoki iroda a folyosóról nyíljon, de átjáró ajtó szükséges a fogdaõri szoba felé is!
(a tervről az ajtók lemaradtak)

1., 2., 3. sz. rajz:

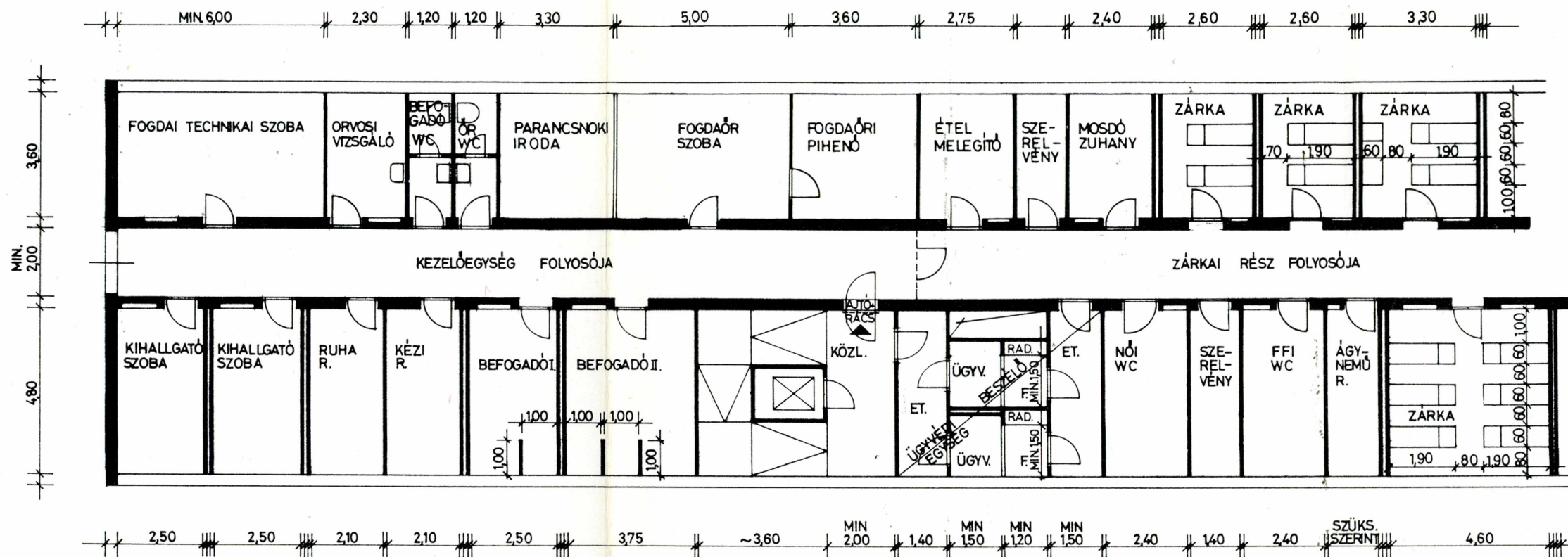
„A FIGYELEM” c. szövegben a hivatkozott 11.2.1.2. pont helyett 224. pont értendő!

8. sz. rajz:

A „MEGJEGYZÉS” és annak szövege törlendő.

1., 2. sz. rajzok kiegészülnek a következő megjegyzéssel:

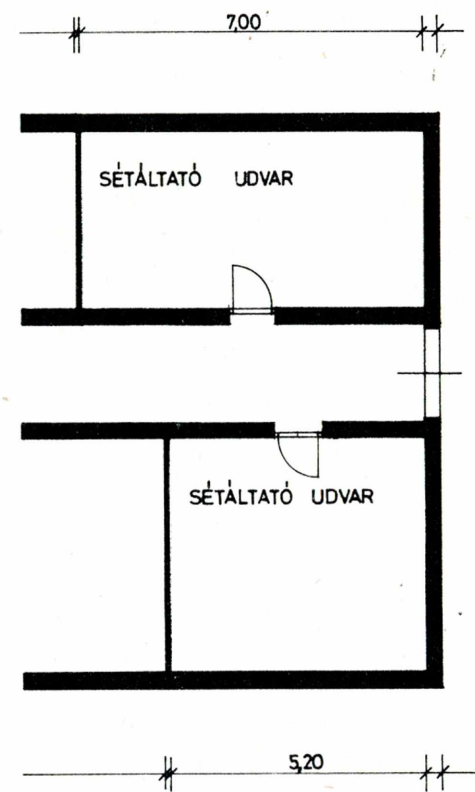
A zárkai részben levő WC és zuhanyozó helyiségek ajtajai befelé nyílnak de — az ábrától eltérően — jobbosak legyenek.

FIGYELEM!

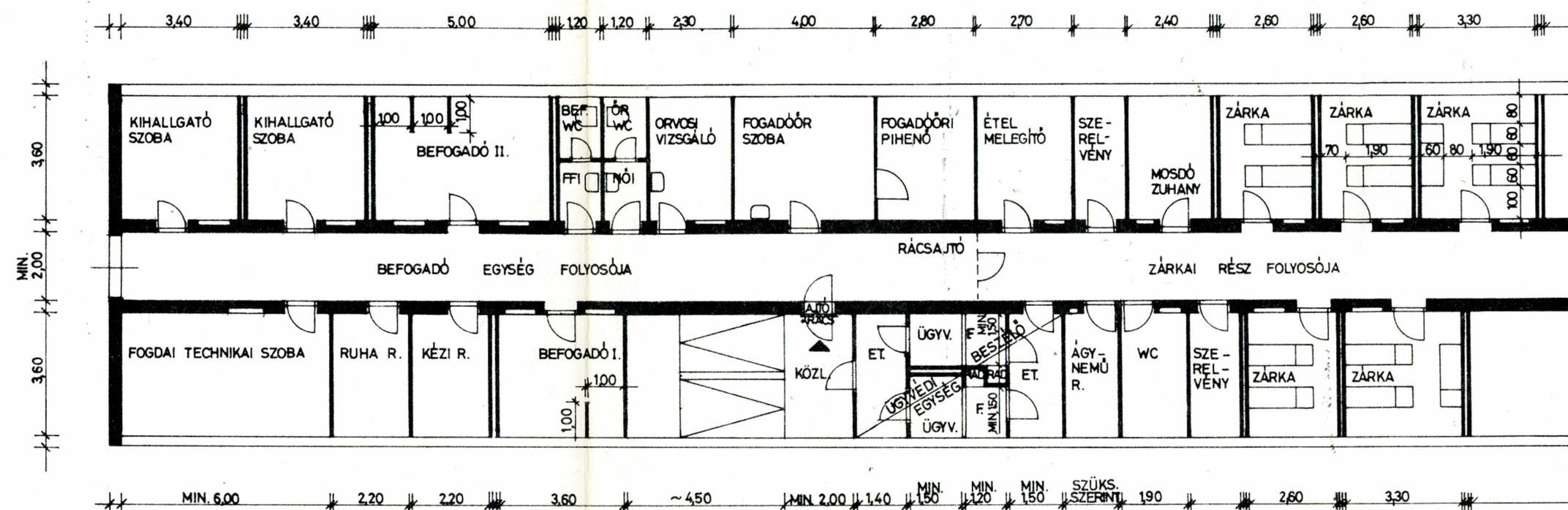
A TISZTÁLKODÓ ESZKÖZÖK TÁROLÁSÁT SZOLGÁLÓ SZEKRENYEK ELHELYEZÉSÉT, A SZABÁLYZAT 11.2.1.2 PONTJÁBAN ELŐ-
IRTAK BETARTÁSÁVAL BIZTOSÍTANI KELL!

ESETLEGES TOVÁBBI ZÁRKÁK IGÉNYTŐL FÜGGŐEN

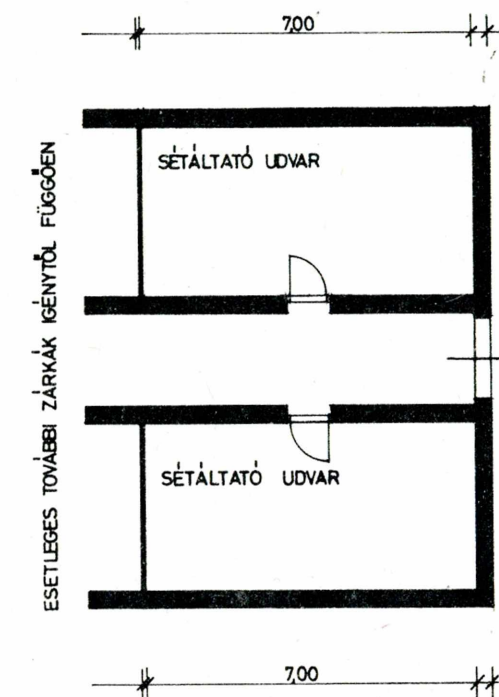
I. TÍPUSÚ FOGDA

ALAPRÁJZI FUNKCIÓ SÉMA
A SZABÁLYZAT 13-15 PONTJÁHOZ

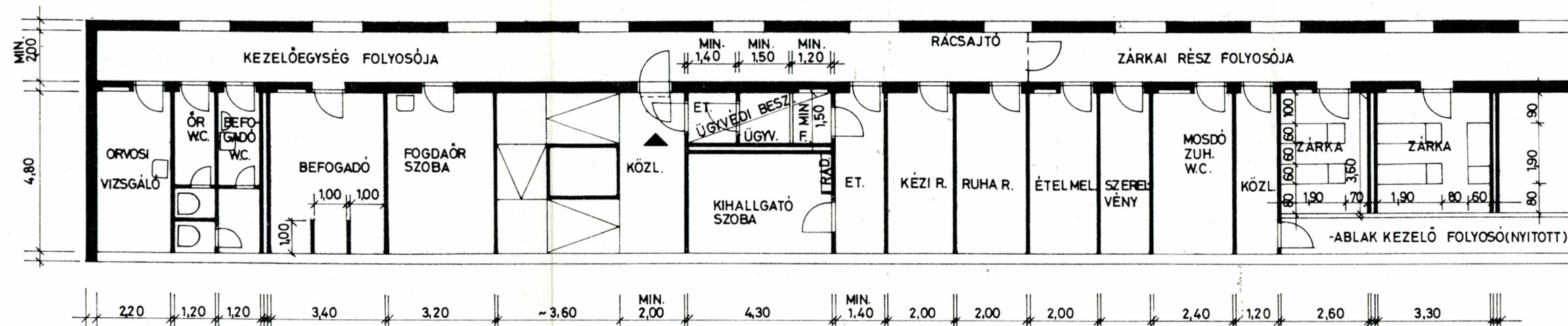
FIGYELEM !

A TISZTÁLKODÓ ESZKÖZÖK TÁROLÁSÁT
SZOLGÁLÓ SZEKRENYEK ELHELYEZÉSE
A SZABÁLYZAT, 11.2.1.2 PONTJÁBAN ELŐ-
IRTAK BETARTÁSÁVAL BIZTOSÍTANI KELL!

II. TÍPUSÚ FOGDA

ALAPRAJZI FUNKCIÓ SÉMA
A SZABÁLYZAT 16-18 PONTJÁHOZ

TOVÁBBI ZÁRKÁK IGENY SZERINT

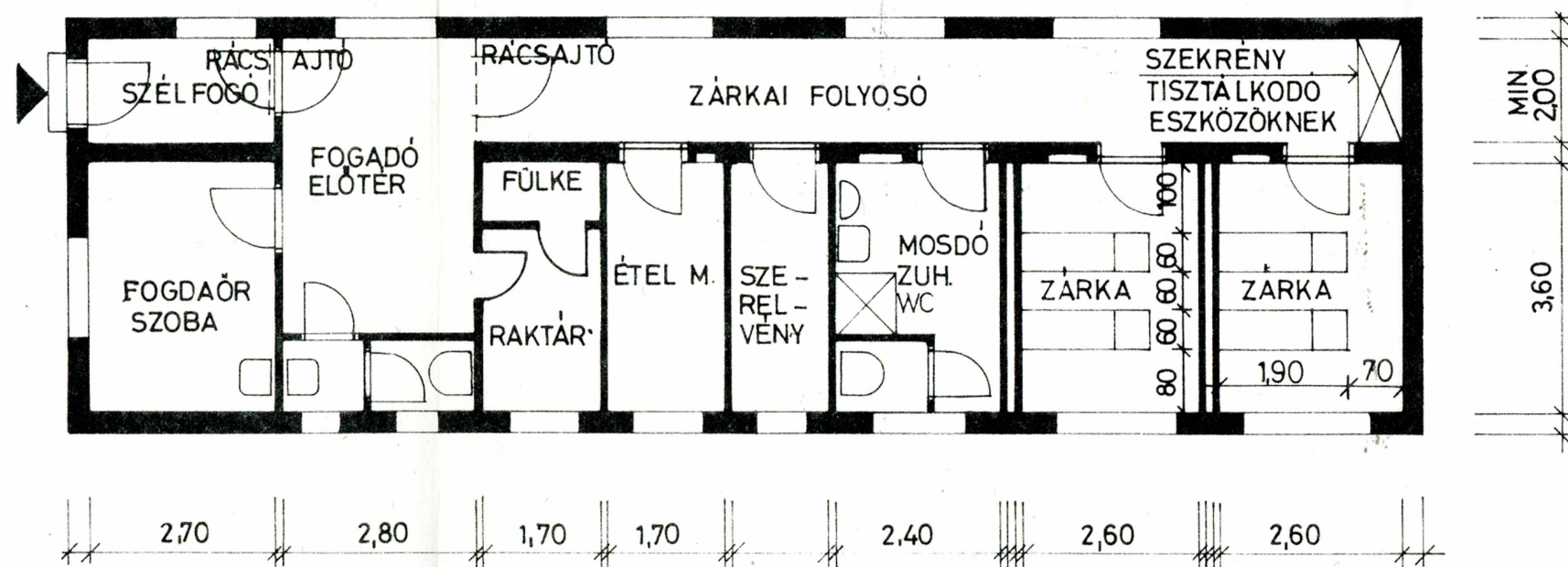

FIGYELEM!

A TISZTÁLKODÓ ESZKÖZÖK TÁROLÁSÁT
SZOLGÁLÓ SZEKRÉNYEK ELHELYEZÉSÉT
A SZABÁLYZAT 11.2.1.2. PONTJÁBAN ELŐ-
IRTAK BETARTÁSÁVAL, BIZTOSÍTANI KELL!

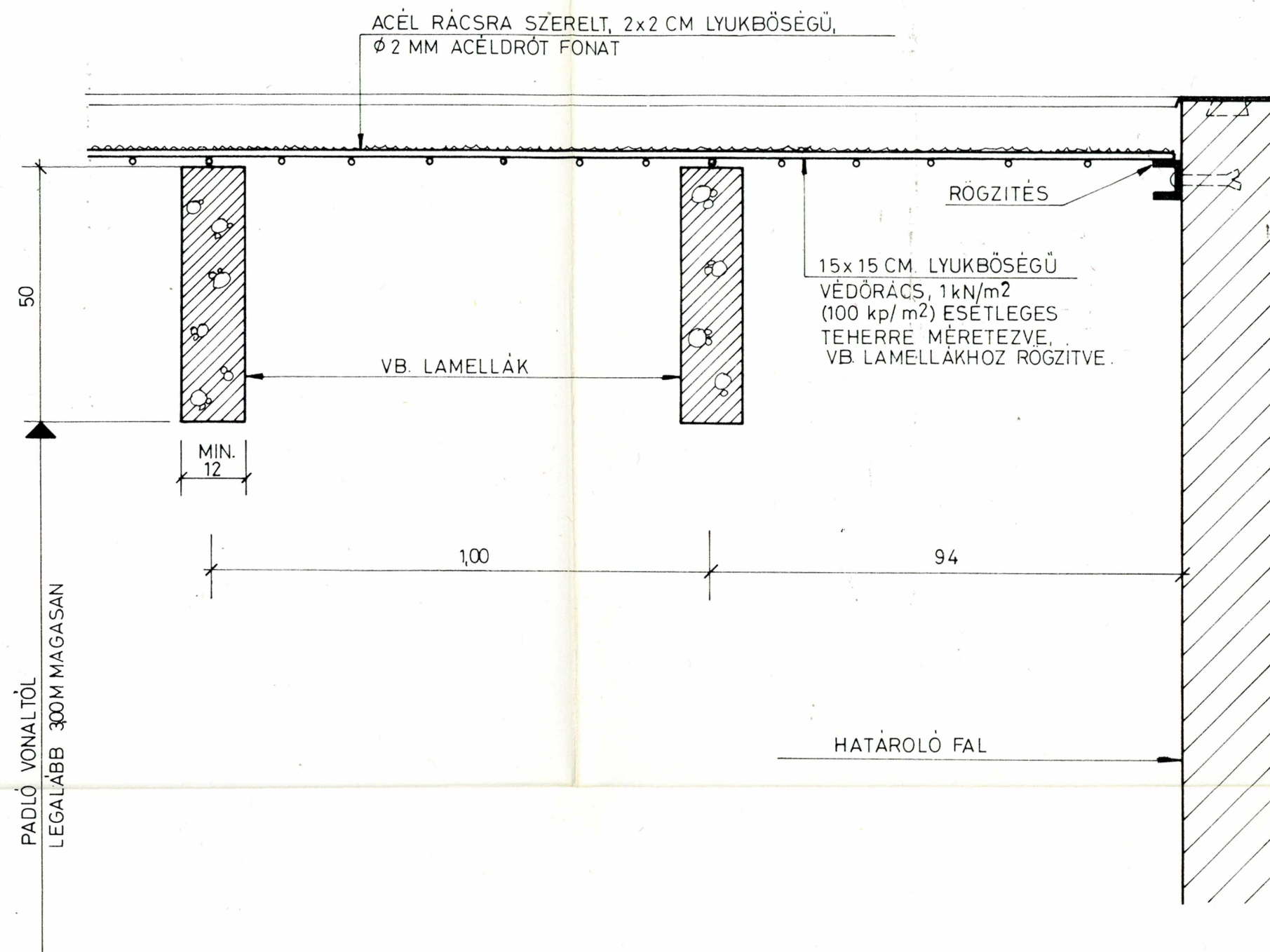
III. TÍPUSÚ FOGDA

ALAPRAJZI FUNKCIÓ SÉMA A SZABÁLYZAT
19-21. PONTJÁHOZ

IV. TÍPUSÚ FOGDA

ALAPRAJZI, FUNKCIÓ SÉMA FÖLDSZINTI
ELHELYEZÉS ESETÉRE, A SZABÁLYZAT
22,23 PONTJÁHOZ.

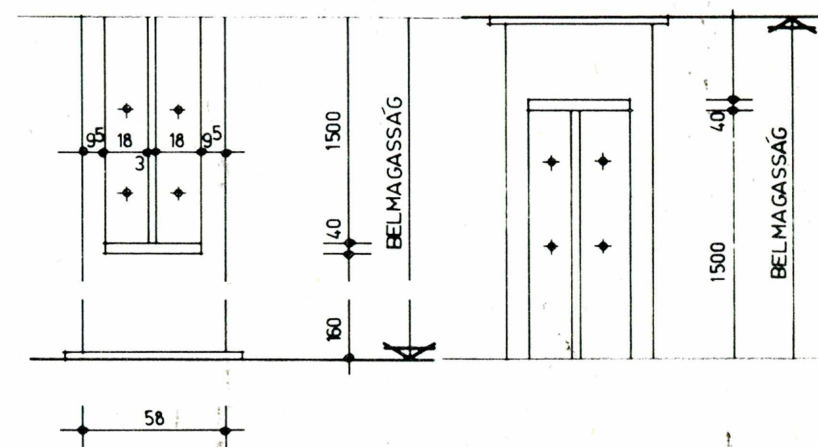
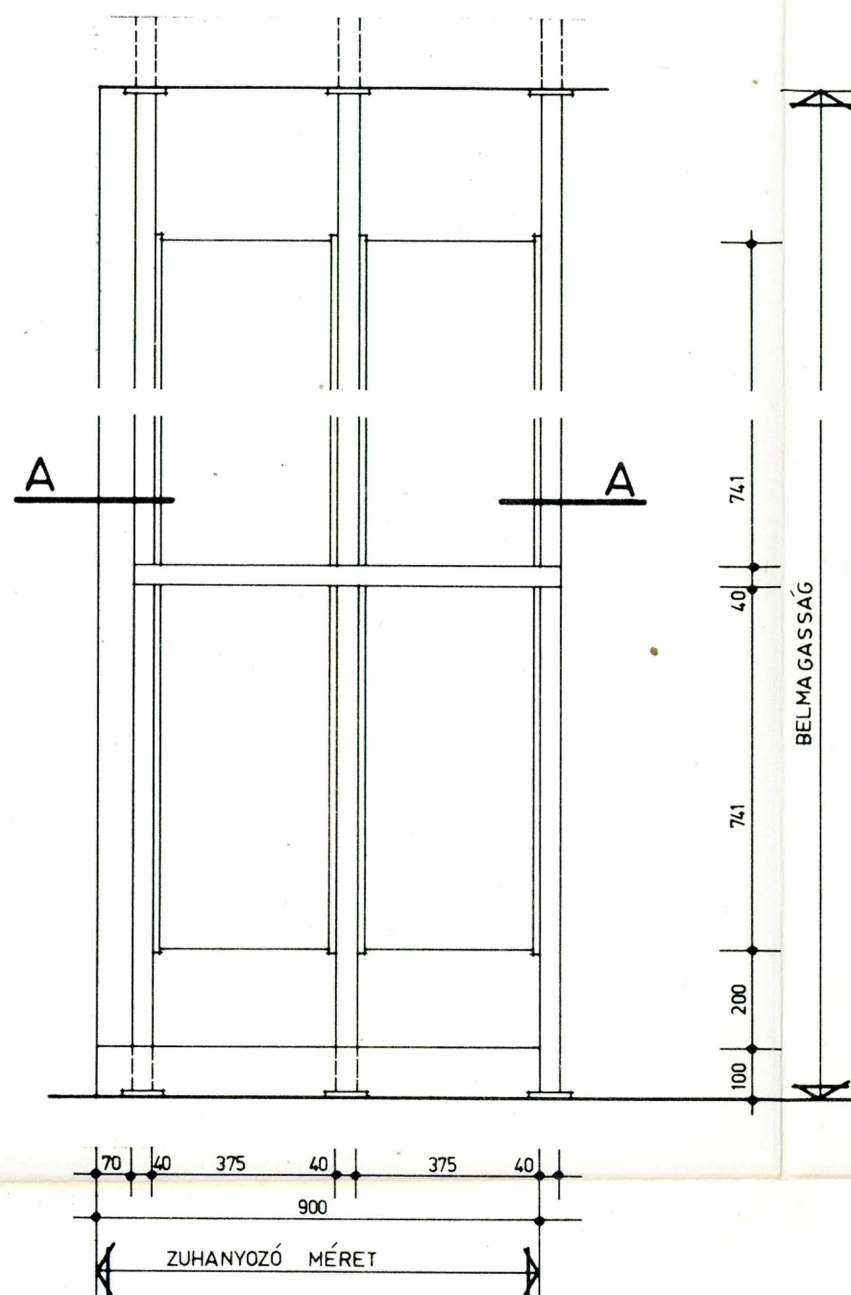

FIGYELEM!

A RÁCS RUDAK A KERESZTEZÉSI
PONTOKBAN EGYMÁSHOZ, AZ ALÁ-
TÁMASZTÁSI PONTOKBAN A HATÁR-
FALBA ÉS A VB. LAMELLÁKBA
BÉEPÍTENDŐ RÖGZÍTŐ ELEMÉKHEZ
HEGESZTENDŐK!

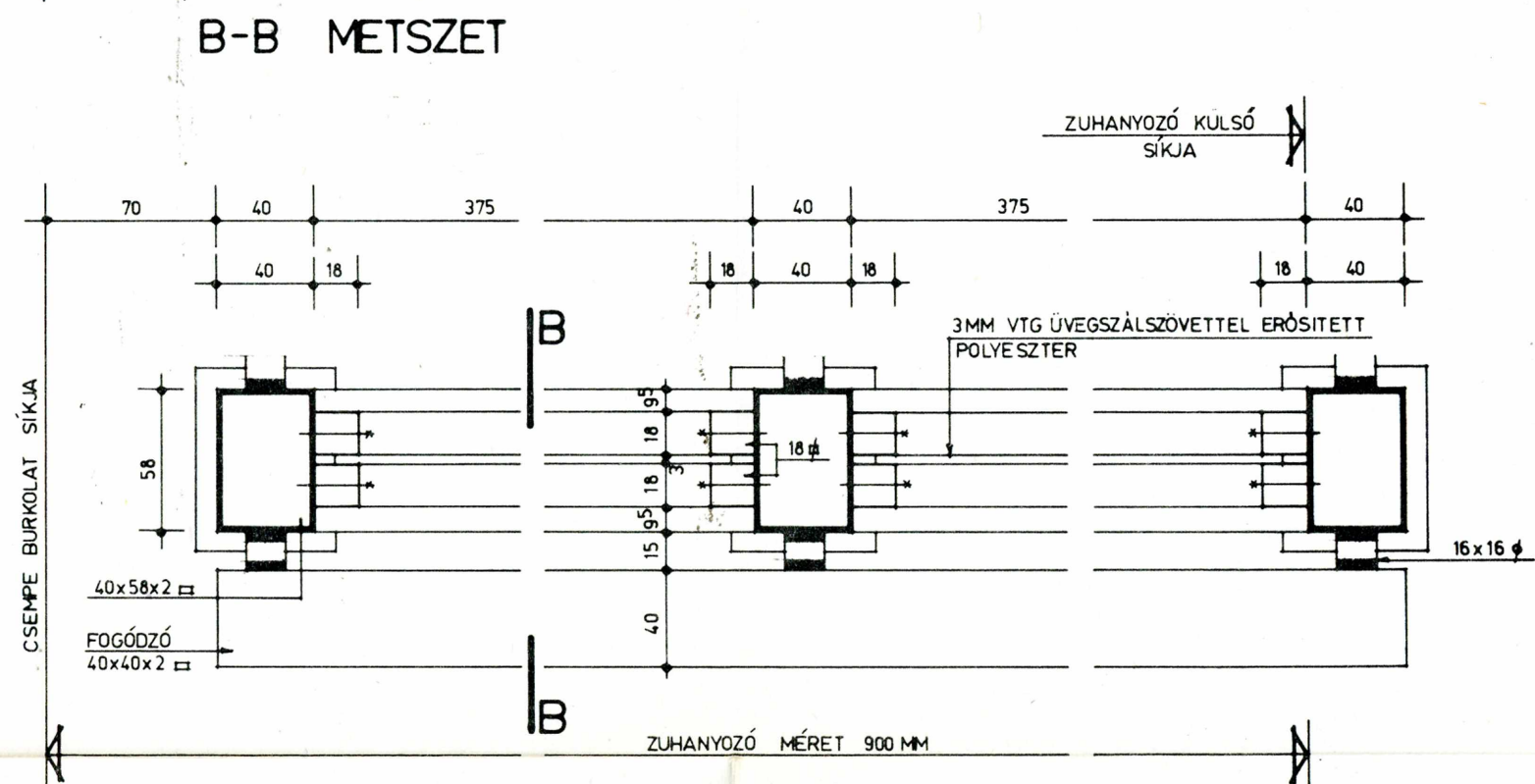
SÉTÁLTATÓ UDVAR FELSŐ LEZÁRÁSA

ELVI MEGOLDÁS A SZABÁLYZAT 60. PONTJÁHOZ

MEGJEGYZÉS:

A ZUHANYOZÓ FÜLKÉRE ELŐL, ISKOLA TÍPUSÚ AJTÓ KÉSZÍTENDŐ OLYAN MÉRETBEN, HOGY A FÜLKÉBEN TARTÓZKODÓ SZEMÉLYT A PADLÓ FELETT 60-130 CM MAGASSÁGI MÉRTEK KÖZÖTT A FÜLKE TELJES SZÉLESSÉGÉBEN TAKARJA!

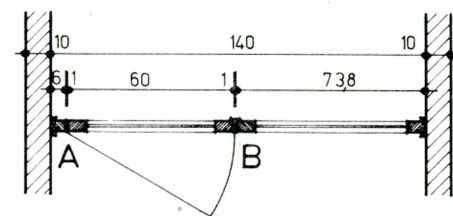
A-A METSZET

FOGDA ZUHANY ELVÁLASZTÓFAL

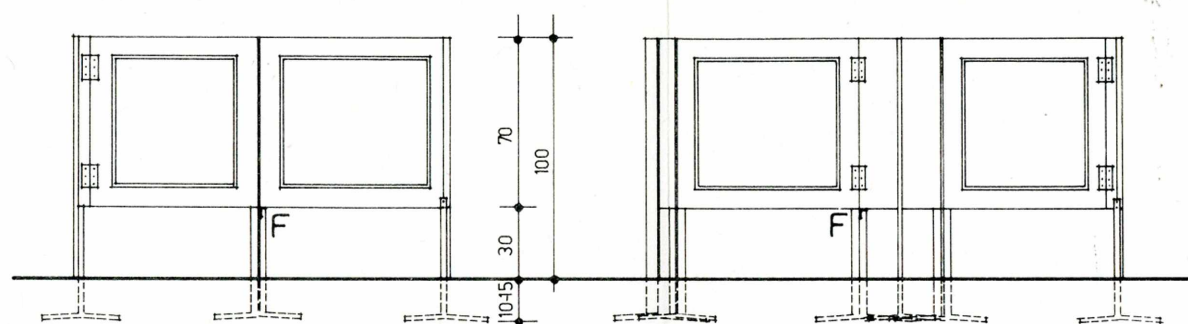
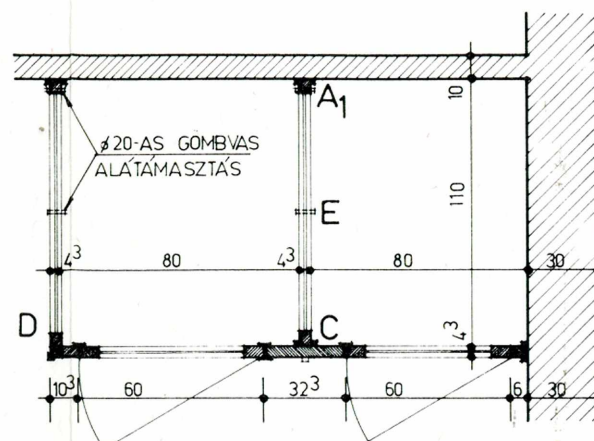
RÉSZLETEK A SZABÁLYZAT 63. PONTJÁHOZ

MEGJEGYZÉS:

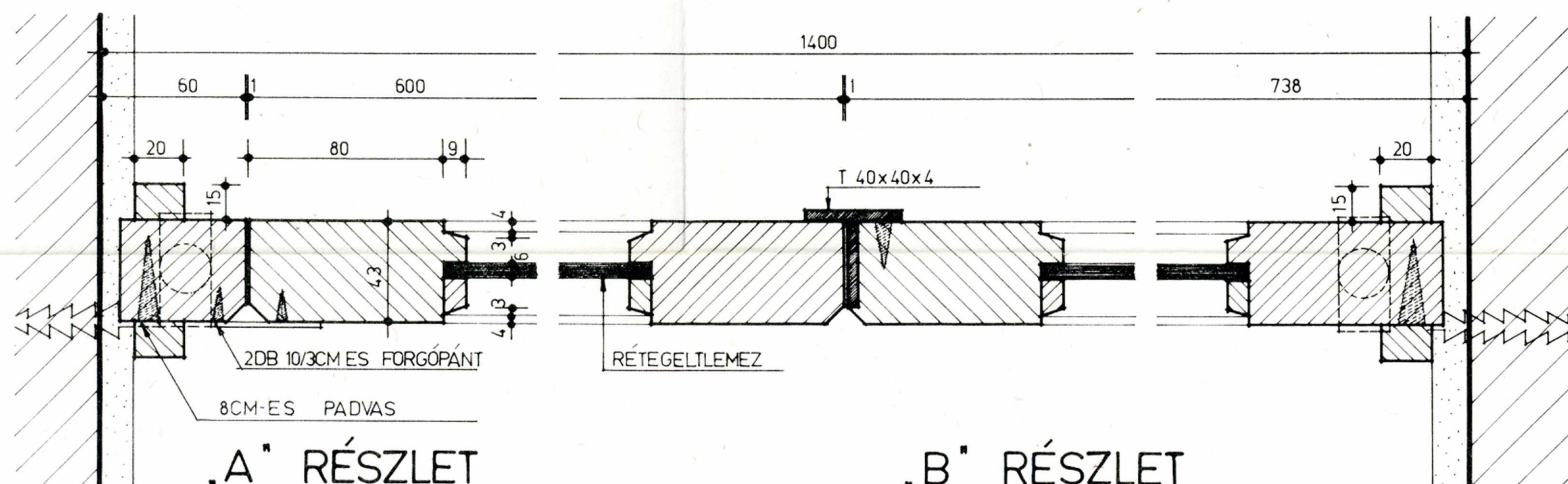
A 40x40x4 T VAS, A 30x30x3 VAS, ÉS A ϕ 20MM GÖMBVAS A PADLÓBA 10-15CM-RE BEERESZTVE, ÉS VAS TAKARÓ TÁRCSÁVAL ELLÁTVA

ALAPRAJZ

NÉZET

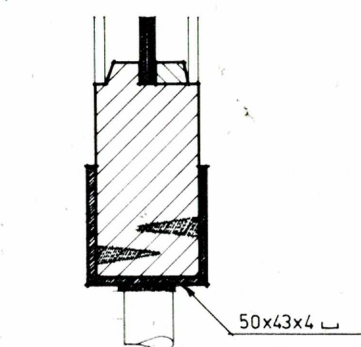
A RÉSZLET

MEGJEGYZÉS:

A VÁLASZFAL ÉS AJTÓ A JELEN TERVEN MEGHATÁROZOTT, FŐ MÉRTEK BETARTÁSAVAL FEMVÁZAS SZERKEZETTEL 3MM. VASTAG ÜVEGSZÁLSZÖVETTEL ERŐSÍTETT POLY-ESZTER LEMEZ BETÉTES KIVITELBEN IS KÉSZÍTHETŐ!

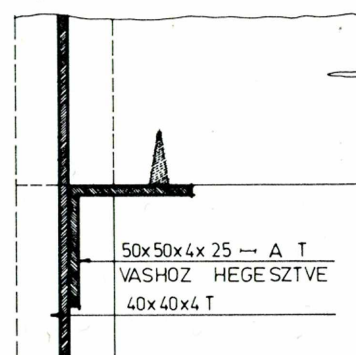
B RÉSZLET

E RÉSZLET

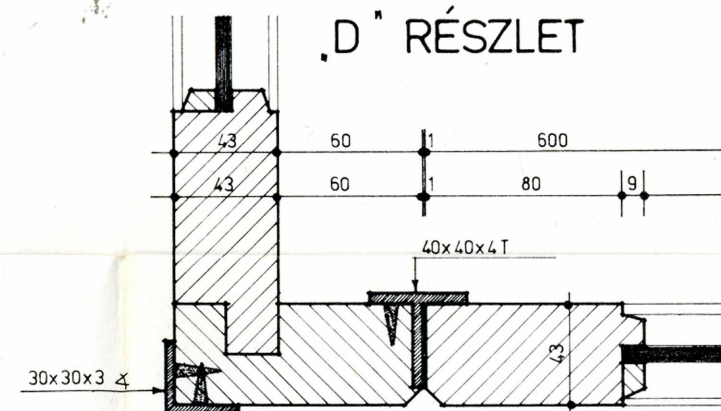
A1 RÉSZLET

F RÉSZLET

C RÉSZLET

D RÉSZLET

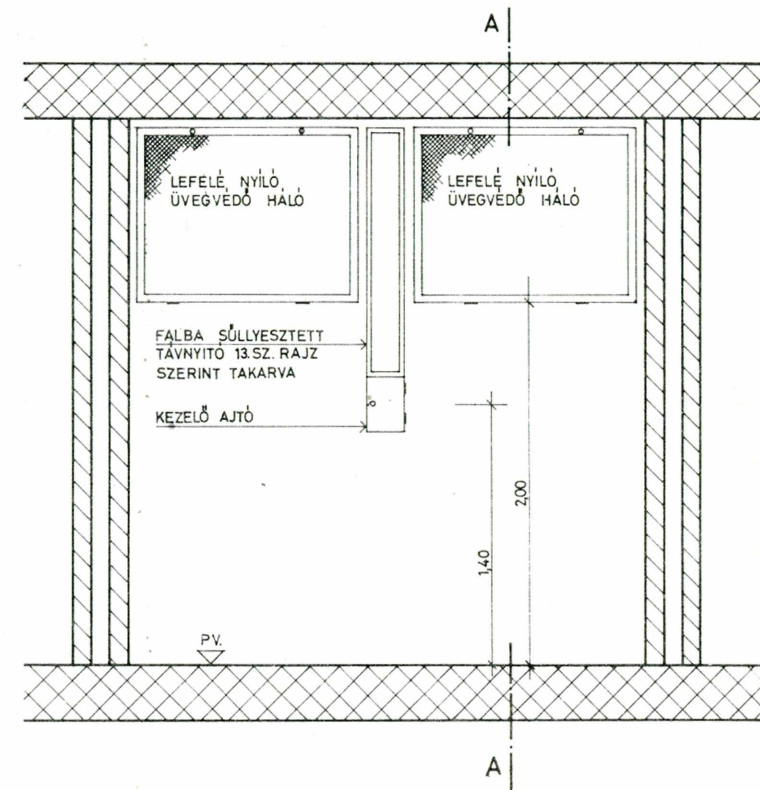

„ISKOLA” TÍPUSÚ WC. VÁLASZFAL ÉS AJTÓ

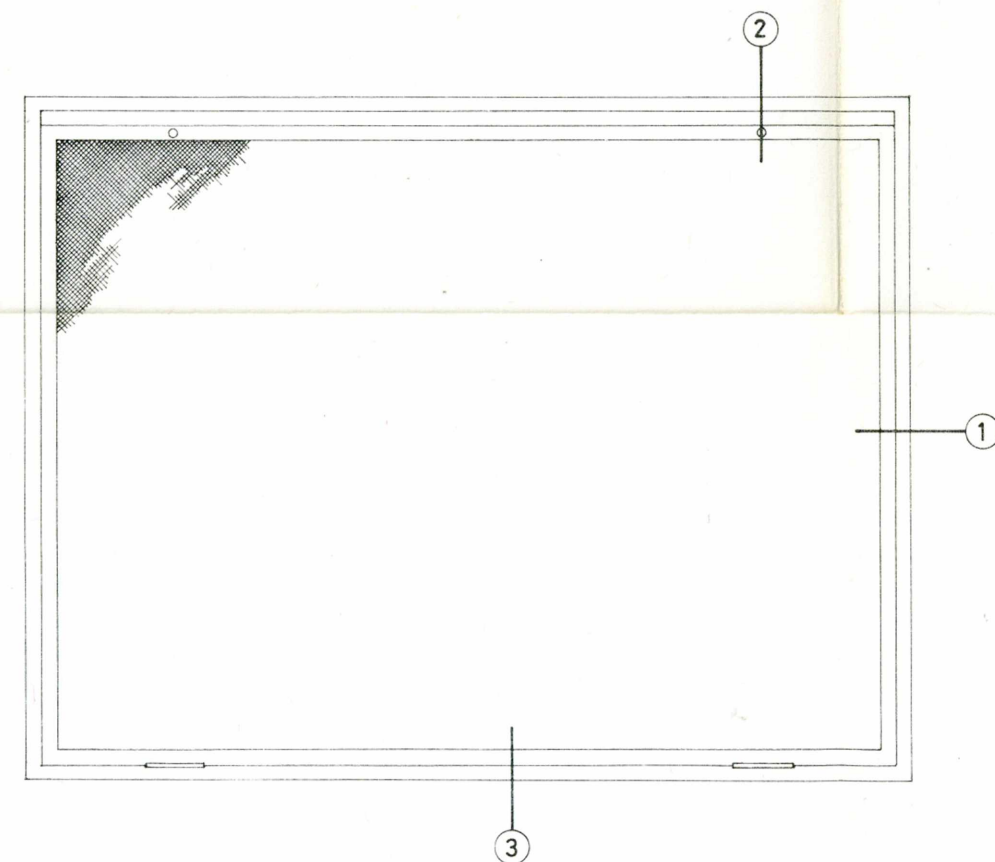
RÉSZLETEK A SZABÁLYZAT 63-64. PONTJÁHOZ

BEFELE NYILO, NORMÁL ÜVEGEZESÜ ZÁRKA ABLAK

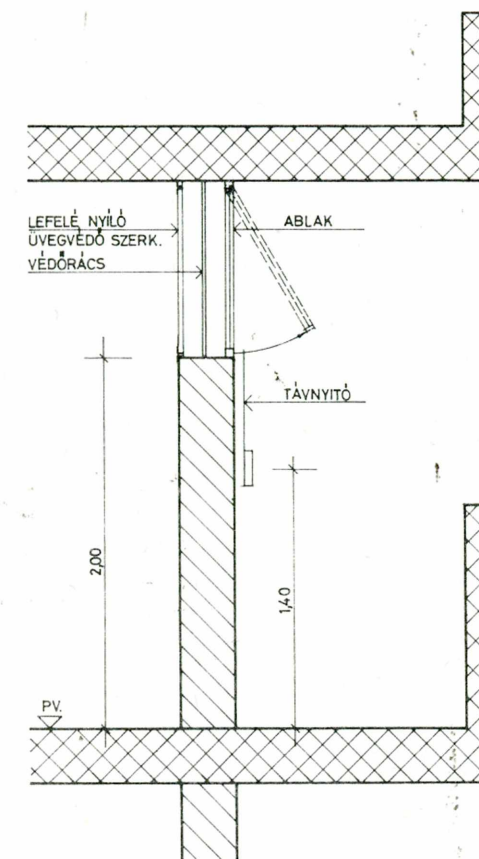
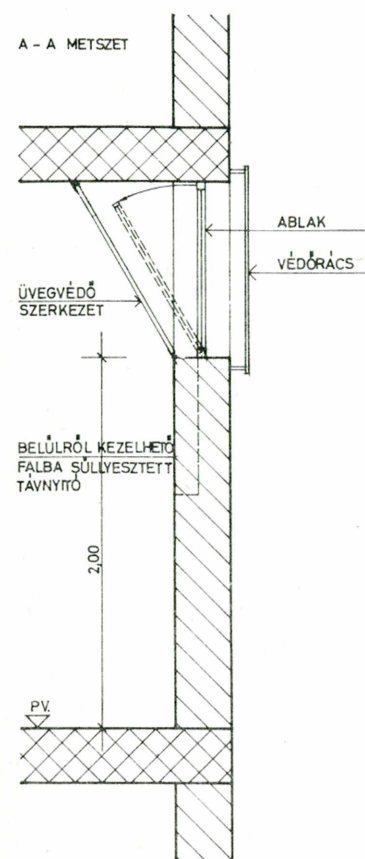
NÉZET A HELYSÉG FELŐL

NÉZET

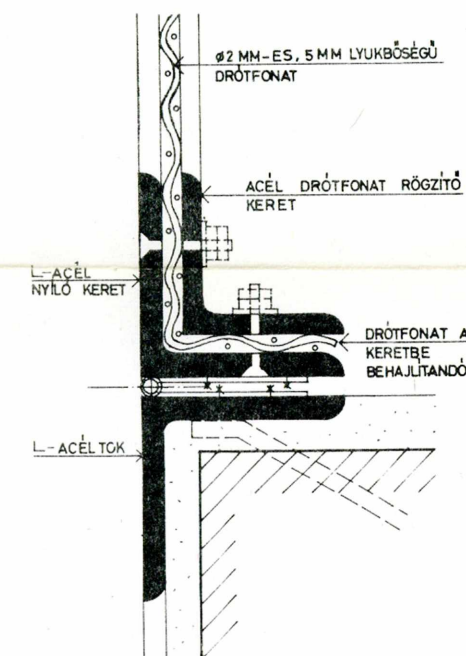
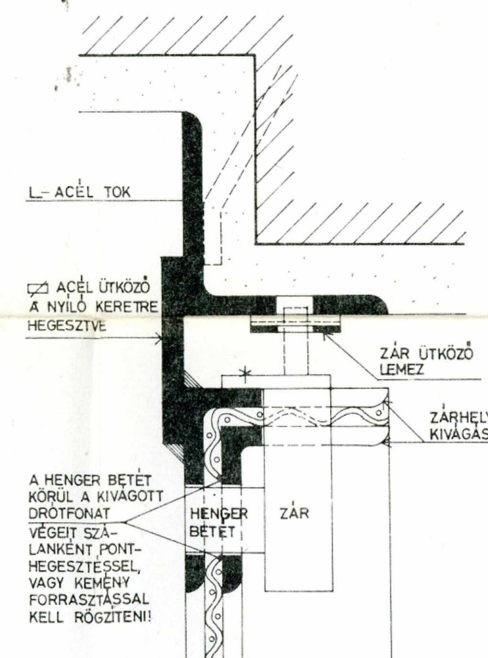
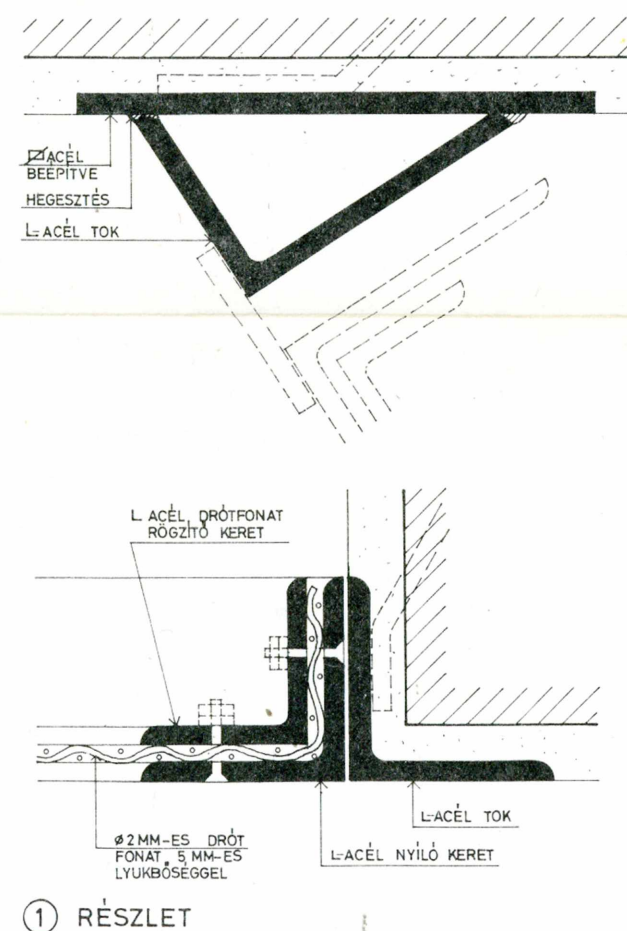
KIFELE NYILO NORMÁL ÜVEGEZESÜ ABLAK

MEGJEGYZÉS:

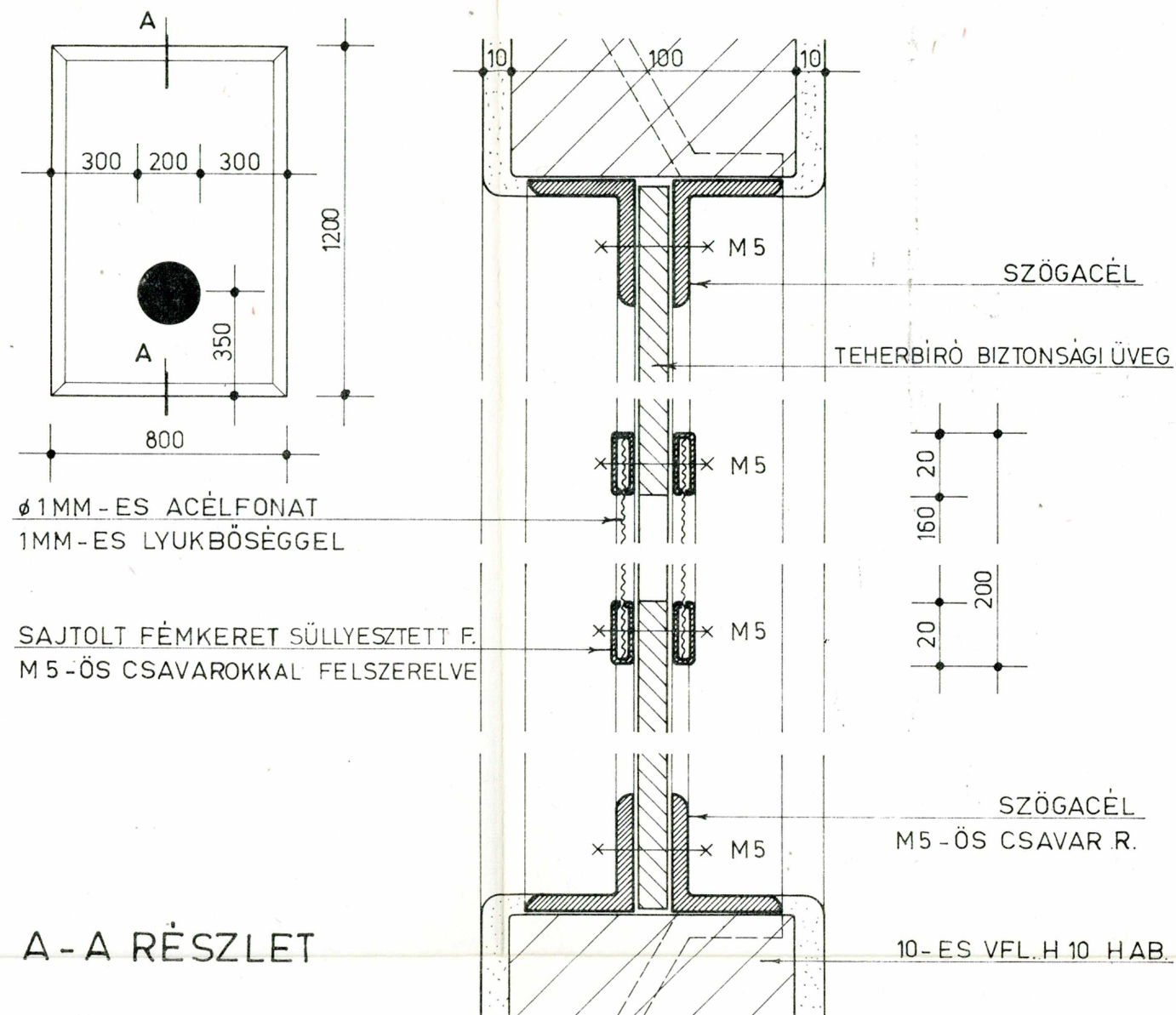
A PERFORÁLT LEMEZZEL KÉSZÍTETT ÜVEGVÉDŐ SZERKEZET CSOMÓPONTI KIALAKÍTÁSA HASONLÓ AZ ITT BEMUTATOTT, DRÓTFONATOS SZERKEZETHEZ, DE A PERFORÁLT LEMEZT NEM KELL A KERETBEN BEHAJLÍTANI!

FERDE ÜVEGVÉDŐ SZERKEZET TOK RÖGZÍTÉSE

ZÁRKA ABLAK ÉS ÜVEGVÉDŐ SZERKEZET

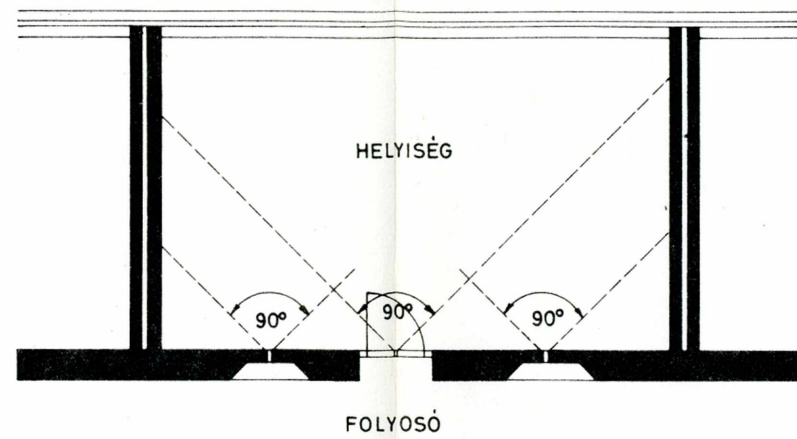
ELVI MEGOLDÁS A SZABÁLYZAT 68. PONTJÁHOZ

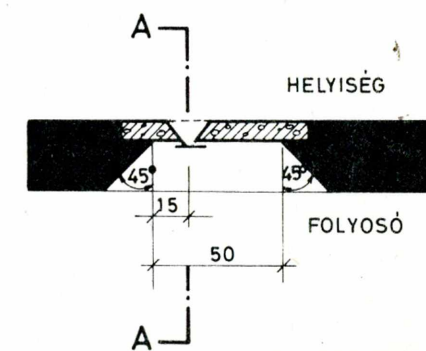
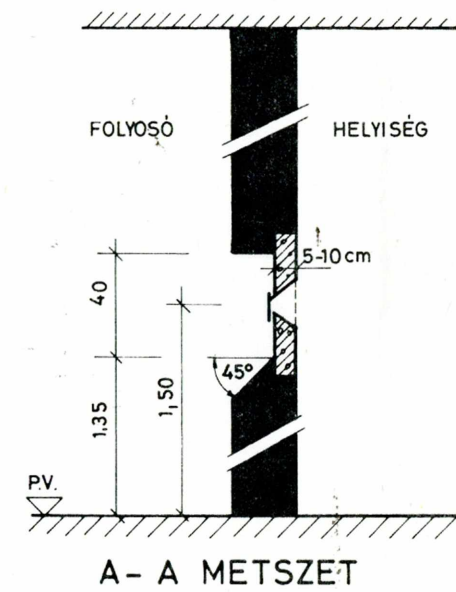
FIGYELEM !
 CSAK SÜLLYESZTETT FEJŰ CSA-
 VAROK ALKALMAZHATÓK!
 A CSAVARANYÁK –KILAZULÁS ELLEN
 BIZTOSÍTVA—AZ ÜGYVÉDI OLDALRA
 KERÜLJENEK!

ÁTBESZÉLŐ ABLAK

ELVI MEGOLDÁS A SZABÁLYZAT 74. PONTJÁHOZ

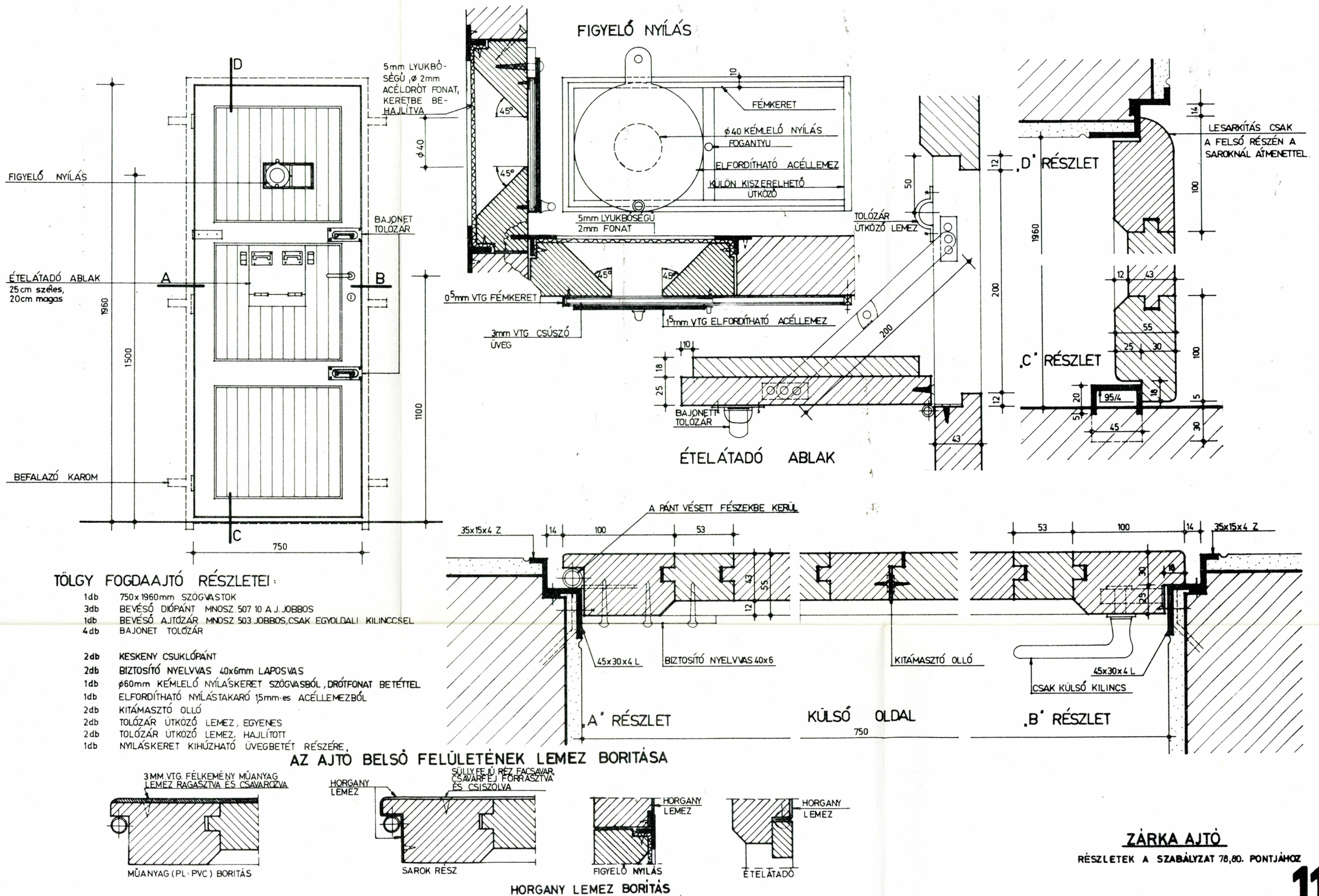
FIGYELŐ NYILÁSOK ELHELYEZÉSE NAGY ALAPTERÜLETŰ
HELYISEGEK FALÁBA.

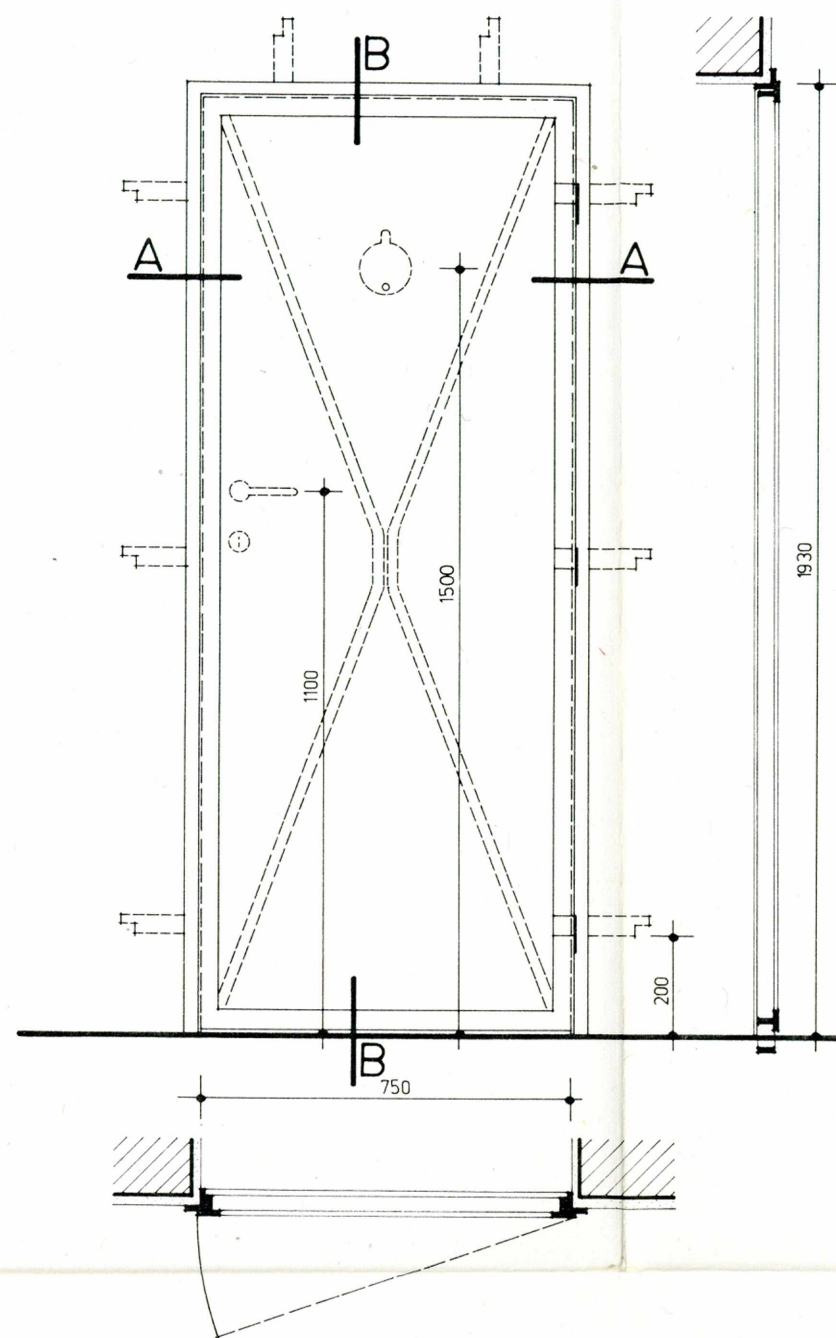

BETEKINTŐ FÜLKE KIALAKÍTÁSA
10 CM-NÉL VASTAGABB FOLYOSÓI
FALBAN.

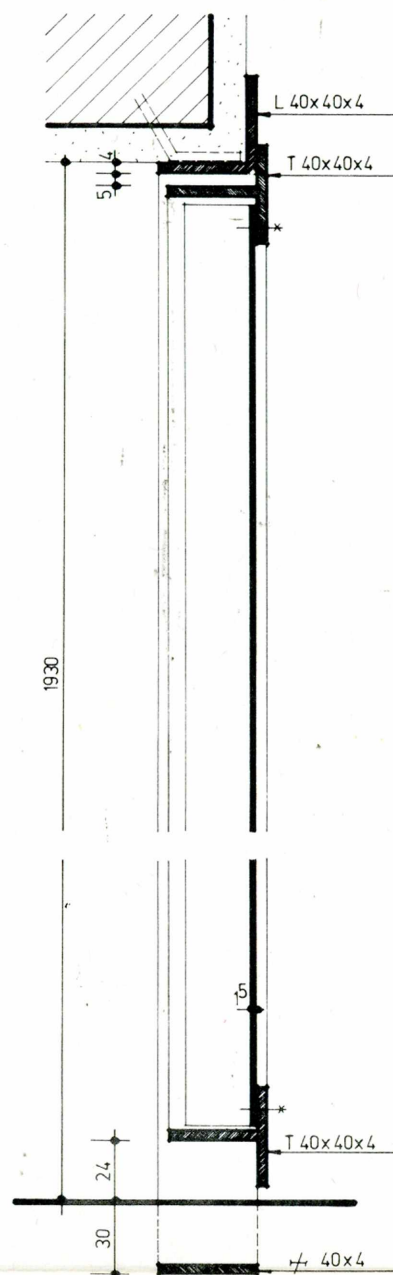
FIGYELŐ NYILÁSOK ELHELYEZÉSE, FÜLKE KIALAKÍTÁSA

E LVI MEGOLDÁS A SZABÁLYZAT 78. 80. PONTJÁHOZ

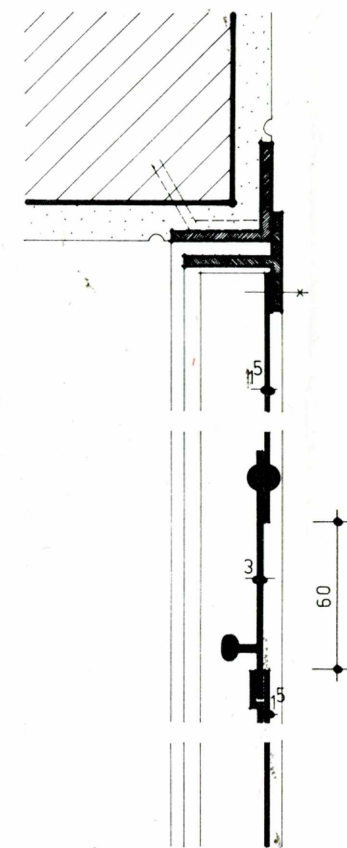

B-B METSZET

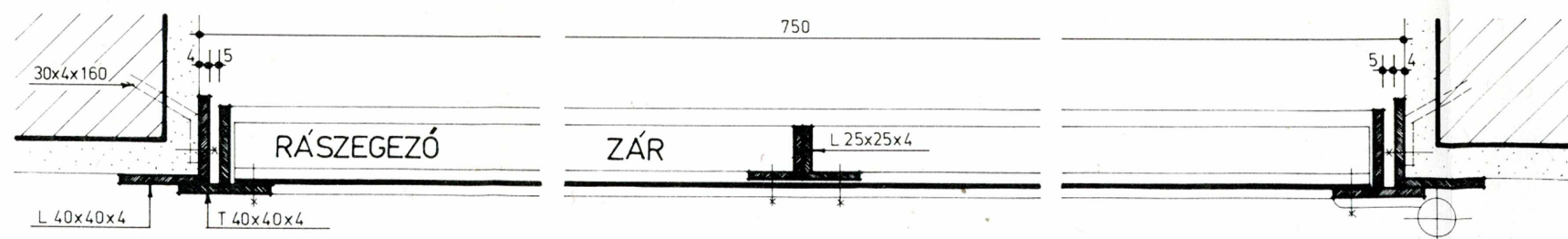

FIGYELŐ NYÍLÁS

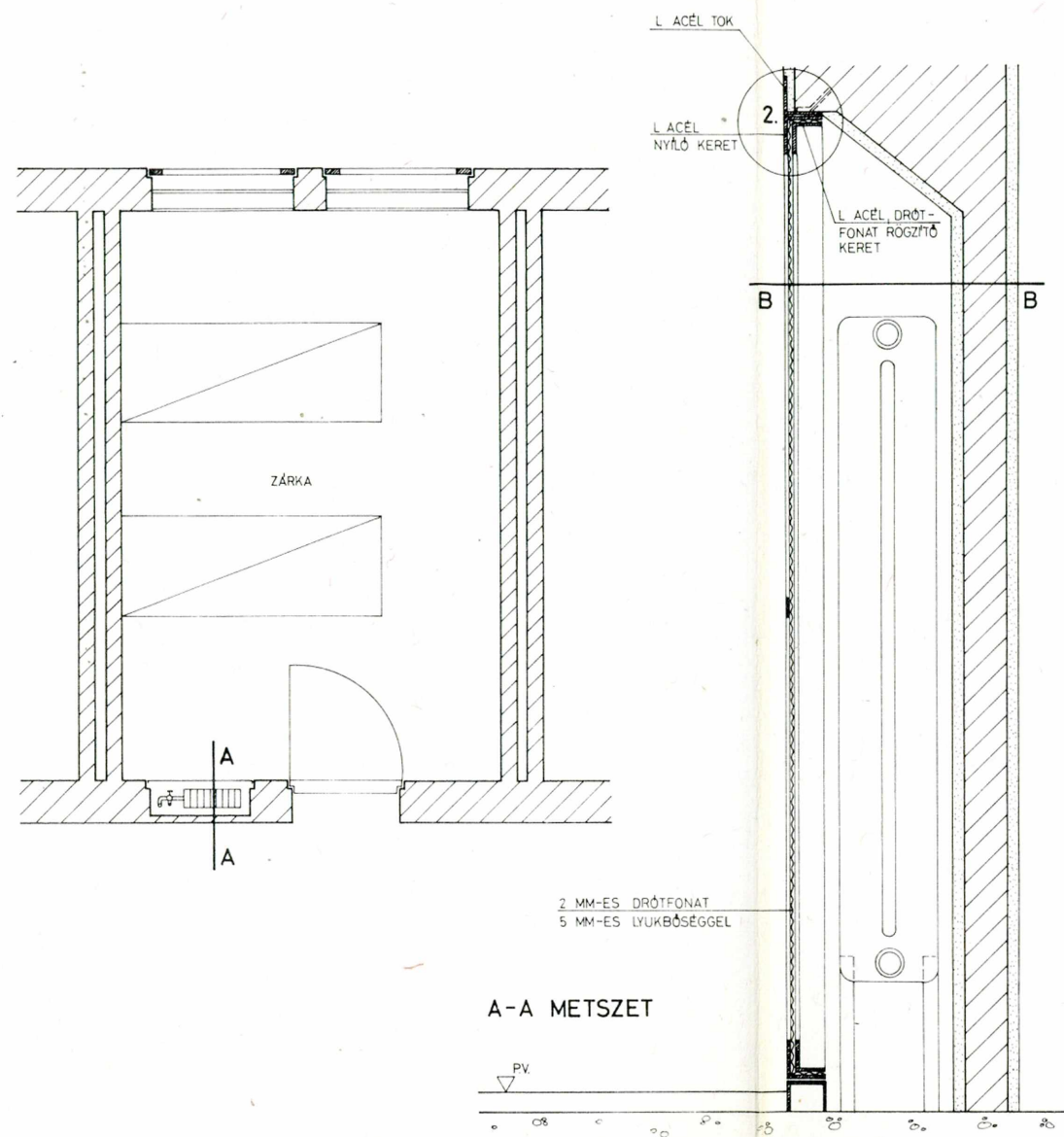
KÜSZÖB NÉLKÜL

A-A METSZET

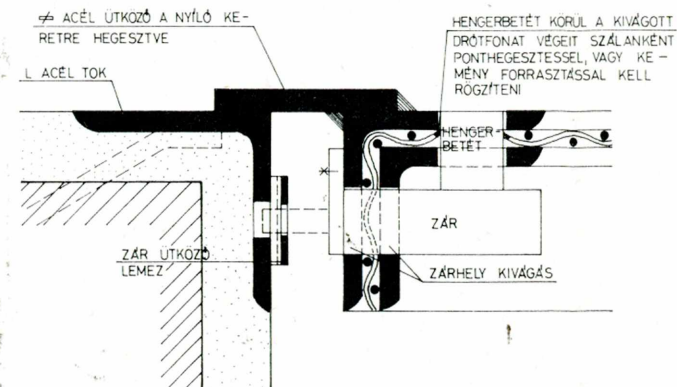

IDOMACÉL AJTÓ SÉTÁLTATÓ
UDVARHOZ

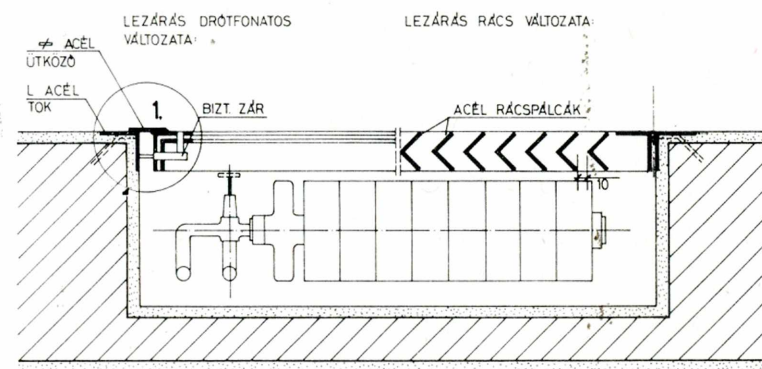
RÉSZLETEK A SZABÁLYZAT 93. PONTJÁHOZ

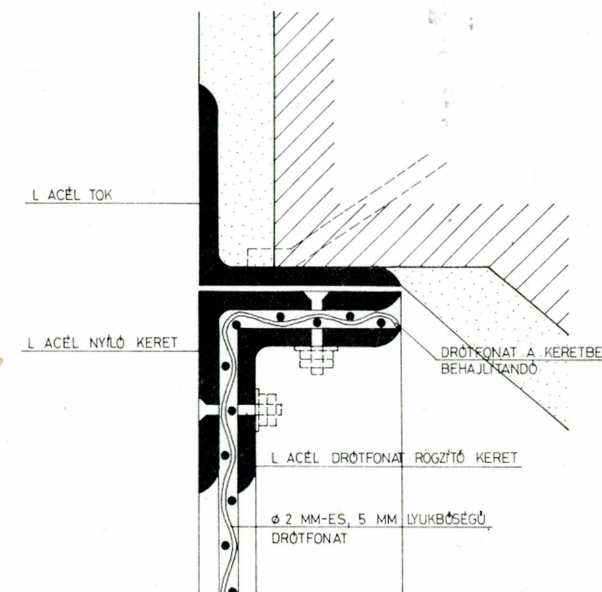
1. RÉSZLET

B-B METSZET

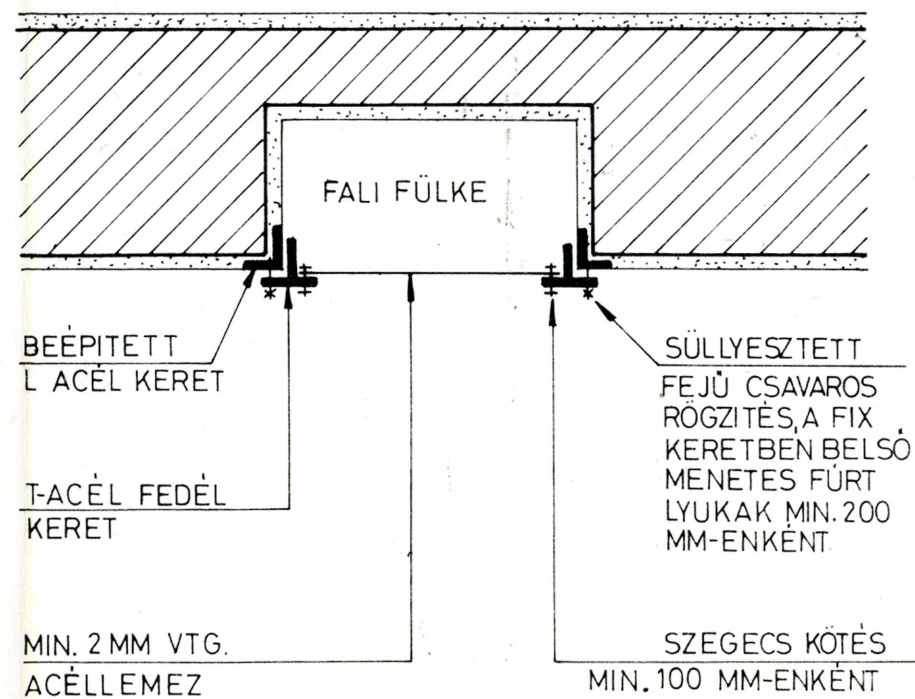

2. RÉSZLET

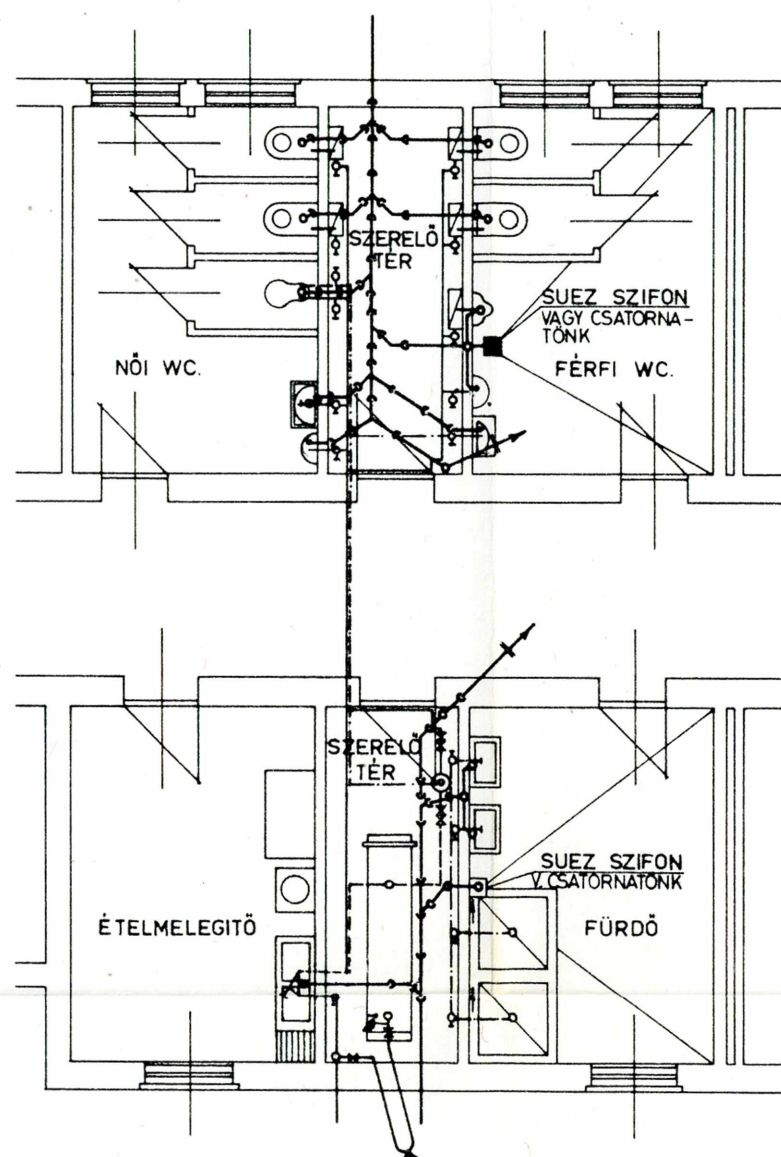
KÖZPONTI FÜTÉS ESETÉN A FÜTŐFÜLKE
KIALAKÍTÁSA

ELVI MEGOLDÁS A SZABÁLYZAT 98. PONTJÁHOZ

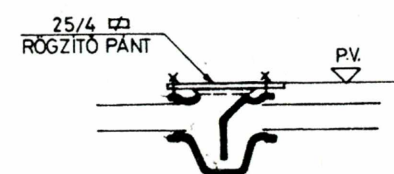

FALBA SÜLLYESZTETT SZERELVÉNYEK LEZARÁSA

ELVI MEGOLDÁS A SZABÁLYZAT 103. PONTJÁHOZ

PADLÓ ÖSSZEFOLYÓ FEDÉL RÖGZÍTÉS

MEGJEGYZÉS

A BERENDEZÉSI TÁRGYAK ELZÁRÓI A SZERELVÉNY
ILL. BOYLERHELYISÉGBEN KERÜLNEK FELSZERELÉSRE.

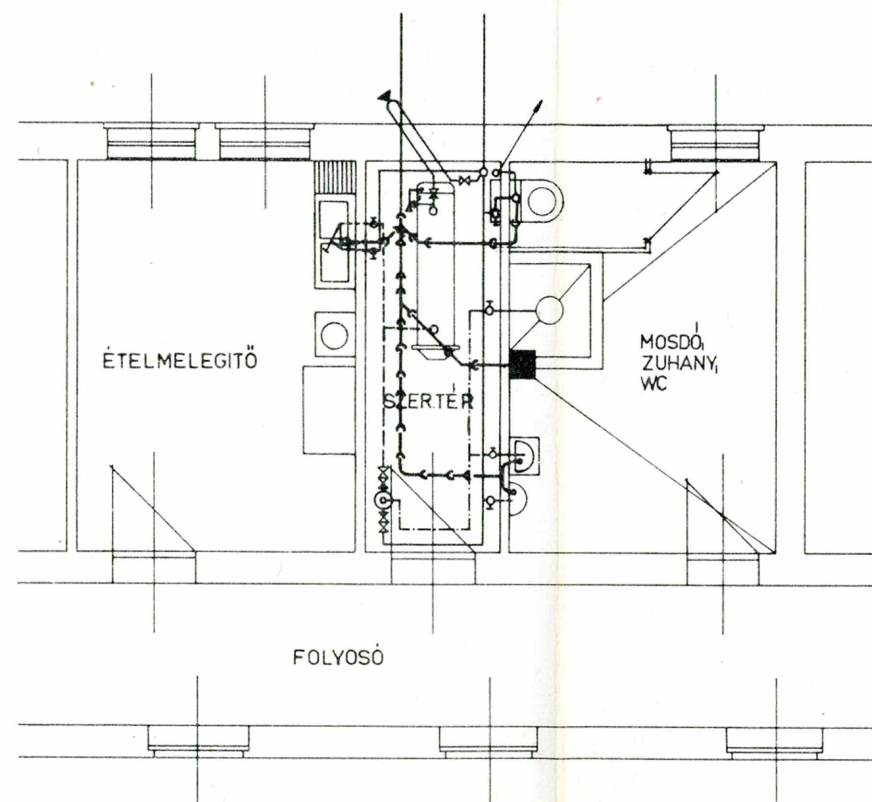
AZ ESETLEGES BOYLER MÉRETEZÉSÉT ESETENKÉNT A LÉTSZÁM
SZERINT KELL MÉRETEZNI.

JELMAGYARÁZAT

- LEFOLYÓVEZETÉK / ÓLOM, PVC, AZBESZTCEMENT /
- HIDEGVIZ NYOMÓ VEZETÉK / HG /
- MELEGVIZ VEZETÉK / HG /
- KEVERTVIZ VEZETÉK / HG /

I. TÍPUSÚ FOGDAEGYSÉG VIZESBLOKK BERENDEZÉS ES CSÖVEZETÉK EL - HELYEZÉSÉNEK VÁZLATA

A SZABÁLYZAT 139. PONTJÁHOZ

MEGJEGYZÉS

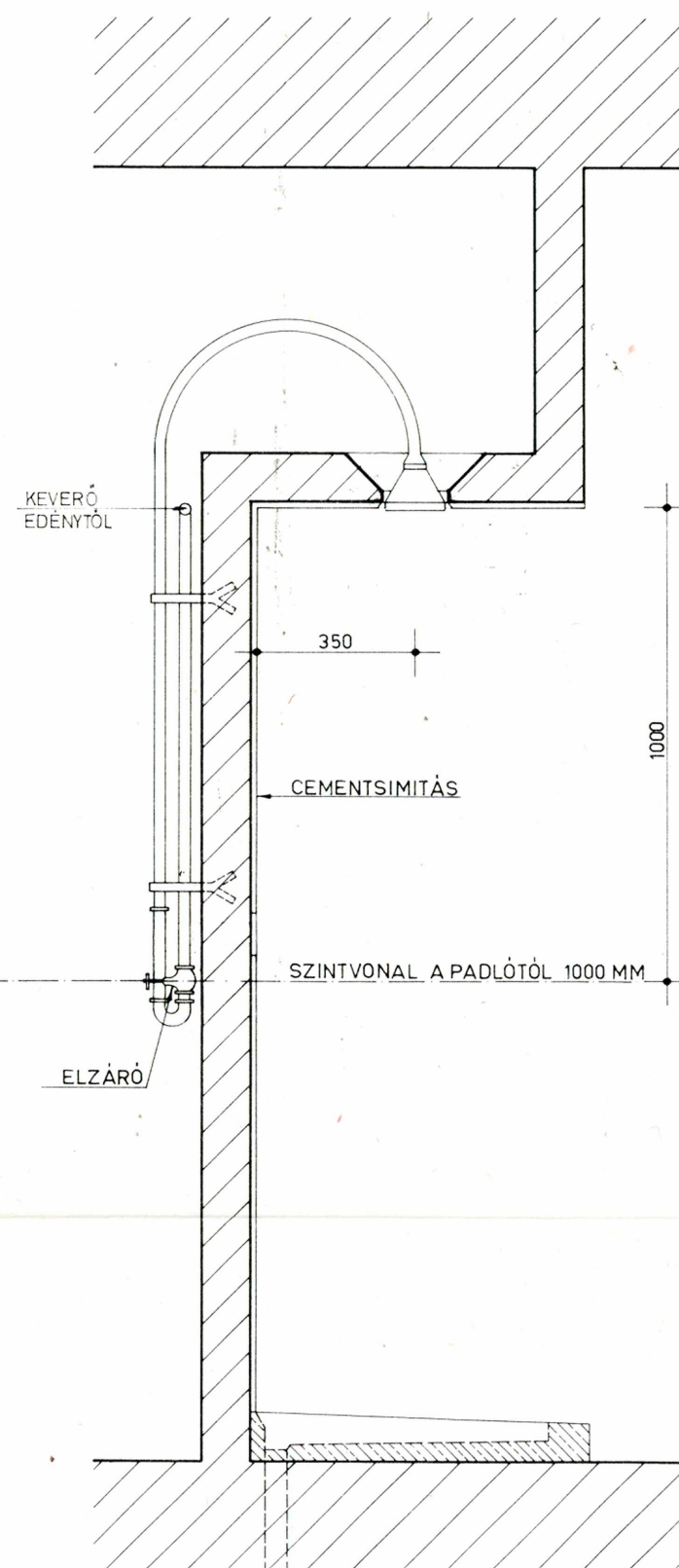
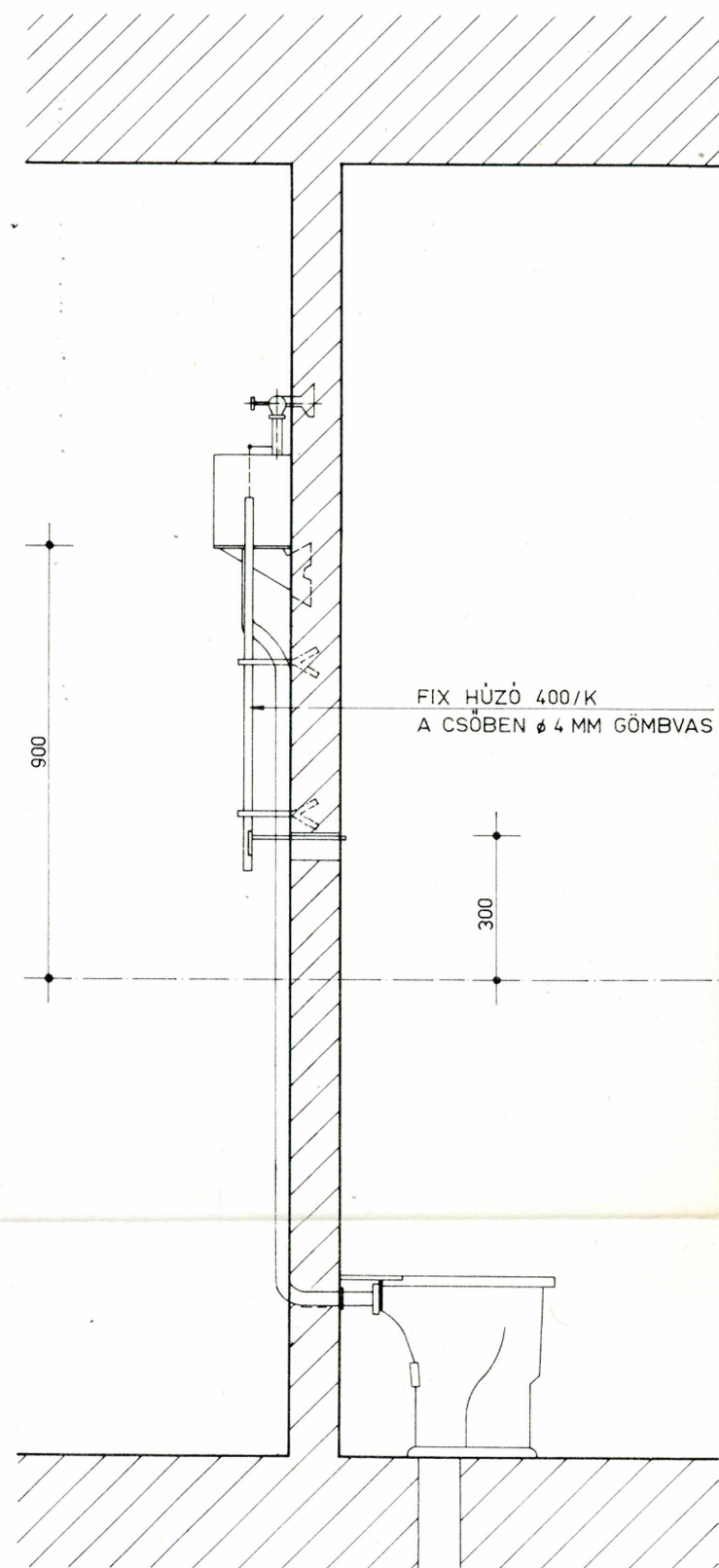
A BERENDEZÉSI TÁRGYAK ELZÁRÓI A SZERELVÉNY
ILL. BOYLERHELYISÉGBEN KERÜLNEK FELSZERELÉSRE.
PADLÓ ÖSSZEFOLYÓ FEDÉL RÖGZÍTÉSE A 15. SZ. RAJZ
SZERINT LEGYEN!
AZ ESETLEGES BOYLER MÉRETEZÉSÉT ESETENKÉNT A LÉTSZÁM
SZERINT KELL MÉRETEZNI.

JELMAGYARÁZAT

———— LEFOLYÓVEZETÉK / ÓLOM, PVC, AZBESZTCEMENT /
———— HIDEGVIZ NYOMÓ VEZETÉK / HG /
- - - - - MELEGVIZ VEZETÉK / HG /
- - - - - KEVERTVIZ VEZETÉK / HG /

IV. TÍPUSÚ FOGDAEGYSÉG VIZESBLOKK BERENDEZÉS ÉS CSŐVEZETÉK ELHELYEZÉSÉNEK RÉSZLETEI

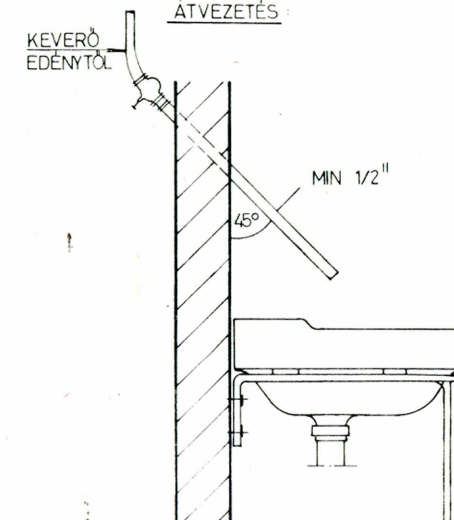
A SZABÁLYZAT 139. PONTJÁHOZ.

MEGJEGYZÉS

WC TARTÁLY, ELZÁRÓ SZELEPEK ÉS VEZETÉKEK,
A SZERELŐ HELYSÉGBEN KERÜLNEK ELHELYEZÉSRE.
ZUHANYTÁLCA LEFOLYÓ FEDÉL RÖGZÍTÉSE
A 15. SZ. RAJZ SZERINT!

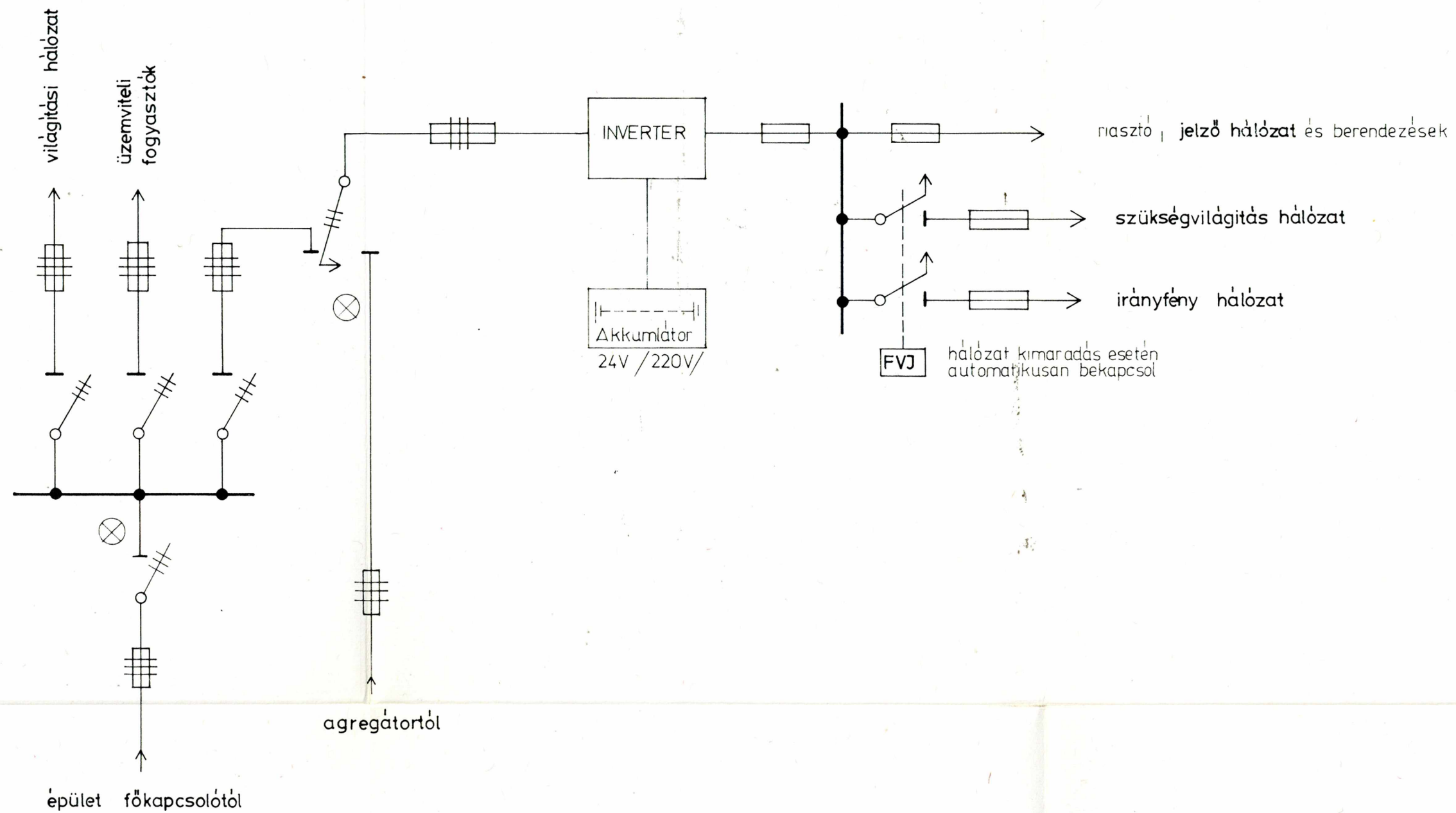
MOSDÓ, MOSOGATÓ ÉS FALIKÚT KIFOLYÓCSÓ
ÁTVEZETÉS

A FALIKÚT ÉS A MOSOGATÓ KIFOLYÓ CSÖVÉNEK
FALON TÖRTENŐ ÁTVEZETÉSE A MOSDÓVAL AZO-
NOS MÓDON TÖRTENJEN

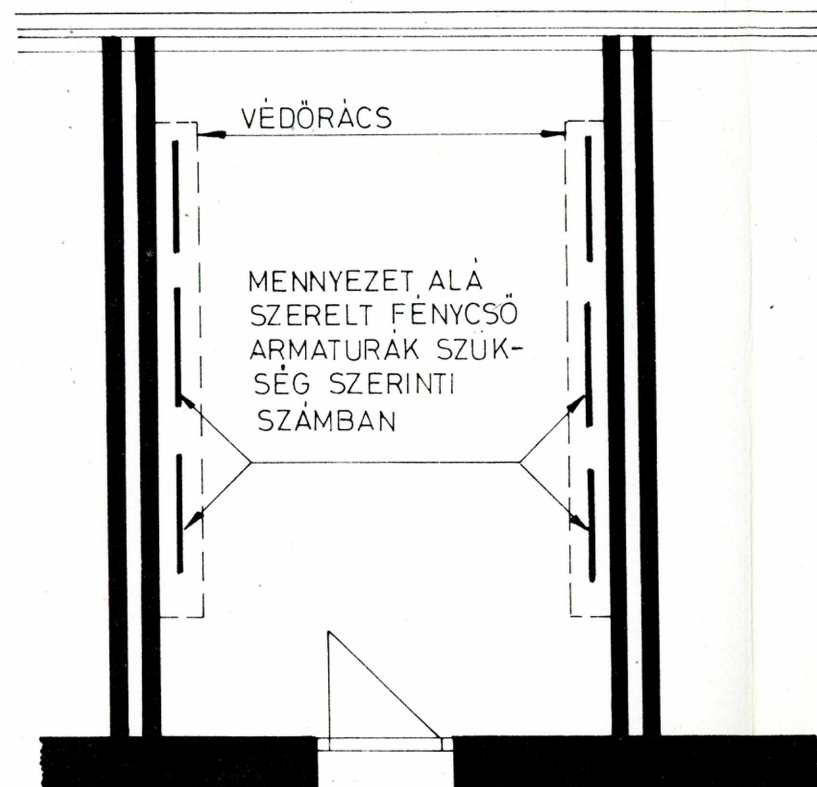
ZUHANY ÉS WC. ELHELYEZÉS, KIFOLYÓ
CSÖVEK
FÜGGŐLEGES METSZETEK

A SZABÁLYZAT 141. PONTJÁHOZ

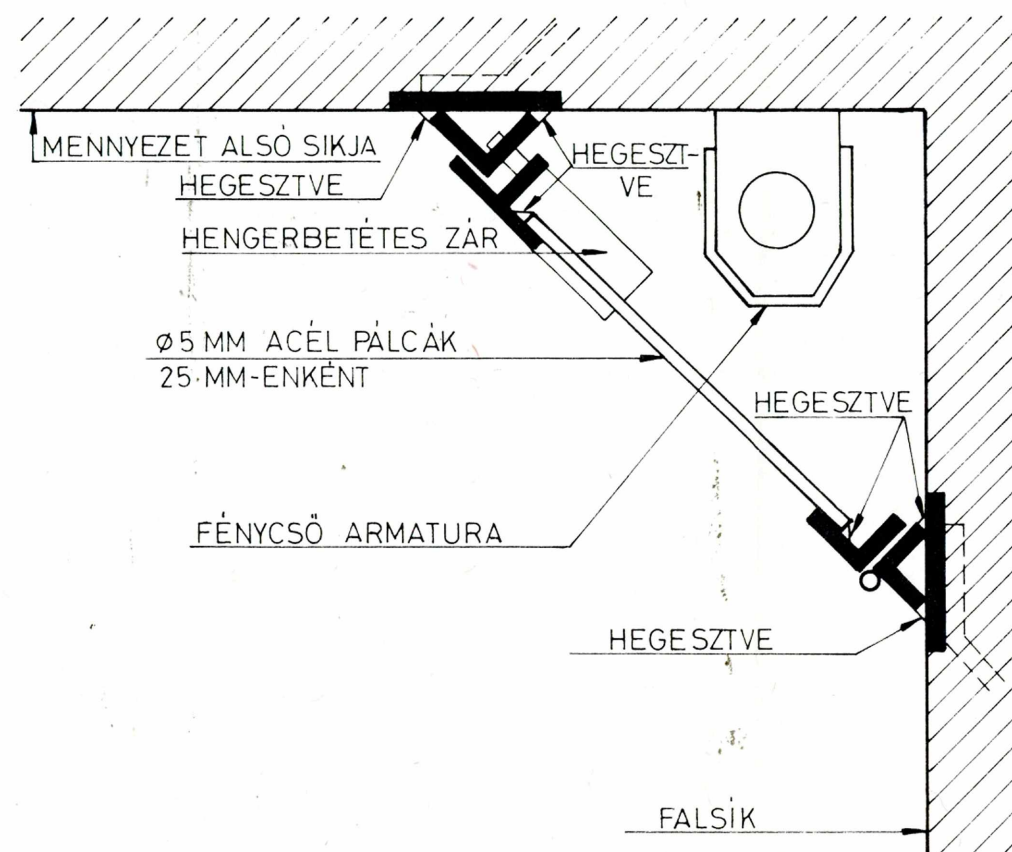

ELEKTROMOS ENERGIAELLÁTÁS

ELVI KAPCSOLÁSI VÁZLAT A SZABÁLYZAT
145, 149. PONTJAIHOZ

NORMÁL FÉNYCSŐ ARMATURÁK ELHELYEZÉSE

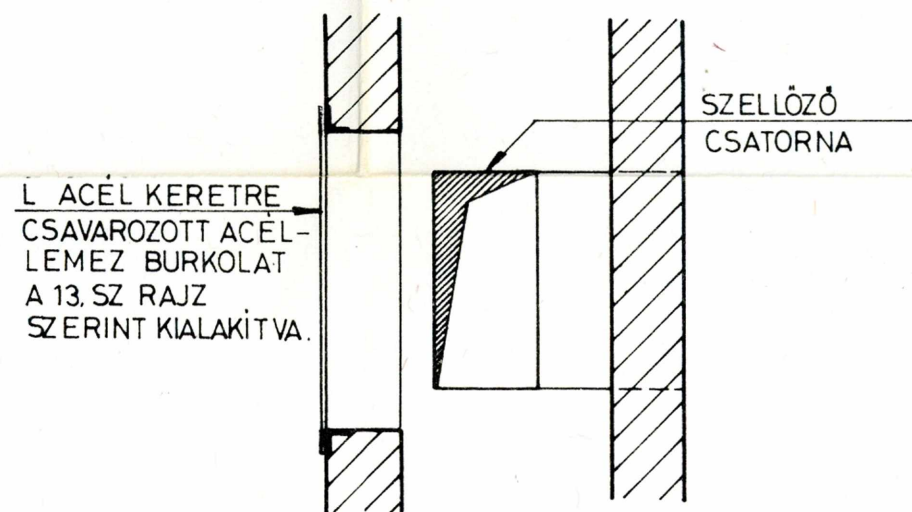
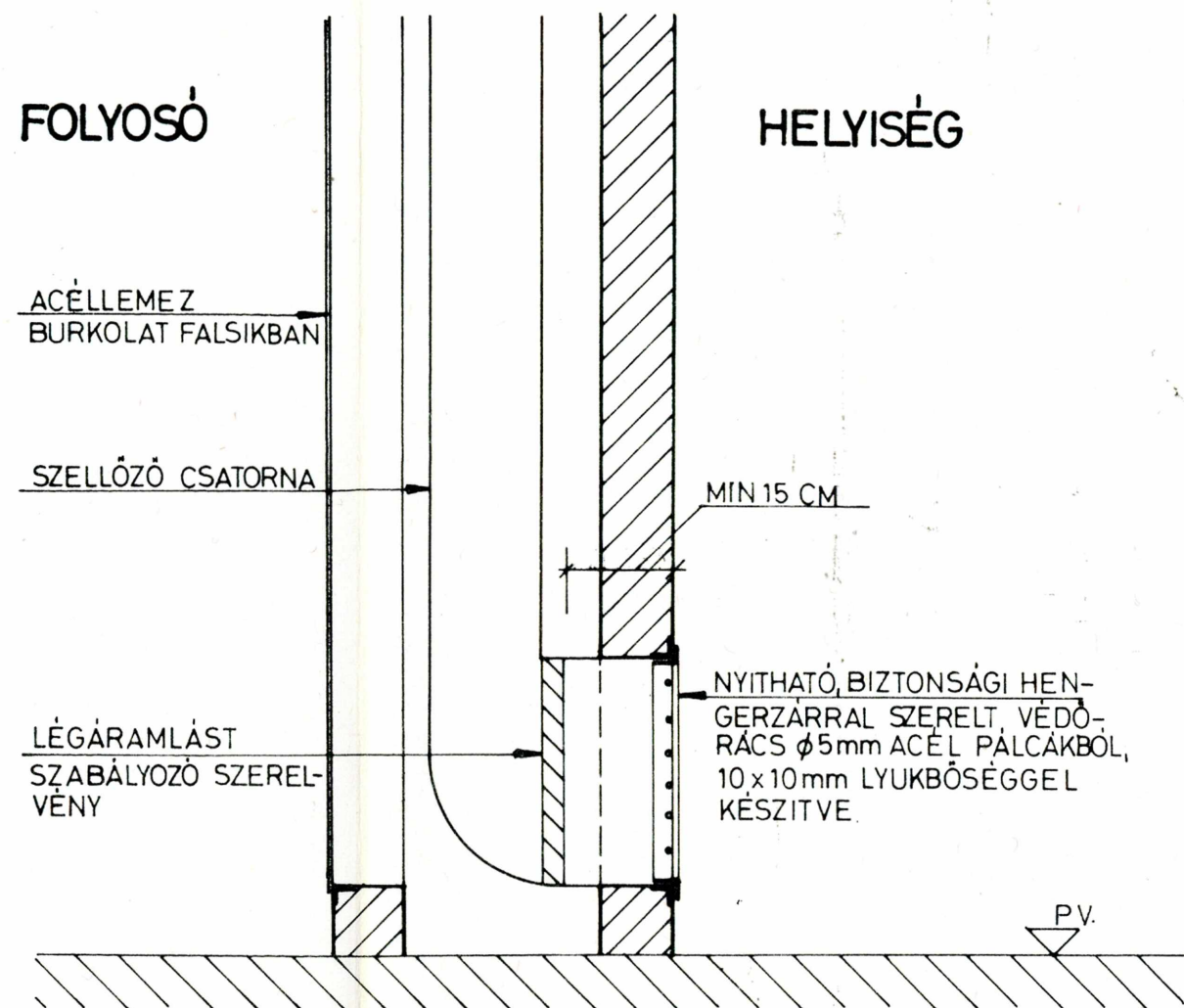
NORMÁL FÉNYCSŐ ARMATURA FELSZERELÉSE
VÉDŐRÁCCSAL

MEGJEGYZÉS

ROBBANÁSMENTES BÁNYA FÉNYCSŐ
ARMATURÁK ALKALMAZÁSA ESETÉN
A LÁMPATESTÉKET A MENNYEZETRE
(KÜLÖN VÉDŐRÁCS NÉLKÜL) ÚGY KELL
KIOSZTANI, HOGY AZOK ELHELYEZÉSE
AZ EGYENLETES FÉNYELOSZLÁS
SZEMPONTJÁBÓL MEGFELELŐ LEGYEN

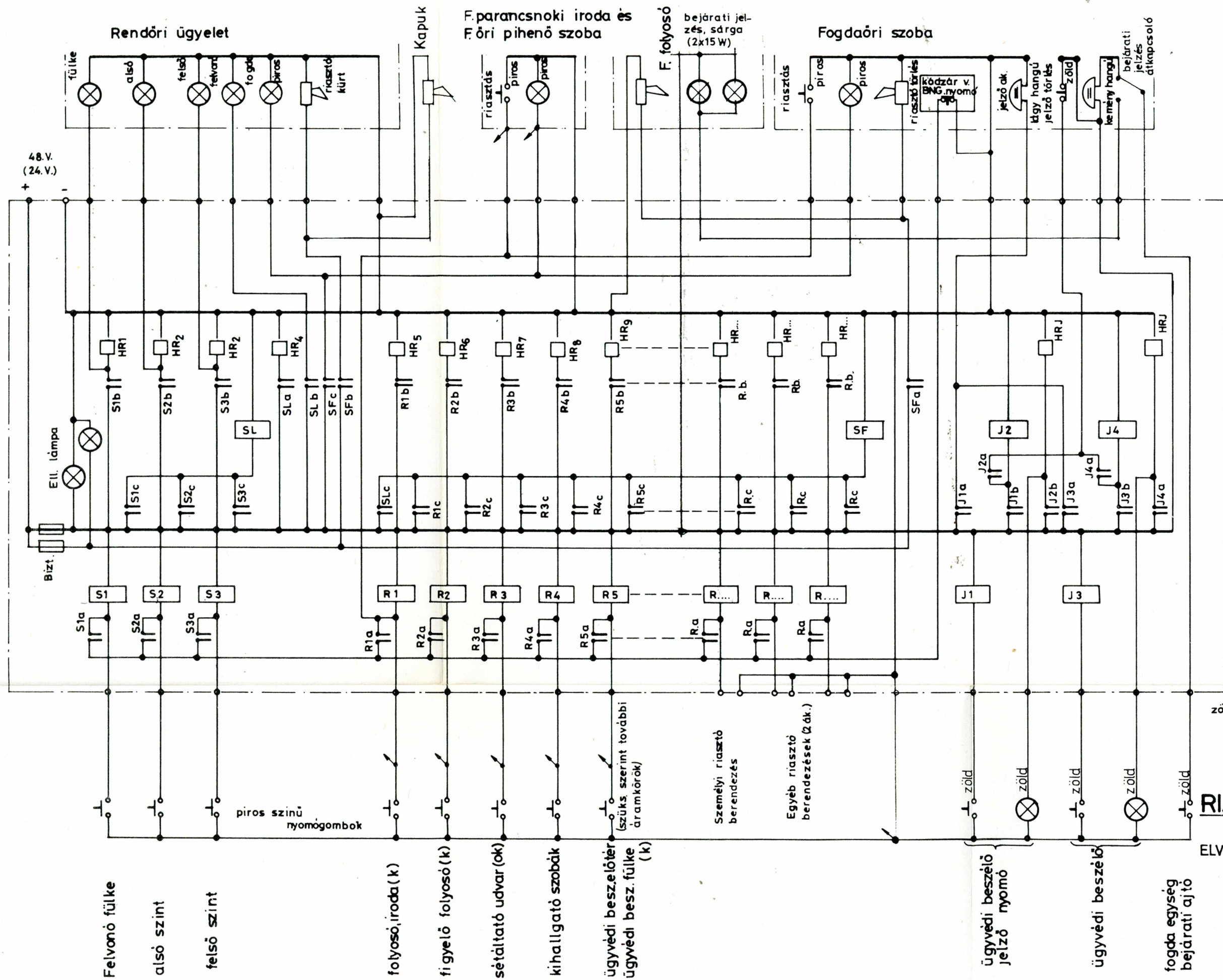
ZÁRKA FÉNYCSÖVES VILÁGÍTÁSA

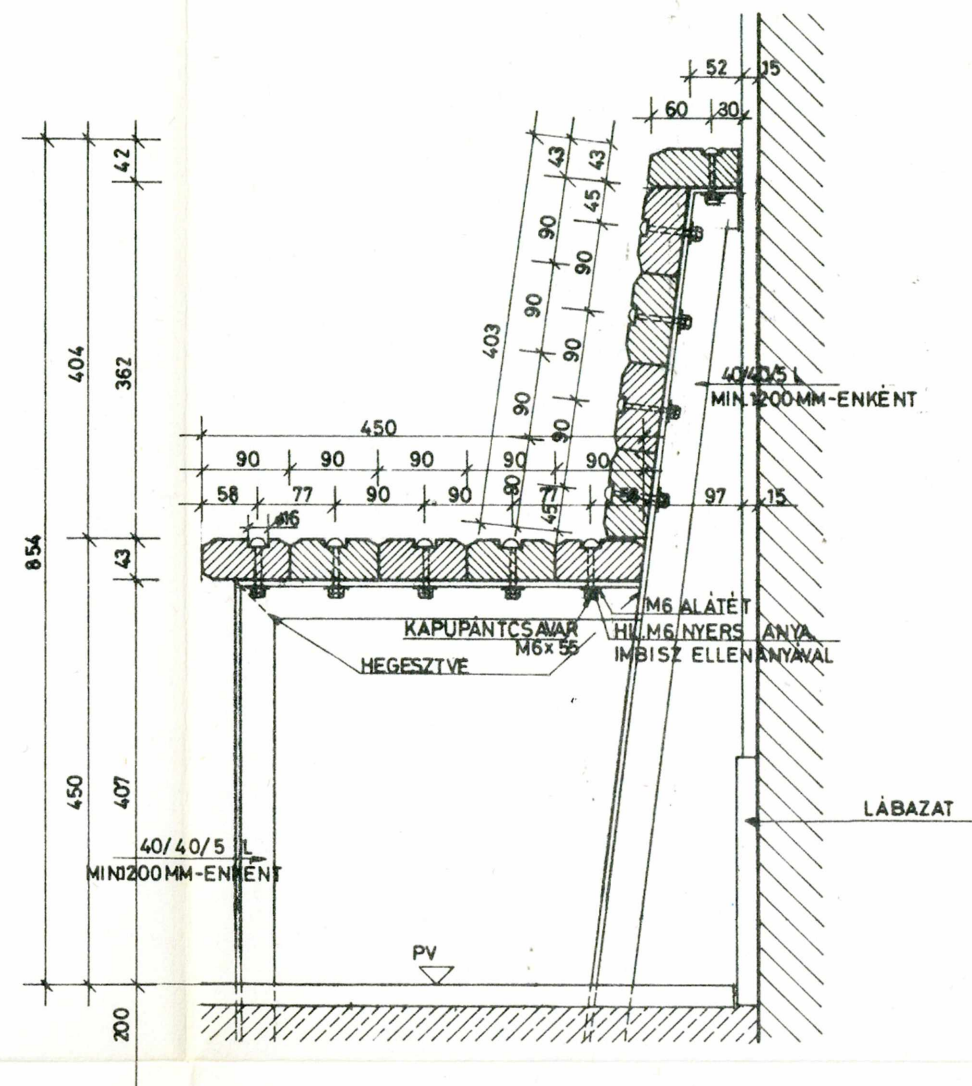
ELVI MEGOLDÁS A SZABÁLYZAT 155. PONTJÁHOZ

SZELLŐZŐ CSATORNA VÉGZÖDÉSE A FOGVATARTOTTAK ÁLTAL HASZNALT HELYISEGEKBEN

ELVI MEGOLDÁS A SZABÁLYZAT 178. PONTJÁHOZ

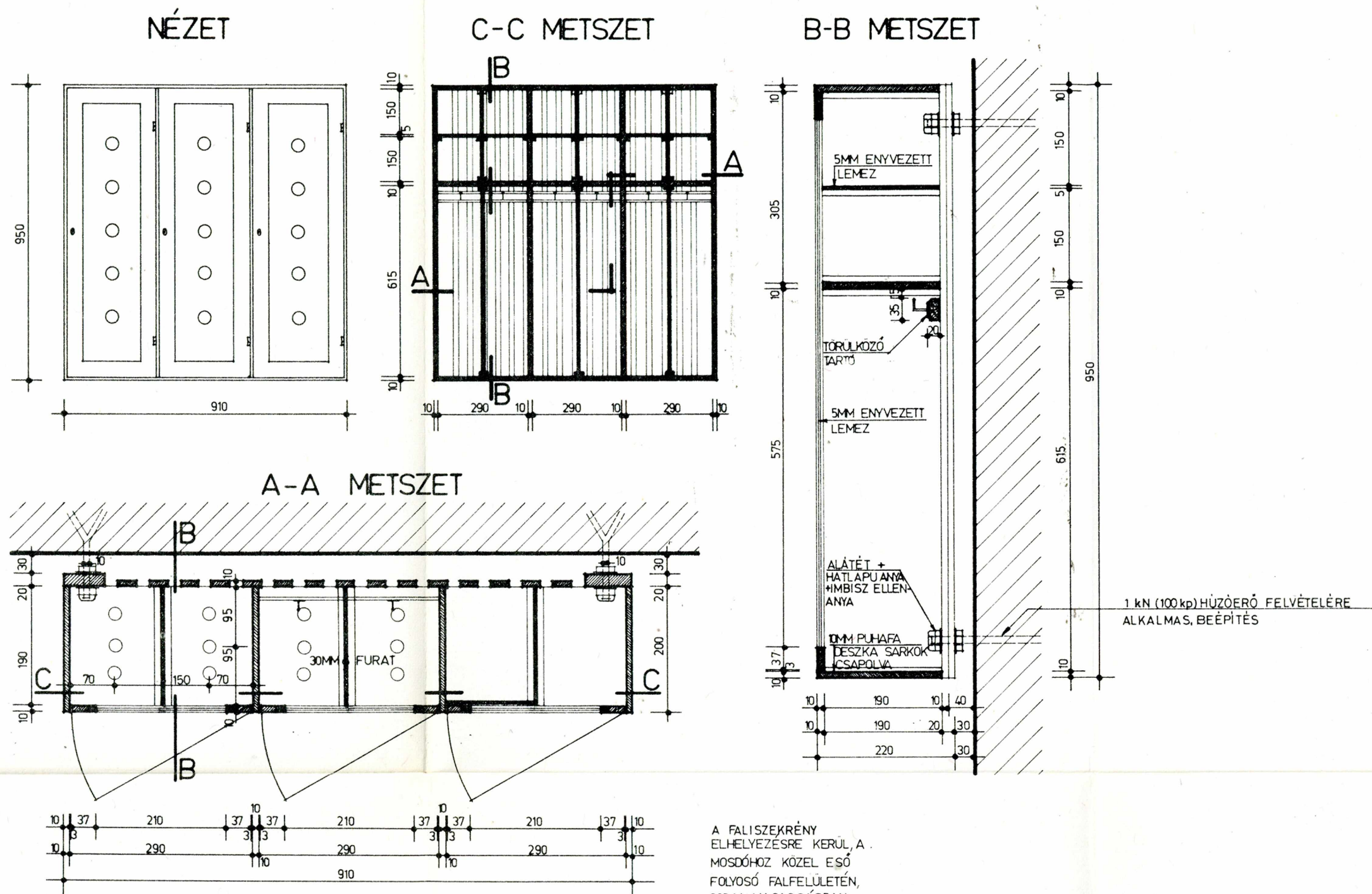

KÉSZÜL A MINDENKORI ALAPRAJZ SZERINT
KIVÁNT HOSSZÚSÁGBAN, TÖLGYFÁBÓL

BEFOGADÓ HELYSÉGEK BEÉPÍTETT ÜLŐPADJAI

RÉSZLETEK A SZABÁLYZAT 223. PONTJÁHOZ

FALISZEKRÉNY, TISZTÁLKODÓSZEREC
RÉSZE

RÉSZLETEK A SZABÁLYZAT 224. PONTJÁHOZ

